

**T.C
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
UYGULAMALI SANATLAR EĞİTİMİ
MESLEKİ RESİM-EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**ULUSAL VE ULUSLARARASI
DÜZENLENEN ÇOCUK RESİM YARIŞMALARININ
SANAT EĞİTİMİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Hülya ERDEM ÖZBAŞ**

ANKARA - 2007

**T.C
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
UYGULAMALI SANATLAR EĞİTİMİ
MESLEKİ RESİM-EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**ULUSAL VE ULUSLARARASI
DÜZENLENEN ÇOCUK RESİM YARIŞMALARININ
SANAT EĞİTİMİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Hülya ERDEM ÖZBAŞ**

**Danışman
Prof. Dr. Gülsun PARLAR**

ANKARA - 2007

Hülya Erdem Özbaş'ın "Ulusal ve Uluslararası Düzenlenen Çocuk Resim Yarışmalarının Sanat Eğitimindeki Yeri ve Önemi" başlıklı tezi

...../08/2007 tarihinde jürimiz tarafından Eğitim Bilimleri Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

	<u>Adı Soyadı</u>	<u>İmza</u>
Üye		
Üye		
Üye		
Üye		
Üye		

ÖNSÖZ

Çocuk yaşadığını, çevresini, ailesini, duygu ve düşüncelerini yaşına ve çizgisel gelişim aşamalarına göre resimsel anlatımla ortaya koymaya çalışır. Resimlerinde iç dünyaları, korkuları, kaygıları, mutlulukları, heyecanları açıkça görülmektedir.

Sanatsal etkinlikler çocuğun toplumsal, psikolojik, ruhsal ve görsel gelişiminde çok etkilidir. Çocuk sanatsal etkinliklerle kendini anlatır, sosyalleşir bu dönem içinde kurduğu sağlıklı ilişkiler kazandığı olumlu davranışlar yaşamı boyunca etkisini gösterecektir.

İlköğretim süresinde düzenlenen çocuk resim yarışmaları sanatsal etkinlikler içinde önemli bir yer tutmaktadır.

Ulusal ve Uluslararası Düzenlenen Çocuk Resim Yarışmaları ile ilgili olarak olumlu-olumsuz düşünceler vardır. Yarışmaların sanatsal bir etkinlik olarak gerçekleşebilmesi için konuyla ilgili Çocuk Resim Yarışması Düzenleyen, ulusal ve uluslararası kurum kuruluşların yarışmaların oluşumunun her aşamasında alanında uzman eğitimcilerin görüş ve önerilerini almaları gerekmektedir.

Araştırmanın birinci bölümünde Giriş, problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, sınırlılıklar, sayıtlar, araştırmanın önemi yer almaktadır. Bunun yanında terimlerin araştırmaca kapsamında taşıdığı anlamlar tanımlar bölümünde açıklanmaktadır.

İkinci bölümde Araştırmada kullanılan yöntem, araştırma veri toplama araçlarının belirtilmesi, Alan (literatür) araştırmada elde edilen veriler açıklanmaktadır.

Üçüncü bölümde bulgular ve yorumlara yer verilmektedir. Alt problemler için oluşturulan nitel bulgular yer almaktadır.

Dördüncü bölümde araştırmada bulgular ışığında sonuçlara ve sonuçlardan yola çıkılarak öneriler getirilmektedir.

Araştırmada 1997-2007 yılları arasında düzenlenen ulusal ve uluslararası çocuk resim yarışma duyurularından örnekler incelenerek, Milli Eğitim Bakanlığı'nda okullarda özel kurum ve kuruluşlarda konunun niteliğine ilişkin veriler elde edilmiştir. Sanat eğitimcilerine görüşme formu oluşturularak konuyla ilgili sorular sorularak görüş ve önerileri belirtilmiştir. Bu araştırma konuyla ilgili kurum ve kuruluşlara kaynak oluşturabilmesi açısından önemlidir. Ulusal ve uluslararası düzenlenen çocuk resim yarışmalarında amaç, konu, seçici kurul, teknik-malzeme ve ödüllendirme aşamalarını sorgulatarak eksik ve birbirinden farklı yönlerinin tespiti ile sanat eğitime ve çocuğun resimsel gelişimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca araştırmanın bu konuda yapılacak benzer araştırmalara kaynak olabileceği umulmaktadır.

Araştırmanın gerçekleşmesinde katkısı olan ve deneyimlerinden faydalandığım tez danışmanım Prof. Dr. Gülsun PARLAR'a, araştırmaya konuyla ilgili görüşleriyle katılan sanat eğitimcilerine emeği geçen tüm öğretim elemanlarına, araştırmada gösterdiği kolaylık ve görüşleri için Milli Eğitim Bakanlığı Sosyal ve Kültürel Faaliyetlerden Sorumlu Fikri ÜST beye, manevi desteklerini esirgemeyen eşim KADİR ÖZBAŞ'a, arkadaşım Pınar (BOYNUZOĞLU) ÇOBAN'a sonsuz teşekkür ederim.

Hülya ERDEM ÖZBAŞ

ÖZET

ULUSAL VE ULUSLARARASI DÜZENLENEN ÇOCUK RESİM YARIŞMALARININ SANAT EĞİTİMİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ

ÖZBAŞ ERDEM, Hülya
Yüksek Lisans Mesleki Resim Eğitimi Bilim Dalı
Tez Danışmanı Prof. Dr. Gülsün PARLAR
Haziran 2007

“Ulusal ve Uluslararası Düzenlenen Çocuk Resim Yarışmalarının Sanat Eğitimindeki Yeri ve Önemi” adlı tezimin amacı düzenlenen yarışmaların Sanat eğitimi içindeki önemini vurgulayıp olumlu ve olumsuz etkilerini ortaya çıkarıp en doğru şekilde yapılması için tespitlerde bulunup öneriler sunmaktır.

Sanat eğitimi ve bu eğitimi yaygınlaştırılması okullarda başlamaktadır. Sanatta öğretimin gerekliliği kendini ilköğretimde daha çok hissettirir. Resim yarışmaları da sanat eğitiminin bir uzantısıdır. İlköğretim yıllarında resim yarışmaları gibi sosyal ve yaratıcı etkinliklerle olumlu gelişmeler kaydedebiliriz.

Araştırmamızla ilgili literatür taraması yapılmış, ayrıca görüşme formu düzenlenerek sanat eğitimcilerinin görüşleri alınarak elde edilen verilerle araştırmamıza çözüm aranmıştır. Ayrıca 1997-2007 yılları arasında düzenlenen yarışmalardan şartnameler örneklerine yer verilerek incelenmiştir. Elde edilen bulgulara dayanarak ortaya çıkan sonuçlar özetle şöyledir.

Yarışma şartnameleri açıklayıcı nitelikte olup gerekli bilgileri içermelidir. Şartnamelerdeki eksiklikler yarışmalara olan ilgiyi azaltıp, yarışmanın amacına ulaşmasını ve işleyiş sürecini etkiler.

İncelenen duyurularda seçici kurulun göz ardı edildiği görülmüştür. Seçici kurulların belirtilmesi, alanında uzman kişilere yer verilmesi yarışmalara olan güveni artırıp yarışmaların sanat eğitimi açısından niteliğini arttıracak, katılımların artmasına neden olacaktır.

Sanata katkısı, sosyal ve kültürel gelişim açısından yarışmaların daha etkili olabilmesi için dikkat edilmesi gereken noktalar vardır. Yarışma konuları, çocukların yaş seviyesine uygun, araştırma yapmaya teşvik edici, ilgilerini canlı tutacak, bedensel, kültürel ve toplumsal gelişimine olumlu katkılar sağlayacak yönde olması

gerekmektedir. Yarışmayı düzenleyen kurum ve kuruluşlar yarışmanın her aşamasında uzmanlara başvurup, ödül ve sergilemeye gerekli önemi verip resim yarışmalarının sanat eğitimi içindeki etkisini arttıracak, resim sevgisi kazandıracak tavır sergilemelidirler.

İlköğretimde sanat eğitimi, genel eğitimin bütünleyici ve birleştirici bir öğesidir bu nedenle sanat eğitime daha fazla ağırlık verilmelidir. Resim yarışmalarının da sanat etkinlikleri içinde yer alması için yarışmaların çok iyi organize edilmesi gerekmektedir.

ABSTRACT

THE IMPORTANCE OF PAINTING COMPETITIONS ORGANISED ON THE NATIONAL AND INTERNATIONAL STAGE FOR THE EDUCATION OF THE ART

ÖZBAŞ ERDEM, Hülya

Graduate Thesis, Technical Art Training Discipline

Thesis Adviser: Prof. Dr. Gülsün Parlar

June 2007

The aim of my thesis called ‘The importance and the place of painting competition among children organized on the national and international stage’ is to emphasize the importance of organized competitions on the education of the art ,to show positive and negative effects of these competitions and to make suggestions for the best organization of competition.

The education of the art started to become widespread in the schools. It is more necessary in the primary school. In the years of primary school, there are positive effects of the social and creative activities like painting competition.

Literature analyses were made study .Also, opinions of the art educator were taken and solutions was tried to find with the help of being obtained data. In the competitions organized between 1997-2007, the specifications were analyzed with the examples. The results found based on the finding are below;

The competition specifications should be in the quality of explanatory and contain the necessary information because the deficiency in the specifications decreases the involvement and affects attaining the competitions objects and the process of checking.

When the announcements are looked over, it is seen that selective committee was disregarded. Being noted the selective committees and giving opportunity to the experts increase the confidence to the competitions and the number of the participants.

To be more effective in terms of social and cultural development ,there are some points demanding to be careful .The subjects in the competitions should be suitable for children age , encouraging to research and help the cultural and social development .The associations and institutions organizing the competition should

always ask for advice, give necessary importance to the exhibitions and awards ,try to increase the positive effects of the competitions on the education of the art and bring in love to the painting.

To sum up, in the primary school, education of the art is a supplementary and connective factor of the general education, so it was given more importance to the education of the art. Competitions should be organized well in order that painting competitions find a place in the art activities.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
ÖZET	iii
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vii
BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
1.1. PROBLEM	1
1.2. PROBLEM CÜMLESİ	5
1.3. ALT PROBLEMLER	6
1.4. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	6
1.5. SAYILTILAR	10
1.6. SINIRLILIKLAR	10
BÖLÜM II	11
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	11
2.1. EĞİTİM	11
2.2. SANAT EĞİTİMİ	12
2.2.1. Sanat eğitiminin gerekliliği ve önemi	17
2.2.2. Sanat eğitiminin amaçları	19
2.2.3. Sanat eğitiminin ilkeleri	21
2.3. TÜRKİYE’DE SANAT EĞİTİMİNİN TARİHÇESİ	22
2.3.1. Cumhuriyet öncesi dönem	22
2.3.2. Cumhuriyet sonrası dönem	23
2.4. ÇOCUK RESMİ	27
2.4.1. Çocuk resminin incelenmesinin kısa bir tarihçesi	33
2.5. ÇOCUK RESMİNİN GELİŞİM AŞAMALARI	36
2.5.1. Karalama dönemi (2-4 yaş)	39
2.5.2. Şema öncesi dönem (4-7 yaş)	41
2.5.3. Şematik dönem (7-9 yaş)	43
2.5.4. Ergenlik (gerçekçilik) dönemi (9-11 yaş)	45
2.5.5. Mantık çağı dönemi (11-13 yaş)	46
2.5.6. Karar evresi (ergenlik krizi 13-... yaş)	47
2.6. ÇOCUK RESMİNİN ÖZELLİKLERİ	48

2.7. ÇOCUK RESİMLERİNİ YORUMLARKEN NELERE DİKKAT EDİLMELİ	64
2.8. TÜRKİYE’DE ÇOCUK RESİMLERİ YARIŞMALARI TARİHÇESİ.....	66
2.9. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI İLKÖĞRETİM VE ORTA ÖĞRETİM KURUMLARI SOSYAL ETKİNLİKLER YÖNETMELİĞİ	68
2.9.1. Yarışmalar	70
2.10. ÇOCUK RESİM YARIŞMALARI DÜZENLEYEN KURUM VE KURULUŞLAR	74
2.10.1. Çocuk resim yarışması düzenleyen devlet kurumları	75
2.10.2. Çocuk resim yarışması düzenleyen özel kurum ve kuruluşlar.....	76
2.10.3. Çocuk resim yarışması düzenleyen dernek ve vakıflar.....	77
2.11. ÇOCUK RESİM YARIŞMALARININ AMAÇLARI	77
2.12. ÇOCUK RESİM YARIŞMALARI SÜRELERİ.....	79
2.13. ÇOCUK RESİM YARIŞMALARINDA TEKNİKLER VE ÖDÜLLER.....	79
2.14. SEÇİCİ KURULLAR	80
2.15. ULUSLARARASI DÜZENLENEN RESİM YARIŞMALARI.....	81
2.15.1. Çocuk resim yarışması düzenleyen kurumlar	82
2.15.2. Yarışma amaçları	82
2.15.3. Yarışma süreleri	83
2.15.4. Teknik ve ödülleri	83
BÖLÜM III	84
3.1. YÖNTEM.....	84
3.1.1 Araştırmanın modeli.....	84
3.1.2. Evren ve örneklem	84
3.1.3. Verilerin toplanması.....	84
3.1.4. Verilerin analizi.....	85
BÖLÜM IV	86
4.1. BULGULAR VE YORUMLARI	86
4.1.1. Ulusal ve uluslararası düzenlenen çocuk resimleri yarışma duyurularının	86
4.1.2. Ulusal ve uluslararası düzenlenen çocuk resimleri yarışma duyurularının değerlendirilmesi.....	113
4.2. SANAT EĞİTİMCİLERİNİN ULUSAL VE ULUSLARARASI DÜZENLENEN ÇOCUK RESİM YARIŞMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	115
BÖLÜM V	120
5.1. SONUÇ VE ÖNERİLER	120

5.1.1. Sonuç.....	120
5.1.2. Öneriler	125
KAYNAKÇA.....	127
<u>EKLER</u>	
EK – 1 MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI EĞİTİM ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI ARAŞTIRMA İZNİ.....	132
EK – 2 SANAT EĞİTİMCİLERİNİN ULUSAL VE ULUSLARARASI DÜZENLENEN ÇOCUK RESİM YARIŞMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞME FORMU	133
EK-3 1997-2007 TARİHLERİ ARASINDA DÜZENLENEN ULUSAL YARIŞMA DUYURULARI ÖRNEKLERİ LİSTESİ.....	135
EK – 4 SANAT EĞİTİMCİLERİNİN KİŞİSEL TANITIM ÇİZELGESİ	136
EK- 5 SANAT EĞİTİMCİLERİNİN ULUSAL VE ULUSLAR ARASI DÜZENLENEN ÇOCUK RESİM YARIŞMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ..	137
EK-6 YARIŞMAYA KATILACAK ÖĞRENCİLER İÇİN BİLGİ FORMU	137
EK-7ÖNERİLEN YARIŞMA ŞARTNAMESİ	158
EK-8 ULUSAL VE ULUSLAR ARASI DÜZENLENEN ÇOCUK RESİM YARIŞMALARINDA DERECEYE GİREN ÖĞRENCİ ÇALIŞMALARINDAN ÖRNEKLER LİSTESİ.....	159

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde problem durum, problem cümlesi, alt problemler, sayıtlar, sınırlılıklar yer almaktadır.

1.1. PROBLEM

Bir toplum geleneği: Eğitim ve öğretimle planlanmakta, bir ülkenin kalkınması çağı yakalayabilmesi yetiştirdiği öğrencilere, verdikleri eğitim ve öğretimle paraleldir. Eğitim ve öğretim bir bütün olarak ele alınmalıdır bu bütünün içinde sanat eğitimi önemli bir yer kaplamaktadır.

Ezbere dayalı tek yönlü eğitim ve öğretim değil, araştırmaya sevk edici, yaratıcı gücü ortaya çıkarıcı zihinsel gelişime paralel ve destekleyici olmalıdır.

Türk Milli Eğitimin genel amaçları Türk Milletinin bütün fertlerini, Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünce gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli, bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamaktır. (M.E.B., 1999: 193)

Bu amaçlar doğrultusunda ilgi ve yetenekleri yönünde iyi bir meslek elemanı, iyi bir vatandaş yetiştirmek hedefleniyor. Pek çok ülkenin hedefinde bunlar yer almaktadır.

Amaçlar ne kadar uygun olursa olsun, onlara ulaşmanın araçları iyi seçilip iyi kullanılmazsa amaç koymanın anlamı kalmayabilir. (BAşAR, 1998: 3)

Çocukken psikoloji alanında yapılan araştırmalar çocuğun ilköğretim süresince aldığı eğitimin içinde bulunduğu etkinliklerin izlerini taşıdığını ortaya çıkarmıştır.

Eğitim ve öğretimin hedeflediği amaçlar eğer doğru uygulama yapılamazsa sadece kağıt üzerinde madde olarak kalır. ocuk alıcı konumundadır. Tek başına kendisini eğitemeyeceğine göre onu eğitecek yetiştirecek aile, okul, ğretmen kavramları da eğitimin önemli öğeleridir amaca ulaşabilmek için ilk ve en etkili araçlardır.

ocuk denilen varlık nasıl bir varlıktır. Doğuştan getirdiği ve sonradan kazandığı yeti ve yetenekler nelerdir? Bu yeti ve yetenekler nasıl geliştirilebilir. (BİNBAşIOğLU, 1982: 5)

Sorulara ancak çocuğu iyi tanıyarak, gelişim aşamalarını ve psikolojik özelliklerini bilerek ve onu anlayarak cevap verilebilir. Eğitim çocuğu tanımazsa özelliklerini bilmezse onu hedeflenen eğitimi veremez ve sağlıksız nesiller yetiştirir.

Düşünen, eleştirici yapan, gözlemci, araştırmacı, yenilikçi, yaratıcı, sosyal, kendini tanıyan bireyler yetiştirmek için eğitimde sanat eğitimine daha fazla yer verilmelidir. Sanat eğitimi sadece ders saati ile sınırlı olmamalıdır.

Ele aldığımız ocuk resim yarışmaları sanat eğitimini bir uzantısıdır ve okullardaki sanat eğitimini etkin faaliyete dönüştüren etkinliktir.

Çocuk içinden geldiği gibi samimi ve tüm içtenliği ile kendi yetenekleri ölçüsünde resim yapar. Onlar için resim bir oyundur ve eğlenceli bir etkinliktir.

Çocukların resimlerine bakarak onların büyüme süreci içinde geçirdiği aşamaları takip edebiliriz ve onları daha iyi anlayabiliriz. Korkularını, endişelerini, sevgilerini resimlerine yansıtırlar, resim diliyle anlatırlar.

Resim etkinlikleri sanata uygulanmalı resim yarışmaları, sanat eleştirisi, resim sergileri gibi faaliyetler çocuğun kişiliğine olumlu katkılar sağlar.

Düzenlenen çocuk resim yarışmaları da doğru ve uzman kişiler rehberliğinde yapılırsa sanat eğitimi adına üretici ve yaratıcı düşünciyi güçlendirir. Öğrenci yarışmalarda dışa açılacak, sosyalleşip kendini keşfedecektir. Öğrencinin toplumsal, kültürel ve bilişsel gelişimine katkıda bulunacaktır.

Çocuk resim yarışmaları ulusal ve uluslararası birçok kurum ve kuruluşlarca düzenlenip yapılmaktadır. Eğitim-öğretim yılı boyunca Milli Eğitim Bakanlığı, Milli Eğitim Müdürlüğünce ya da kurum ve kuruluşlar tarafından yarışmalar okullara duyurulmaktadır. Son yıllarda yarışmalara olan ilginin artması, yarışmaların çeşitliliği bizi bu konuda araştırma yapmaya yönlendirmiştir. Yarışmaların sanat eğitimi içindeki yerini ve önemini araştırmak farklı öneriler getirme zorunluluğu doğurmuştur.

Yaş grubu daha çok ilköğretim öğrenci grubu ile sınırlandırılmıştır. Çünkü bu yaş grubundaki öğrenciler daha yaratıcı, hayal gücü daha geniş ve daha istekli olmaktadır.

Bazı kurum ve kuruluşlarca ise bu yaş grubu iyi bir reklam kitlesi geleceğe yönelik iyi bir yatırım olarak da düşünülmekte bu tutum ve sırf reklam amaçlı yapılan yarışmalar sonucu olumsuz etkilenmekte sanat eğitimi adına çocuklara zarar bile verebilmekteler.

Dolayısıyla etkili bir amaca uygun, alanında uzman eğitimciler ve kişilerle birlikte düzenlenmiş oluşturulmuş yarışmalar öğrenciye bir çok yönden olumlu davranışlar kazandıracaktır. Düzenlenen yarışmalarda malzeme ve teknik ödüllendirme gibi aşamalar sanat eğitimi açısından önemli aşamalardır.

Neden resim yarışmaları düzenlenmektedir? Bu yarışmaların şartnameleri nasıl olmalıdır? Hangi amaçla yapılıyor? Soruları kadar varılan sonuçlar da çok önemlidir. Öğrencilere gerekli sanatsal desteği sağlayabiliyor mu? Bakış açılarını genişletip, araştırmacı, eleştirci ve yaratıcı yönlerini ortaya çıkarabiliyor mu? tespit edilmesi gereklidir.

Çocuk resim yarışmalarından olumlu sonuçlar alınabilmesi ve sanat eğitiminin etkin bir faaliyete dönüştürülebilmesi için resim dersleri daha önemli hale getirilmelidir.

İlköğretimde süre olarak bir saatle sınır olan resim derslerinden çok şey beklenemez. Bir saat içinde öğretmenin ders dışı etkinliklere vakit ayırması çok zor artı bir zaman ve çaba gerektirmektedir. Yarışmalara öğrenci yönlendiren, hazırlayan resim (görsel sanatlar) öğretmenin fedakarlıkları açıkça görülmektedir.

Sanat eğitimi bir ülkenin gelişmesinde, çağı yakalamasında önemli bir yere sahiptir. Dolayısıyla sanat eğitiminin bir uzantısı olan resim yarışmaları geleceğimize yapılan yatırımlar olacaktır. Ülkemizde ilköğretimde okuyan öğrenci sayısını düşünecek olursak resim yarışmalarının önemi daha öne çıkacaktır.

Dünya ülkelerinin birçoğu ülkelerinin geleceği, ruhsal ve bedensel yönden sağlıklı toplumlar yetiştirebilmek için sanat eğitiminin öneminin farkına varmışlar ve müfredatlarında sanat eğitimi ve sanatsal etkinliklere geniş bir zaman dilimi ayırmışlardır. Ülkemizde de son yıllarda bu alanda çalışmalar yapılmakta olduğu görülmektedir. Yarışmalar özellikle uluslararası yarışmalar bu konuda kanunları harekete geçirmiştir.

Sanat düşündüren, eleştiren, araştıran, özgür, farklı bir dildir ve bu dilin okul döneminde çocuklara öğretilmesi gerekmektedir. Bu dil sayesinde çocuklar yaratıcı faaliyetlerde bulunacak, bilgiyi araştırarak, düşünen ve üreten birer birey olacaklardır.

Birey, sanatın kavrayış tarzına göre bir yaşam şekli geliştirecektir. Gerek mesleğinde, gerek mesleği dışı eylemlerinde bu anlayışın izlerine rastlanacak öncelikle kendi için daha sonra da çevresi için daha anlamlı, daha yoğun, daha mutluluk verici bir yaşam ortamı yaratabileceklerdir. (ERİNÇ, 1998: 180)

Araştırdığımız konu içinde ulusal ve uluslararası düzenlenen çocuk resim yarışmalarının irdelenmesi gerektiği şeklinde, resim dersinin önemi ve incelenmesi, yarışmacıların sanat eğitimi içindeki yeri ve önemi, konu ile ilgili görüşler ve öneriler olacaktır.

Ulusal ve uluslararası düzenlenen çocuk resim yarışmalarında amacın ne olduğu iyice anlaşılmaktadır. Resim yarışmaları iki süreçten oluşmaktadır: 1. Resim yarışmalarının düzenlenip öğrenciye ulaştırılması, 2. Öğrencilerden sonuç alınması şeklindedir. Kurum ve kuruluşların bu konuda hassas ve duyarlı olmaları gerekmektedir.

Amaçladığımız ulusal ve uluslararası düzenlenen çocuk resim yarışmalarının en iyi şekilde uygulanabilmesi ve sanat eğitimine olumlu katkılar sağlayabilmesidir.

1.2. PROBLEM CÜMLESİ

Bu araştırma için tanımlanan problem cümlesi şöyledir. “Ulusal ve Uluslararası Düzenlenen Çocuk Resim Yarışmalarının Sanat Eğitimindeki Yeri ve Önemi”

1.3. ALT PROBLEMLER

Yukarıdaki problem cümlesi aşağıdaki alt problemlere ayrılarak araştırılmıştır.

1. Ulusal ve Uluslararası Çocuk resim yarışması düzenleyen kurum ve kuruluşlar nelerdir?
2. Çocuk resim yarışması düzenleyen kurum ve kuruluşların amaçları ve yarışmaya bakış açıları nelerdir?
3. Seçici kurul üyeleri kimlerden oluşmaktadır.?
5. Çocuk resim yarışmalarında değerlendirme ölçütleri nelerdir?
6. Resim yarışmalarında en etkin ve verimli ödüllendirme sistemleri nelerdir?
7. Düzenlenen çocuk resim yarışmalarının sanat eğitimindeki yeri ve önemine ilişkin sanat eğitimcilerinin görüşleri nelerdir?

1.4. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Sanat eğitimi çocuk gelişiminin zihinsel, ruhsal, bedensel ve toplumsal yönleriyle doğrudan ilişki içindedir. Özellikle ilköğretim sürecinde yaratıcılığı güçlendiren, özgüvenini kazanımına katkıda bulunan, yaşama bakış açısını şekillendiren sanat eğitimi, ek etkinliklerle desteklenmelidir. Bu etkinliklerden biri de resim yarışmalarıdır.

Bu araştırma çocuk resim yarışmalarını düzenleyen kurum ve kuruluşların konunun öneminin, düzenledikleri etkinliğin ne kadar bilincinde olduklarının saptanması açısından önemlidir.

İlköğretim kurumları Resim-İş Dersi Öğretim Programının amaçları; “Türk Milli Eğitim amaçları doğrultusunda güzel sanatlar bilgisi kazandırmak, sanatın görsel bir iletişim formu olarak kullanılmasını ve değerlendirilmesini sağlamak, yaratıcılığı geliştirmek, kendini ifade yollarını ve sanatsal ifade beceri ve tekniklerini öğretmek, estetik duyguları geliştirmek, tasarım yetilerini ortaya çıkarmak, öğrencilerin sanatı üreten ve bilinçli olarak tüketen bireyler olarak içinde yaşadıkları kültüre katkılarını, kültür ve tabiat varlıklarına sahip çıkmalarını sağlamak” olarak açıklanmaktadır. (Yıldız, MEB: 153-154)

Çeşitli kurum ve kuruluşların düzenledikleri çocuk resim yarışmaları yukarıda belirttiğimiz programın amaçları göz önünde bulundurularak yapılmalı, şartnameleri, konu, teknik, ölçü, ödüllendirme ilköğretimde sanat eğitimi amaçları doğrultusunda hazırlanmalıdır. Seçici kurul üyelerinin çocuk resminin gelişimin bilen pedagojik formasyonu bulunan sanat eğitimcisi ve çocuk psikolojisi uzmanı olmalıdır. Resimle ilgili temel kavramları bilmeli, yeteneği ölçebilecek derecede resim bilmeli ve resme bakmasını bilmelidir.

Yarışmalar katılan çocuğun duygusal, ruhsal, psikolojik, sosyal ve görsel gelişimini etkilemektedir. Bu araştırma sanat eğitimi çerçevesinde yapılan sanatsal etkinliklerin (yarışmalar) çocuğun gelişimindeki önemini vurgulayacaktır. Araştırmada çocuk resimleri yarışmalarının ifade ve sürecine katkıda bulunmak ve plastik sanatkar dilini anlamaları için yarışmaların düzenlenmesi gerekmektedir. (Gençaydın, 1988: 59)

“Tezin konusu; Ulusal ve uluslararası düzenlenen çocuk resim yarışmaları, ulusal ve uluslararası karşılaştırma, sanat eğitimcilerinin yarışmalara ilişkin görüşleri, sanat eğitimindeki yeri ve önemini içeren boyutlarda oluşturulmaktadır.

Sanat eğitiminin amacı çocuğu görselliğe alıştırmaktır. Doğaya, olaylara ve yaşama bilinçli bakmayı öğretmektir.

Sürekli gelişen ve değişen çocuk içgüdüsel olarak yaratır. Psikolojik farklılıklarına göre zihnen analiz-sentez uğraşısını verdikten sonra yaratıcılık olgusu ortaya çıkmaktadır. (SAN, 1985: 17)

Sanatsal yaratma etkinliklerinin başarılı bir biçimde gerçekleşmesi için sanatsal ortamın uygun olması gerekir. Bu ortamda yapılan sanat eğitimi çocuğun kendini anlatma da en iyi anlatım dilini bulmasını ve çocuğun kişiliğini sağlıklı bir biçimde gelişmesini sağlar. (ETİKE, 1992)

Okul dışı ve okul içi sanatsal etkinlikler sergi, yarışma, bienal vb. çocuğun plastik sanatsal eğitimine katkıda bulunacak etkinliklerdir. Devlet, özel kurum ve kuruluşlar zaman zaman çocuk resim yarışmaları düzenlemektedirler. Bu kuruluşların çocuk psikolojisini bilmeleri ve düzenledikleri etkinliğin çocuğun eğitimi ve gelişiminde ki önemini çok iyi analiz etmelidirler. “Yarışma psikolojisi de çocuğa bir yaşantı kazandırmakta, kişiliğine yerleşmekte ve yaşam boyu etkisini sürdürmektedir. (ERİNÇ, 1986)

Çocuk yarışmayı kazandığında çok mutlu ve güvenli olmakta ama bir sonrakini kazanamayınca kendini mutsuz ve güvensiz bulmaktadır. Bu olumsuzluklar kişilikte kalıcı izler bırakmaktadır. (ETİKE, 1991) Çocuk Resim Yarışmaları bir takım problemleri de birlikte getirmektedir; konu, teknik, ödüllendirme sistemi ve seçici kurul üyelerinin saptanması ve kurul üyelerinin bu konuda ehil kimselerden oluşması vb. gibi göstergesidir. Resim yapmak için duygusal, algısal gelişmeye fırsat oluşturur. Soyut düşünmeye giden yolu açar. Bu yolla öğrenme güçlenir. Demek ki çocuk resimlerinde ruhsal ve gelişimsel yaklaşımların temelinde, çocuğun çok yönlü gelişimi yatar. (KİRİŞOĞLU, 2002: 56)

Sanat eğitimi çocuk resimlerinin gelişim aşamalarını inceler, çocuk resimleriyle çocuğu tanımayı anlatır. “Çocuğun geniş anlamda gelişmesini içeren en güvenilir ortamdır. Çünkü o, bu ortamda, kendi temposu paralelinde doğal eğilimlerini uygular kendi deneyimlerini kullanır.” (Gökaydın, 1990: 3)

Çocuk resim yarışmaları ile sanatsal etkinlik olarak sanat eğitiminin içinde yer alır. Bu etkinliklerin çocuğun sanatsal gelişimine olumlu katkıları olmalıdır. Çocuğun yaratıcı ve hayalci dünyasına zarar vermemelidir.

Çocuk resim yarışmalarının düzenlenmesinde farklı amaçlar görülmektedir. Resim yarışmalarını düzenleyen kurum ve kuruluşların büyük bir kısmı ticari bir amaçla hareket etmektedir. (M.E.B., 1982: 1-200) Reklam yapmak kurum ve kuruluşun adını duyurabilmek için sosyal bir faaliyet olarak görülmektedir. Türkiye’de; reklam yapmanın sosyal etkinliklerden politik ve ekonomik yükün en az olduğu etkinlik çocuk resim yarışmalarıdır. Türkiye’de çocuk resim yarışması düzenleyen kurum ve kuruluşların büyük bir kısmının sanatsal kaygı taşımadan katılımcı çocuklar üzerindeki olumlu ya da olumsuz etkileri düşünülmezsizin yarışmaları sadece ticari açıdan ele almakta olduğu tahmin olunmaktadır.

Batıda da benzer kaygılarla düzenlenen yarışmaların var olduğu düşünülmektedir. Fakat sanatsal kaygının daha baskın ve ön planda olduğu gözlenmektedir. Batıda çocuk resim yarışmaları resim sanatının teşvik etmek için yetenekli çocukları ortaya çıkarmak yaratıcı güçlerini öne çıkarmak çocuğun resim sanatına olan ilgisini arttırmak için yapılmakta olduğu bilinmektedir. (Aydemir, 1994). Gelecekte daha sağlıklı duyarlı bir toplum için çocukların belli konularda düşüncelerini ve bu düşüncelerini sanat yoluyla sağlamak, yaratma başarısını ortaya çıkarmak, düşünme-karar verme yaratıcılık açısından önemi araştırılarak sanat eğitime katkısı incelenecektir.

Bu çalışmada ulusal ve uluslararası düzenlenen çocuk resim yarışmalarının şartnamelerindeki farklılıklar incelenecek, uygulamada da sorunlar ya da eksikliklerin saptanıp duyurulabilmesi, araştırmanın sonunda öngörülen çözüm yollarının, önerilerin araştırmacılara yardım edeceği umulmaktadır.

1.5. SAYILTILAR

Bu araştırmada aşağıda belirtilen sayıltılar esas alınmıştır.

1 Bilgi toplamak için oluşturulan bilgi formu araştırmanın amacına uygundur.

2 Araştırmaya görüşleriyle katılan sanat eğitimcileri yarışmaları değerlendirebilecek niteliktedir.

1.6. SINIRLILIKLAR

1. Bu alışma 1997-2007 yılları arasında düzenlenen ocuk resim yarışmalarıyla sınırlandırılmıştır.

2 Bu araştırma ilköğretim çocukları arasında yapılan resim yarışmalarıyla sınırlıdır..

3. Araştırma yarışmalardan sadece plastik eğitimi kapsamındaki ocuk resim yarışmaları ile sınırlandırılmıştır.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. EĞİTİM

“Eğitim, kelime olarak “eğmek”ten gelir. Türkçe bir kelimedir. Arapça karşılığı terbiye etmektir. Oxford sözlüğüne göre, genç insanları yetiştirme süreci, aynı zamanda gizil güçlerin ortaya çıkarılması ve karakterlerin şekillendirilmesi olan eğitim, sosyal bilimcilere, özellikle antropologlara göre çok geniş bir süreç olup her tür öğrenimi içine alır. Örgütlenmiş ve örgütlenmemiş öğrenimi içine alan bu süreç kişinin kültürü kazanmasını ve kişiliğinin oluşmasını ve onun sosyalleşmesini diğer bir deyişle, onun kendi toplumunun bir üyesi olarak yaşama uyum sağlamasını öğretir. (ERDENTUĞ, 1981: 59

Teknolojinin, iletişimin hızla geliştiği günümüzde yaşantılar, kültürler birbirinden etkilenmekte, bilim ve teknoloji çağımızda insanların istekleri, yaşam biçimleri, beklentileri hala değişmekte bütün bunlara cevap vermek için yaratıcı çağdaş insanın yetiştirilmesini hedefleyen yeni eğitim modelleri için kendi alanlarında uzman kişiler çağdaş eğitim modellerini geliştirdi. “Çağdaş Eğitim: bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma sürecidir.” (A.g.r. s. 5). Eğitim, bireyin, doğal, toplumsal ve kültürel çevresi arasındaki iletişim ve etkileşimi daha düzenli ve daha sağlıklı daha etkili ve verimli hale getirmeye, mutlu, güler yüzlü, amaçları ve hedefleri doğrultusunda mücadele edebilen bireyler yetiştirmeye çalışır.

Eğitim ile ilgili birçok düşünür tanımlama yapmıştır. Bu tanımlamalarda ortak nokta davranış değişikliğinin amaçlanmasıdır. Bu konuda yapılmış tanımların birkaçı şöyledir:

Livingston’a göre: “Eğitim sadece öğrenim değil, içinde bulunulan hava atmosfer sorunudur. Parça parça toplanmış çizgilerle, parça parça başarılarla eğitim olmaz; geniş ölçüde farkında olmadığımız bir görüş ve tavır gelişmesi gereklidir. (LIVINGSTON, 1969: 42)

C. Kavcar’a göre eğitim: “Çocuk olsun, genç olsun, yaşlı olsun insanlarda sosyal yaşama ve çağa uygun tutum ve davranış değişikliği sağlamaktır. (KAVCAR, 1982: 1)

- “Eğitim, yetileri hep birden ve uyumlu olarak geliştirmektir. (STEİN)

- “Eğitim, çocuğu insan haline getirmek sanatıdır. (ÇİÇERON)

- “Eğitim, doğaya göre insan yetiştirmektir. (J. ROUSSEAU)

- “Eğitim, bedene ve ruha yetenekli olduğu güzelliği vermektir. (EFLATUN)

Çeşitli düşünürlerin kendi yaşadıkları çağda koydukları bu tanımlarda Ortak öge, bireyin, kişinin, yaşama etkin biçimde uyum olgusudur. Doğaldır ki, bu etki veya etkinliğin amacı çocukta yaşına ve bedensel gelişimine paralel olarak bir takım davranış geliştirilmesi düşünürsek, bu çabanın rasgele yapılamayacağı, mutlaka bilinçli ve amaçlı yapılmasının gereği kendiliğinden ortaya çıkar. Bilindiği gibi insan var olunca önce ailenin, sonra okulların ülke eğitimcilerin sorunu olarak günümüze kadar işlenmiş eğitim insanlığın yaşamı boyunca da sürüp gidecektir de. Çocuk gelişimi, doğuştan sonraki varlığını devam ettirecek davranışlarının önemli bir kısmının okul öncesi devrede başladığını düşünürsek, bireye eğitiminde etkili ve organize bir kurum olan okulun vazgeçilmezliği kendiliğinden ortaya çıkar.

2.2. SANAT EĞİTİMİ

Sanat, insanlık tarihinin her döneminde var olan bir olgudur. İnsanlığın geçirdiği evrimler yaşama biçimlerini, yaşama bakışlarını, sanat biçimlerini ve sanata

bakışını değiştirmiştir. Her dönemde ve her toplumda sanat farklı görünümelerde ortaya çıkmıştır.

“Sanat, doyurucu estetik yaşantılar oluşturmak amacıyla dürtüler yaratma becerisidir”. (DOĞAN, 1975)

Sanat, güzel ile uğraşır. Güzel göreceli bir kavramdır. Kendi içinde tutarlı bir bütünlüğü taşıyan şey çirkin acı verici bile olsa estetik açıdan güzeldir.

Kant’a göre; sanatın kendi dışında, hiçbir amacı yoktur. Onun tek amacı kendisidir. Güzel sanatı ancak deha yaratabilir.

Hegel’e göre; sanattaki güzellik doğadaki güzelliklerden üstündür. Sanat, insan aklının ürünüdür. Kendisine doğanın taklidinden başka amaç bulmalıdır.

Marks’a göre; yaratıcı eylem, insanın ve doğanın karşılıklı etkileşiminin bir aşamasıdır. Bu, toplumsal bir karakter taşır. Sanat yaşamı insanileştiren bir olgudur. Araştırmacı, yaratıcı, çok yönlü temel insana ulaşma çabası içinde sanatlar geliştirebilir. (ETİKE, 1992)

Çağımızda eğitim, bilim ve sanatın işbirliğine dayandırılmalıdır. Sanatın da, bilimin de amacı; insana hizmet etmek ve yeniyi keşfetmektir. Sanata ve duyguların eğitimine önem veren okul ya da eğitim sistemlerinde, duygular eğitilirken zihinsel yeteneklerin düşüncenin ve zekanın da geliştiği gözlenmektedir. Sanat, duygu ve düşünce arasındaki iç içe geçmiş bağlantıyı vurgularken, öğrenme ve gelişim sürecinin de etkin bir yardımcısıdır.

Sanat eğitimi çağdaş eğitim için vazgeçilmez bir gerekliliktir. Bireyin eğitiminin tam olabilmesi için bilim, teknik ve sanat eğitiminin üçünün birden verilmesi, ayrıca bağlarının kurulması gerekmektedir. “Çağdaş eğitimde, bilim eğitimi, teknik eğitim ve sanat eğitiminde biri ya da ikisi için öbüründen ya da öbürlerinden vazgeçilmez.” (M.E.B., T.T.K.B., 1991: 5).

“Sanat eğitimi; bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli estetik değişiklikler oluşturma sürecidir.” (A.g.r., s. 6).

Sanat eğitimi; kişiye estetik yargı yapabilme konusunda yardımcı olmayı amaçlarken yeni biçimleri hissedip, eğlenmeyi ve heyecanlarını doğru biçimlerde yönlendirmeyi öğretir. Sanat eğitimi sanatçı yetiştirmeye değil; yetiştirmek durumunda olduğu her kişiyi yaratıcılığa yöneltip, onun bilgisel, bilişsel, duyuşsal ve duygusal eğitim ihtiyaçlarını karşılamaya yöneliktir.

Sanat eğitimi, her yaştaki birey için gereklidir ve insan hayatında önemli bir yer tutar. Sanat eğitimi; bireyin yaratıcı güç ve potansiyellerini eğitmek, estetik düşünce ve bilinci örgütlemek için gereklidir. Sanat, bireyin sosyal ilişkilerini ayarlamasını, işbirliği ve yardımlaşmayı, doğruyu seçme ve ifade edebilmeyi, bir işe başlayıp bitirme sevincini tatmayı, üretken olmayı sağladığı için gereklidir. Sanat eğitimi, gözlem yapma, orijinalite buluş ve kişisel yaklaşımları destekler, pratik düşünceyi geliştirir. Olayları, olmadan da beyinde gerçekleştirebilme gücünü artırır. Bireyin el becerisini geliştirir ve sentez yapmasına yardımcı olur.

Öğretmenler, çocukların öğrenmeye karşı doğal merak ve isteklerinden yararlanarak onlara, sorun çözmeyi, keşfetmeyi ve araştırmayı teşvik edecek sanatsal öğretim yaklaşımlarını benimseyebilirler. Bu da çocukların hayal güçlerini kullanmalarına, düşüncelerini uygulamalarına, denemelerine ve çeşitli yaratıcı olasılıklar üzerine yoğunlaşmalarına olanak sağlayabilir. Eğitimsel anlamda sanatsal öğrenme, öğretici ile öğrenen (öğretmen-öğrenci) arasında önceden programlanmış estetik etkinlikler çerçevesinde oluşan amaçlı, anlamlı ilişkilerle gerçekleşir. Çocuklar ancak sosyal bir çevre içinde bulduklar nesneleri tanır ve kullanırlar, bu da çocuğun sanatsal gelişime ortam sağlayan önemli unsur olarak görülür. (ARTUT, 2002: 93).

Sanat eğitimi, genel eğitimin önemli bir parçası olarak kabul edilebilir. Ancak sanatın bir özgünlük ve bireysel yaratıcılık olgusu olduğunu dikkate alırsak sanat eğitimi kendine özgü çok özel yasalarının ve ilkelerinin varlığını da kabul etmek

zorundayız. Bu nedenle, sanat eğitiminin eğitim dizgesi içerisindeki yerinin çok iyi belirlenmesi gerekiyor. (GENÇAYDIN, 1990: 44).

Bu anlamda sanatım eğitimsel yönünü genel olarak aşağıdaki şekil ile sınıflandırabiliriz:

*Görsel Eğitim	GÖRME BECERİSİ	=Tasarlama yetisi
*Plastik Eğitim	DOKUNMA, ALGILAMA	= Dizayn etme
*Duyuşsal Eğitim	KULAK-SESLERİ TANIMLAMA	= Kulak eğitimi
*Ritmik Eğitim	DANS, DRAMA	= Ritmik beceri-hareket
*Bilişsel Eğitim	KONUŞMA-DÜŞÜNME YETİSİ	= Kelime Dağarcığının Gelişmesi
*Teknoloji Tasarım Eğitimi	ÜÇ BOYUTLU KAVRAMI	= El Becerilenin Gelişimi

Temel sanat eğitimi genel anlamda deneysel olarak düşünülmektedir. Bir sistem olarak algılama ve düşünce ürünlerini yansıtmaya yetisini kapsar, amaçlar. Deneyler arttıkça onunla eşdeğer olan düşünce, algılama yetisi de uygun koşullarda gelişerek anlam kazanır. Bu deneylerin, uygulamaların amaçlanan niteliklere uygun, düzeyli bir şekilde geliştirilmesi, bireyin aldığı kurumsal estetik eğitimle doğru orantılıdır. (ARTUT, 1994). Uludağ

Sanat eğitimi insanlarda duyarlılık sınırlarını zorlar. O sınırın daha genişlemesini olanaklı kılar. Bu yolla insan kendini bir kez de bu yönü ile tanıma olanağı bulur ve “Kişi” olma, olabilme yolunda daha bilinçli ilerler. (Erinç, 1998: 12)

Kendisine sanatla ilgili alanlar erkenden açılmış, evinde yuvada, anaokulunda sanat eğitimi almaya başlamış çocuk, ilkokulda sınıflar ilerledikçe, çevresindeki sanat olaylarını, biçimlendirmeleri yavaş yavaş değerlendirebilir: güzeli anlamaya ve aramaya başlar.

Sanat eğitimi rastlantısal olarak kimi yönelişleri, kimi becerileri ya da yetenekleri ortaya çıkarabilirse de, sanat eğitiminin salt temel amacı bunlar değil; hayatı değerli kılmak ve ondan zevk almayı sağlamaktır. Yani sanat eğitimi, insanı

hedef alan ve onun mutluluğu için, insan anlayışına uygun nesiller yetiştirmeyi amaçlar. Sanat eğitimi her bir sanat eserinin hedeflediği seyircide, dinleyicide, okuyucuda estetik kaygı meydana getirmeyi; zihnin bir boyutu olan sanatsal zekanın beslenmesi ve geliştirilmesini, bununla birlikte ona insan ve insana bağlı değerleri iletmeyi hedefler. Sanatsal anlatımı onun özel dilini kullanan kişi, aynı zamanda bu dil yardımı ile geçmiş ve çağdaş sanat eserlerine olduğu kadar, çevreye ve her türlü görsel nesneye estetik ölçütlerde ulaşmayı sağlamaktadır. (YOLCU, 2000: 34).

Çağdaş anlamdaki sanat eğitimi, insan yaşamına yön vermekle kararlarını etkilemektedir kısacası insan yaşamını biçimleme dersi olmaktadır. Sanat eğitiminin insanlığa yararları konusunda Hidayet Telli görüşlerini şöyle belirtmiştir.

* “Sanat eğitimi; çağdaş yaşama ve özgür düşünme yolunu açıyor.

* Sanat eğitimi, toplumun refaha ulaşmasında büyük etken oluyor. Günümüz toplumu bir yığın toplumdur. Toplumun refaha ulaşması için, yığınların eğitilmesi gerekmektedir.

* Sanat eğitimi, yaşama biçim veriyor.

* Sanat eğitimi, Dünya barışının güvencesi oluyor. İnsanın birbirleriyle anlaşmasında, kültür ve estetik beğenin önemli payı olduğu görülmektedir.

* Sanat eğitimi, insana geniş bir açı içinde düşünme yeteneği kazandırır.”
(TELLİ, 1990: 19)

İnsanın ve toplumların hayatına bu kadar güzel anlamlar katan, yaşamı estetik açıdan değerli kılan sanat eğitiminin okullarımızda uygulama biçimlerine ilişkin bir takım saptamalar yapılmıştır.

“ *Her çocuğun yaratıcı gücü vardır. Sanat eğitimi herkes için gereklidir.

* Sanat eğitiminde bireysel farklılıklar göz önünde tutulmalıdır.

* Sanat eğitimi çocuğa göre olmalıdır. Özetle çocuğun yaş grubuna göre yani, onun bedensel ve zihinsel gelişimi ile orantılı olmalıdır.

* Sanat eğitimi, diğer derslerin uygulama alanı olarak düşünülmemelidir.

* Sanat eğitimi, ustalık ve beceri kazandırmak şeklinde değil estetik duyarlılığın eğitilmesi biçiminde anlaşılmalıdır.

* Sanat eğitimi dersi iki ve üç boyutlu çalışmaları kapsamalıdır.

* Sanat eğitimi dersi kuru ve kuramsal bilgiler yerine işe ve yaratıcılığa dayandırılmalıdır.

* Sanat eğitimi derslerinde gerekli ilgi ortamı yaratılmalıdır.

* Çevre olanakları göz önünde tutulmalıdır. Konuların içerikleri ve araç gereç seçilirken çevre özelliklerinin uygunluğu düşünülmelidir.

* Fırsat eğitimine yer verilmelidir.

* Çocuğun yaptığı işler bütün olarak değerlendirilmelidir.” (GEL, 1990: 190-193)

2.2.1. Sanat eğitiminin gerekliliği ve önemi

Toplumların tarih sayfalarına baktığımızda insan güzel sanatların tümünü kendini ve ait olduğu toplumu geliştirme, zenginleştirme ve güçlendirme yolunda vazgeçilmez bir unsur olarak görmüş, kendi kültür birikimini yarınlara aktarma konusunda bilinçli ya da bilinçsiz bundan yararlanmıştır.

İnsana ait temel gelişme sanattır. Her toplum ilkelikten daha kültürleşmişliğe birinden öbürüne gelişini, kendi kendine sanatla ifade etmiş, fakat daha önemlisi her insan sanatla heyecanlanmış ve düşüncesini ifade etmiştir. Bununla birlikte sanatlar

dış dünyadan daha fazla haberdar olmak için sorumluluk taşırlar. Ayrıca sanatlarda, yaşamın korkularında, sevinçlerinde, heyecanlarında açığa vurulan sanattır. Sanat dinamik ve birleştirilmiş etkinlikler ile çocuklarımızın eğitiminde büyük bir potansiyeldir. (LOWENFELD, 1982: 3)

ABD ve Avrupa ülkelerinde sanat eğitimi derslerinin müfredatları incelendiğinde özellikle ilk ve ortaöğretim kurumlarının programlarında “Art, Kunst” vb. derslerin haftalık ders saatlerinin fazla olduğu, ders kapsamlarının farklılığı, içeriklerinin bireyi yarınlara hazırlamada etkili olduğu, ayrıca öğrencilerin gelecekte iyi birer sanat tüketicisi olmalarının hedeflendiği dikkati çeker.

Duygu, yaratıcılık gibi duyumsal değerlerin yer almadığı eğitim yarım, eksik eğitimidir. Tek yönlü sadece zihinsel yönünün eğitilmesi kişiyi duygu dünyasından uzaklaştırarak, renksiz, tekdüze kuru bir dünyaya götürür. Zihinsel eğitim ile birlikte sanat eğitimi alan bireylerin yaratıcılık güçleri ortaya çıkar. Algılama, yeniden keşfetme ve biçimlendirmeye yönelik yaratıcı zekanın da eğitimidir. Bu yönlü bir eğitime her bireyin ve toplumun ihtiyacı vardır.

Batı ülkeleri sanat eğitiminin birey üzerindeki etkisini çok iyi kavramış, bu konuya ilişkin devamlı arayış içindedirler. Program geliştirmede çocukların özellikleri incelendiği, gelişen değişen dünya koşulları içerisinde bireyin ihtiyaçları dikkate alınarak durumun bilimsel verilerin ışığında değerlendirildiği ve planlandığı, örneğin “Bilgisayarla Resim ve Tasarım” gözlenmektedir.

Sanat eğitimi bütün toplumlar için gereklidir. Herbert Read bu konuyla ilgili bir yapıtında sanat ve eğitimin gerekliliğini “sanat hayata uygulanan öyle bir mekanizmadır ki, onsuz toplumlar dengelerini kaybederler” özdeyişi ile vurgulamaya çalışır (SARISOY, 1994: 4).

Birey sanat eğitimi etkinlikleri yolu ile, her türlü yetenek ve gereksinimlerini ortaya çıkarma şansına sahip olur. Bu yolla kendi yeteneklerinin farkına varır, böylece ileride meslek seçiminde sağlıklı tercihlerde bulunurlar. Sanat eğitimi ile

kişiler duygularını görüşlerini malzemeye aktarırken yeni deneyimlere girer. Bu yaşantı zenginliği nesneler arası ilişkileri kurmada ona kolaylıklar sağlar. Böylece senteze ulaşmayı başarabilir ve yeni anlatım yolları arayışına girer. Doğaya ve çevresinde gelişen ve değişen olaylara farklı bir gözle bakmayı davranışa dönüştürür. Somut eğitimi özgüven duygusunu geliştirir. Araştırma, bulma, sınama gibi yaratıcı süreçte yer alan yetileri geliştirir. Sanat Eğitimi birey için içinde yaşadığı tanımada, algılamada, karşılaştığı güçlükleri, gördüğünü, düşüncelerini, gözlemlerini anlatmasında, ifade etmesinde son derece önemli rol üstlenir. Sanat eğitimi birey ve toplumlar için vazgeçilmezdir. Çünkü genel eğitimin hem bilişsel hem duyuşsal hem de psikomotor alanındaki hedeflerine hizmet verir. Bireyin estetik, fiziksel zeka ve toplumsal gelişimlerine katkıda bulunur. Bu yolla, eğitimde, iletişimde estetik beğenide bütünlük sağlanmış olur.

2.2.2. Sanat eğitiminin amaçları

Sanat eğitimi; kişinin duygu, düşünce ve izlenimlerini anlatabilme, yetenek ve yaratıcılığını estetik bir seviyeye ulaştırmak amacıyla yapılan faaliyetlerin tümüdür. Sanat eğitimi her yaştaki birey için gereklidir. Bireyin estetik düşünce ve bilinci örgütlemek için gereklidir. Bireyin sosyal ilişkilerini ayarlar, gözlem yapabilmeyi, pratik düşünceyi geliştirir. Sanat eğitimi, görsel düşünme eğitimidir. Sanatsal anlatımı, onun özel dilini kullanan kişi, aynı zamanda bu dil yardımıyla sanat eserlerine ve çevreye, her türlü görsel nesneye estetik ölçütlerle ulaşabilir. Sanat Eğitimi bireyin gelişim sürecini çok boyutlu olarak etkilemektedir. Sanat eğitiminin amaçları belirlenirken bireyin ve toplumun ihtiyaçları dikkate alınmıştır.

Kişiliğin Geliştirilmesine Dönük Amaçlar:

- Yeniliklere açık bir kişilik kazanmasına yardımcı olma.
- Gözlemlerine ve algılarına dayalı olarak kendisini dışa vurmasına olanak tanıma.
- Bağımsız düşünebilme ve bunu davranışa dönüştürebilme.

- Yaratıcı bir kişilik geliştirmesine katkı sağlama
- Güven duygusuna sahip bir kişilik geliştirme.
- Çevresindeki çirkinliklerden rahatsız olabilecek buna karşın güzellikleri hissederek bundan zevk alabilecek duyarlı bir kişilik geliştirme.
- İşe ve emeğe saygılı bir kişilik geliştirmesine katkı sağlama.
- Zamanını araç gereçlerini ekonomik olarak kullanan, düzenli çalışma alışkanlığına sahip bir birey olmasını sağlama.

Toplumsal Çevre ile İlişkiye Girerek Grupla İş Yapma Alışkanlığını Geliştirmeye Dönük Amaçlar:

Toplumdaki bireylere ve yapılan çalışmalara bakıldığında Türk insanının yapısında bu konuda belirli bir zayıflık olduğu hemen hemen tüm düşünürler tarafından ifade edilmiştir. Bu nedenle eğitimcilerin konuya ağırlık vererek bireyin davranışlarını bu doğrultuda geliştirmeler gereklidir. Sanat eğitimi vasıtasıyla bireyin bu ihtiyacı grup çalışmaları yoluyla giderilebilir.

- İş yapma ve yaratmada iş bölümü yoluyla grup içinde sorumluluk paylaşma.
- Grubun başarısını “ben” duygusunun önünde tutma.
- Duygularını grup üyeleri ile birlikte paylaşarak daha iyi ve güzeli arama isteği duyma.
- Grupla birlikte ortaya çıkardığı işten gurur duyma.

Doğa ve Kültür Değerlerine Sahip Çıkma Anlayışının Geliştirilmesinde Dönük Amaçlar:

- Doğal ve sanat güzelliklerinin ayırımına ulaşmayı sağlama.

- Ulusunun ve başka ulusların sanat değerlerini takdir etme.
- Sanat eserlerinin doğduğu yerde kalması gerektiğinin bilincine varma.
- Sanat ve sanatçılar hakkında çıkan yayınları ve sergileri izlemesine yardımcı olarak, beğenisini geliştirme ve yaratıcılığını geliştirmesinde yeni yollar önermektedir. (GEL, 1990).

2.2.3. Sanat eğitiminin ilkeleri

Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü'nün hazırladığı “Resim-İş Öğretmen Kılavuzu” kitabına göre bu ilkeler şöyle sıralanmıştır;

- 1- Her çocuğun yaratıcı olduğu bilinmelidir.
- 2- Aynı yaş grubunun ve çevrenin bireyi de olsalar, çocukların taşıdıkları kişisel özellikleri dikkate alınmalıdır.
- 3- Bireysel farklılıklara sahip çocukların kendilerini dışa vurmalarını sağlayacak pek çok çeşitli gereçlerle, iki ve üç boyutlu çalışmalara yer verilmelidir.
- 4- Çocuğu yaratıcılığa yöneltmek esas olmalıdır.
- 5- Dersler çocuğun istekle çalışmasını sağlayacak şekilde ilginç duruma getirilmelidir.
- 6- Çocuk resimleri büyüklerin gözüyle değerlendirilmemeli, onların zihinsel, bedensel ve ruhsal yönlerden gelişimleri bilinerek ona göre bir eğitim uygulanmalıdır.
- 7- Çocuğun bilmesi gereken teknik bilgiler, ilgisini dağıtacak kadar uzun ve sıkıcı olmamalı, uygulamalar sırasında verilmelidir.

8- Resim-iş dersi diğer derslerin devamı şeklinde düşünülmemelidir.

9- Değerlendirme sırasında, çocuğun gelişme süresi içinde tüm çalışmaları göz önünde bulundurulmalıdır.

10- Her çocuğun çalışmasının sergilenmesini isteyeceği düşünülerek, sergilemeye önem verilmelidir (T.C. M.E.B., 1997: 18).

Genç kuşakların özgür düşünebilen, önyargısız olarak yeniyi araştıran, deneyen kişilikler olarak eğitilmelerinde plastik sanatlar eğitimi çok önemli bir yer almıştır. Demokratik toplum işleyişi, böylesine özgür düşünüp yaratabilen bireylerle kurulabilir ve yaşatılabilir. Çağın ileri uygarlık düzeyini belirleyen uluslar bu ilişkiyi çok önceden görmüşler ve yaratıcı bireyler yetiştirme yarışına girmişlerdir. Bu ilkeler yaygın ve örgün tüm kurumlarda, tüm sanat çalışmalarını artık bir ders ve kurs gibi değil, her bireyi araştıran, deneyen, yaratan, bulan kişilik olarak yetiştirici yeni programlar şeklinde uygulanmaktadır (ASLIER, 1991: 13).

2.3. TÜRKİYE’DE SANAT EĞİTİMİNİN TARİHÇESİ

2.3.1. Cumhuriyet öncesi dönem

Türk sanatının, 1700’den itibaren Batı’ya yönelmesiyle birlikte, saraya yabancı sanatçıların yerleştiği bilinmektedir. O dönemlerde, sarayda usta-çırak ilişkileriyle süren sanat eğitimi, babadan oğula, ustadan çırağa devam ettirilmiştir.

1793 yılında, Mühendishane’de ve Harbiye Mektebi’nde, doğa gözlemine bağlı resim derslerinin programa alınmasıyla birlikte, sanat eğitimi, gerçek anlamda başlamış oldu. Harbiye ve Askeri İdadi Mektebi’ndeki ilk sanat dersleri, daha çok mesleki gaye ile programda yer almış olsalar bile, bugün ulaşılan seviyenin ilk hareketleri olması bakımından önemlidir.

Ülkemizde, Cumhuriyet öncesi ilk sanat eğitimi hareketleri içinde, bugünkü akademik seviyede kurulmuş olan Sanayi-i Nefise Mektebi (Güzel Sanatlar Akademisi/bugünkü Mimar Sinan Üniversitesi)'nin haklı bir yeri vardır. 1883 yılında Osman Hamdi Bey tarafından kurulan Sanayi-i Nefise Mektebi'nin müdürlüğüne, 2 Aralık 1883 yılında, hükümetin kararıyla yine kendisi atanmış, 24 Şubat 1910'da ölene kadar bu görevde kalmıştır. Bu okulun kurulmasıyla birlikte askeri ressamlar, yerlerini yavaş yavaş bu okullardan mezun olan sivil sanatçılara terk etmişlerdir. Böylelikle ilk defa resim öğrenimi sivillere geçmiştir.

1911 yılında, kız öğrencilerinin de sanat öğrenmelerine imkan sağlayan İnas Saniyi-i Nefise Mektebi Sami Bey'in müdürlüğünde açıldı. Kısa bir süre sonra ise müdürlüğe Mihri Müşfik getirilmiştir. Kısa süreler içerisinde birkaç müdür değişikliği yaşayarak öğrenim hayatını devam ettiren okuldan, birçok kadın sanatçı yetişmiştir.

Akademi çıkışlı ressamlar, sanatçı olmaları yanında uzun yıllar resim-iş öğretmenliği de yapmışlardır. Ne var ki sanatçı-eğitimciler çocukları kendi yetiştirme biçimlerine göre eğittikleri gerekçesiyle yetersiz bulunmuş ve eleştirilmişlerdir. Daha sonra, 1927'de Akademi içinde, resim öğretmeni olmak isteyenlere bir öğretmenlik formasyonu veren kurs açılmıştır.

2.3.2. Cumhuriyet sonrası dönem

Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte kültür ve sanat sorunlarına oldukça önem veren Atatürk, devletin görevleri arasına bu konularla uğraşmayı da katmış, sanata ilgiyi devlet politikası haline getirmiştir. Sanatın, temel kültür sorunlarından biri olduğu sık sık vurgulanır; sanat eğitiminin sorunları milli eğitim sorunlarından bağımsız düşünülmez. Atatürk'ün sanat ve eğitim sorunlarına yaklaşımı ve oluşturduğu devlet politikası ile, özellikle resim sanatçıları güçlerini birleştirerek oluşturdukları birlikler ile Türk Sanatı'nı olgunlaştırmaya çalışmışlardır. Bu amaçla 1921'de Türk Ressamlar Cemiyeti kurulmuştur. 1924'ten itibaren ise, bilgi, birikim

ve deneyim kazanma yanında Avrupa sanatını kaynağında inceleyebilmek amacıyla yurt dışına birçok sanatçı burslu olarak gönderilmiştir.

İlk Cumhuriyet kuşağı sanatçıları, yurt dışındaki eğitimlerini tamamlayıp Türkiye'ye döndüklerinde, sanat hayatımızda canlılık ve hareketlilik başlamış ve özellikle ressamlar çok aktif etkinliklere girişmişlerdir. 1926 yılında Türk Sanayi-i Nefise Birliği daha sonra da adı değiştirilerek Güzel Sanatlar Birliği ve 1928 yılında da Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliği kurulmuştur.

1925 yılından itibaren, örgün eğitimde resim, el işi ve müzik derslerinin koyulması ve yaygın eğitimde 1932 yılında açılmaya başlanan Halkevleri ve daha da kabarık sayıdaki Halkodaları ve nihayet Halk Eğitim Merkezleri, sanat eğitimi geniş kitlelere götürmeyi amaçlıyordu. Halkevleri, güzel sanatlar yoluyla vatandaşları çalışmaya yöneltmek, yurdu güzelleştirmek, güzel sanatları sevdirmek ve yaymak için kurulmuştu. O yıllarda, sanatçıların eserlerin sergileyebileceği sanat galerilerinin bulunmaması sorununa çözüm getiren Halkevleri'nin, sanatımızın desteklenmesi ve geliştirebilmesi yolunda önemli bir yeri vardır. 1950'de altmış üç ilde 477 Halkevi ve 4332 Halkodası varken, çok partili döneme geçişte Halkevleri kapatılmış ve Kız Enstitüleri'ne öğretmen yetiştirmek amacıyla Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulları'na dönüştürülmüştür.

Cumhuriyetle birlikte eğitimde, kültürde, sanatta çok yönlü bir gelişmeye hedefleyen Türkiye, yurt dışından birçok eğitim uzmanı getirtmiştir. Bunlardan J. Dewey'nin raporu 1926 yılında uygulamaya koyulmuştur. Bu raporda sanat eğitimi açısından şu görüşlere yer verilmiştir:

Okullarda, bütün donanımlarıyla birlikte resim ve iş atölyeleri kurulmalı.

Yükseköğrenime devam etmeyecek kişiler için, kendilerine bilgi ve beceri kazandıracak uygulamalı çalışmalara özellikle de el işlerine önem verilmeli.

Resim, çizgi, boya sanatları gibi görsel sanat etkinlikleri, kişisel ve toplumsal önemi ve yararı açısından yeteneklerin geliştirilmesine önem verilmelidir.

Bu rapor doğrultusunda, ortaokullara öğretmen yetiştirmek amacıyla 1926 yılında Ankara’da Gazi Öğretmen Okulu (Gazi Eğitim Enstitüsü) açılır ve ilk, orta, lise Resim-İş programları değiştirilir; okullarda resim-iş atölyeleri ya da odaları kurulur. Daha sonra 1932-1933 öğretim yılında, Gazi Öğretmen Okulu bünyesinde Resim Bölümü açılır. Batı’da gelişen El İşleri Hareketi olarak bilinen bir akımın etkisiyle daha sonra Resim Bölümünden bağımsız iş bölümü kurulur. Daha sonra bu iki bölüm birleştirilerek Resim-İş Bölümü adını almıştır.

Zamanla, “İş” eğitimi gittikçe yozlaşarak, ya yarara yönelik eşyanın küçük modelini yapmaya ya da ne olduğu belirsiz işlerin yapımına dönüşür. 1972 yılında İş Dersi, bir program değişikliğiyle İş ve Teknik Eğitimi dersine dönüştürüldü. Bu ders ile, iş çalışmaları yaratıcı düşünciyi geliştirmeye yönelik amaçlar öne çıkmıştı. Amaç, ne salt el becerisi ne de kısa yoldan hayata hazırlamaktı. Ne var ki, her ne kadar çağdaş yaklaşımlarla daha iyiyi, daha güzeli ve çağı yakalamayı hedefleyen programlar ortaya koyulmuşsa da, pratik ile uygulama farklı olmuştur. Bunun bir sonucu olarak da, İş ve Teknik Eğitimi dersinin esas amacından zamanla uzaklaşmaya başlanılmış, el beceresi ve yararlı olma amacı dersin amacı haline dönüştürülmüştür.

Milli Eğitim Şuralarının bazıları, Türkiye’deki sanat eğitiminin yapılandırılması çalışmaları doğrultusunda önemli bir yer tutar. Bunlardan 1949,1962,1974 ve 1981 Milli Eğitim Şuralarında sanat eğitime ayrı ayrı yer verilmiştir. 1962’deki yedinci sırada, eğitim, kültür ve sanat konularına geniş yer verilerek, Kültür İşleri ve Güzel Sanatlar Komisyonunun hazırladığı raporda dile getirilen önerilerle, sanat eğitiminin bazı temel ilke ve amaçları benimsenmiştir. 1974’deki dokuzuncu şurada da, ortaöğretim kurumlarında öğrencilerin ilgi ve isteklerine göre seçecekleri kol faaliyetleriyle sanat eğitiminin desteklenmesi öngörülmüş; lise ve dengi okullarda da sanat eğitimi dersleri seçmeli dersler arasına konmuştur.

Sanat eğitimi derslerinin, anaokulundan başlayarak, sanat alanında profesyonel olarak sanatçı ya da sanat eğitimcisi vb. eleman yetiştiren fakülte ya da yüksekokulların dışında, başka mesleklere yönelik eğitim veren fakülte ve yüksekokullarda da sürdürülmesine karar verildi. 1988-1989 öğretim yılında 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 5. maddesinin 1. fıkrasında “Güzel Sanatlar eğitimi; Fakülte ve Yüksekokulların birinci sınıflarından itibaren eğitime başlayanlara seçmeli dersler olarak uygulanmaktadır” denmektedir. Böylece, tüm yüksekokul kademelerinde, plastik sanatlar eğitimi alanlarından biri seçmeli ders olarak verilmiş; 1991-1992 öğretim yılında ise, bu kapsama Müzik dersi de alınmıştır.

1991 yılında, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı bünyesinde oluşturulan Resim Dersi Öğretim Programlarını Geliştirme Özel İhtisas Komisyonunca hazırlanıp daha sonra kabul edilen İlköğretim Kurumları Resim-İş Dersi Öğretim Programı, 1992-1993 öğretim yılından itibaren denenip geliştirilmek üzere uygulamaya konulmuştur.

Son olarak da, Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) ve Dünya Bankası’nın 1994-1997 yılları arasında yürüttüğü Milli Eğitimi Geliştirme Projesi çerçevesinde, eğitim fakültelerinin yapılanması yeniden düzenlenmiş, Resim-İş Bölümleri, Müzik Eğitimi Bölümü ile birlikte, kurulan Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümünde; Sınıf Öğretmenliği Bölümleri de yeni kurulan İlköğretim Öğretmenliği Bölümünde Anabilim dalları olarak yer almıştır. İdari yapılanmanın yanı sıra, her iki bölümdeki sanat derslerinin yarı yıllara göre ders dağılımları, kredileri ve içerikleri de değiştirilmiş ve 1998-1999 öğretim yılından itibaren uygulamaya konulmuştur.

Türkiye’deki sanat eğitiminin tarihi seyrine bakıldığında, daha çok akademik seviyede değişim ve gelişimin olduğu gözlenmektedir. Ne var ki, bu kademeler gelmeden önce, özellikle zorunlu eğitim kademelerindeki öğrencilerin sanat eğitimine özel bir itina ve önem verilmeli, geçmişe bakıp geleceğe daha iyi yön verilmelidir. Sanat ve onun eğitiminin, eğitim kurumlarında hak ettiği ağırlığı, yakalayabilmesi, serpilip gelişebilmesi, onun gerekliliğine ve önemine inanmış

insanlar tarafından sağlanabilir. Bu özelliklerde yetişecek olan insanların mimarları da, çağın gereklerini yakalayabilmiş bir eğitim politikası ve kararlılığı, gerekli donanım ile etkili bir programla yetişmiş olan eğitimciler olacaktır. Bu sebeple, her alanda olduğu gibi sanatın eğitiminde de çok iyi yetişmiş sanat eğitimcileri, bu misyonu yakalamada en temel yapı taşları olarak yerlerini alacaklardır. (YOLCU, 2000: 40-41-402-43)

2.4. ÇOCUK RESMİ

Çocuk resimleri, katıksız bir duyarlılığın ürünü, duyguların doğrudan doğruya ifadesi, kişiliğin söz konusu olmadığı ortak bir oyun bahçesidir. Seyirciyi bir tarza, bir duyguya zorlamanın aksine, kendisini seyircinin iradesine sunan ne kadar özellik varsa içinde toplamıştır. “Çocuk resimleri salt biçim güzelliğinde kendini yorumlamış bir davranışın değil, kendine uymuş bir davranışın ürünü olduğu için böyledir” (TANSUĞ, 1998: 44).

Çocuk, resim yolu ile kendini ifade edebilecek, duygularını iç dünyasını çatışmalarını anlatacaktır. Onların sözsiz anlatımından önce başlar resim dili. Read bu konuyu şöyle dile getirmiştir. “Sanıyorum ki, bütün çocuklar hayata fiziksel ve duygu bakımından kendilerini sanatçı yapabilecek kadar donanımlı gelirler” (READ, 1981:124)

Duygusal yaşam ile akılcı yaşam arasında denge kurabilme açısından çocukların resimleri çok önemlidir.

Çocuklarda, konuşmadan önce başlayan resim yapma arzusu, yaşı ilerledikçe gelişerek devam eder. Onun iki yaşlarında başlayan duvar karalamaları bile bir etüt konusudur. Bu nedenle çocuğun her yaş döneminde yaptığı resimler de, onun çocuk ruhunun açığa çıkmasıdır. Çocukların iç dünyalarında sanat kabiliyetlerinin bulunabileceği gibi psikolojik problemleri de bulunabilir. Çocuğun yaptığı resimler, aynı zamanda psikolojik bir dışavurumdur, rahatlamadır. Çocuk iç alemine ait problemlerini ve özelliklerini bu yolla aksettirecek, anlaşılmaya gerçekleştirecektir.

Çocukların genellikle sevdikleri bir faaliyet olan resim, kişilik, algı, grup değerleri, insanlar arası ilişkiler tutumların saptanmasında yegane araç değildir. Bu konuda 3 ana kaynaktan yararlanılır. (YAVUZER, 1992: 14)

*Bireysel Raporlar

*Gözlem

*Projektif (yansıtma) teknikler

“Çocuğun sözlerinde ve çizgilerinde dünya ile bir uyuşma çabası aranabilir. Ancak, bir sanat kaygısı değil” demektedir. Eyüboğlu’na göre, her çocuk anlamsız sesler, amaçsız eğriler, doğru çizgilerle başlar içini dökmeye. Sonra bunlar bir işaret olmaya, birer sembol değeri kazanmaya başlar. Bu semboller tazeliklerini yitirip, birer şema haline gelmedikleri sürece, çocuk düşünce ve duygularının özgür bir belirtisi sayılabilir. Yani çocuk, resim yoluyla dünyayı bize, kendi açısından ve en kestirme yoldan özentisiz ve yalın bir anlayışla verir.” (YAVUZER, 1993: 13).

Çocukların resimleri onların kişisel ve duygusal varlıkların aynası aynı zamanda sosyal hayatla bağ kurmasını sağlayan bir yol, bende varım demenin en kısa yolu. Bu nedenle çocuk resimleri geniş bir inceleme konusudur. İnceleme bütünlük içinde ele alınmalıdır. Yöntemlerden hiçbirisi tek başına yeterli değildir, biri diğerinin tamamlayıcısıdır.

“Resimler yaratıcı estetik zihinsel, toplumsal bedensel tüm gelişimlerin hem itici gücü hem de göstergesidir. Çocuk çevreyle olan bütün yaşantılarını resimlerinde anlatır. Kendi kendini anlatma içeren dışarı doğru gelişen yaratıcılık içinde en güzel örneğini verin bir kapsam içerir. Piaget: “Resim yapmak çocuk için simgesel bir oyundur. Çocuğun bu oyunda ortaya koyduğu şey onun duygusal ve düşünsel yaşamıyla ilgili imgeleridir. Çocuğun uyum sağlaması gereken toplumsal nesnel gerçekler dünyası ile çelişkileri istekleri sevinçleri ile bir iç dünyası vardır. Birinciye ortak anlatım aracı olan dil ile anlatabilen çocuk, ikinciye bu dil ile anlatmayabilir.

Bu nedenle çocuğun çocuk sanatı olarak adlandırılan ki kesinlikle sanat değildir. Bu ilk, kendiliğinden simgesel anlatımları çevreyi toplumu kısaca nesnel gerçekleri benimseme ile “ego”nun dışavurumunun bir bileşkesinden başka bir şey değildir, der. (KIRIŞOĞLU, 2000: 62)

Çocukların resimleri onların duygusal ve zihinsel gelişiminin belgeleridir.

“Çocuk resimleri, zeka gelişimlerine kavram kuramlarıyla ilgilidir. Belirli nesne gruplar içinde ayrılıkları ve benzer ilişkileri ayırım sayan çocuk yine belirli bir sınıf nesnenin ayrıntılarını, karakteristiklerini görebilir. Ve bunu resimlerinde gösterirse bu o nesneye ait ve düzeyde bir kavram elde ettiğinde göstergesi sayılır. Bu bağlamda çocuk resimleri çocuğun zeka düzeyini de belirlemiş olur. (KIRIŞOĞLU, 2001: 62).

Fakat çocuklar bu kaygıların hiçbirini taşımaz onlar sadece içlerinden geldiği gibi resim yaparlar. Oyun gibi sadece eğlenceli tarafı ilgilendirir onları.

“Sabahattin Eyüpoğlu (1962) “Çocuğun sözlerinde ve çizgilerinde dünya ile bir uyuşma çabası aranabilir, ancak, bir sanat kaygısı değil.” demektedir. Eyüpoğlu’na göre, her çocuk anlamsız sesler, amaçsız eğriler, doğru çizgilerle başlar içini dökmeye. Sonra bunlar bir işaret olmaya, birer sembol değeri kazanmaya başlar. bu semboller tazeliklerini yitirip, birer şema haline gelmedikleri sürece, çocuk düşünce ve duygularının özgür bir belirtisi sayılabilir. Yani çocuk, resim yoluyla dünyayı bize, kendi açısından ve en kestirme yoldan, özentisiz ve yalın bir anlayışla verir” (YAVUZER, 2000: 12-13).

Onların o saf tertemiz dünyalarının birer yansımasıdır resimleri, büyüklerle kuracakları iletişimde en kestirme yol resim dilidir.

Piaget; “Resim yapmak çocuk için simgesel bir oyundur. Çocuğun bu oyunda ortaya koyduğu şey onun duygusal ve düşünsel yaşamıyla ilgili imgelerdir. Çocuğun uyum sağlaması gereken toplumsal, nesnel gerçekler dünyası ile çelişkileri, istekleri,

sevinç ve tedirginlikleriyle bir iç dünyası vardır. Birinciye ortak anlatım aracı olan dil ile anlatabilen çocuk ikinciye bu dile ile anlatamayabilir. Bu nedenle çocuğun çocuk sanatı olarak adlandırılan –ki kesinlikle sanat değildir- bu ilk kendiliğinden simgesel anlatımları çevreyi, toplumu kısaca nesnel gerçekleri, benimseme ile “ego”nun dışavurumunun bir bileşkesinden başka bir şey değildir” der. (PIAGET, 1953: 26).

Çocuk resimlerinde ruhsal ve gelişimsel olarak, çocuğun çok yönlü gelişimi yansıtmaktadır;

1- Çocuk resimleri çocuğun nesnel dünya ile kurduğu ilişkinin ve o çevreyi değiştirme yolundaki yaratıcı eylemin bir göstergesidir.

2- Bu resimleri organizmanın doğal gereği sayan yaklaşımda çocuk büyürken çizgilerinin de gelişeceği varsayılır. Çocuğun büyüklerden ayrı niteliksel yapısının gelişip serpilmesinde resimleri sonsuz kaynak oluşturlar.

3- Çocuğun çizgileri onun tüm yaşantılarının bir göstergesidir. Onun çok yönlü gelişimini bu resimlerde görmek mümkündür.

4- Çocuk resimleri düzenleyici, bütünleyici bir işleve sahiptir. Çocuğun iç dünyası ile dış dünyası arasındaki uyum sorunda bu resimler bir boşalma aracı, aynı zamanda bir tanı belgesidir.

5- Resim yapmak için duygusal, algısal, ussal boyutlarda işlem yapan çocuğun resim çalışmaları ussal gelişmeye fırsat oluşturur. Soyut düşünmeye giden yolu açar. Bu yolla öğrenmesi güçlenir.

6- 10 yaşına kadar çocuk resimleri bu yaş çocuklarının zeka düzeylerini belirlemede bir ölçüdür. (KIRIŞOĞLU, 2002: 55-56).

Nedir çocukların resimlerinde bulunan değer? Bu değer, estetik açıdan sanatın ilk, özgün ve yalın biçimidir. Çocukların resimleri ile sanatçıların resimleri kıyaslanır. İsviçreli Eğitimci Sanatçı R. Topffer şöyle der: “henüz karalamalar yapan

çocuk Michelangelo ile ölümsüz sanatçı Michelangelo arasındaki fark, Michelangelo ile çırağı arasındaki farktan çok daha azdır”. Bu sava göre çocuk kendi tikel yapısı içinde bir sanatçıdır. Çocuk resimlerindeki bu estetik gücün kaynağı ise yalınlık ve saflıktır. (KIRIŞOĞLU, 2002: 57)

“Bugün dünyada bütün sanatçıları düşündüren kışkırtan onların anlamına erişmeye çaba gösteren bir “çocuk resim sanatı” vardır. Sınırsız bir özgürlük içinde çocuk renkle biçimle konuşuyor. Çocuk ilk sözcükleri hecelerken genellikle ilk çizgileri de çizer. Önceleri anlamsız gibi görünen bu sembolik çizgiler giderek karakter anlatım özelliği kazanır. Veya er yavaş yaşamın gerçeğinin ifadesi olur. Çocuğun resimleri ile ifade ettiği şey model olan doğanın “yeşil ağacı değil, modelin karşısında duyduğu heyecandır. Tıpkı bir sanatçı gibi onlarda doğayı kendi kişisel açılarından görürler. Rengi severler boyamayı severler. Boyalar onların mutlu araçlarıdır. Saf renklerin armonisini tinsel olarak buluverirler.” (DEMİRCİ, 1974: 38)

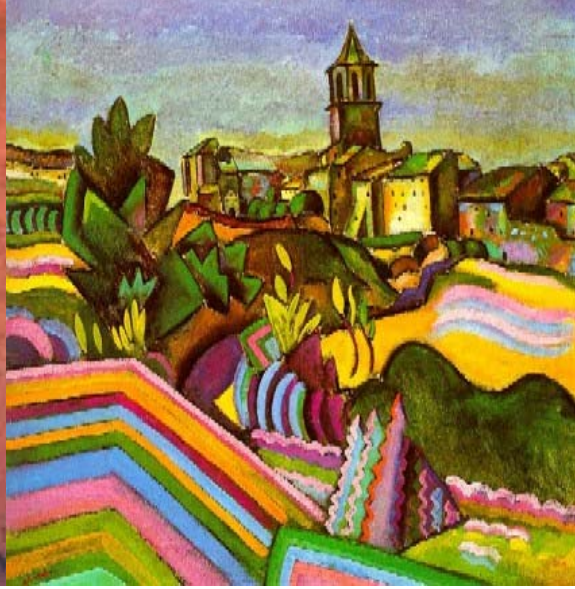
Çocuklar iç dünyalarının coşkusuyla saf temiz duygusuyla oyun eğlence düşüncesiyle yaptıkları resimler birçok ünlü sanatçıya ilham kaynağı olmuştur.

“Sanatın doğaya öykünme olmadığını sanat alanındaki kuralların onları aşmasını bilmeyenler için yardımcı değil ayak bağı olduğunu çocukların ve ilkelerin yapıtları öğretmiştir bize. Çağımız resim sanatının çok büyük ustaları çocuk resimlerinden yararlanmışlardır. Klee’nin(Resim1), Miro’nun(Resim2), Dubuffet(Resim3)’nin birçok resmi bu sözümü belgeler. Bizim ressamlarımızdan örneğin, Bedri Rahmi’nin(Resim4) birçok resminde ustaca kullanılmış bir çocuksuluk vardır. Fikret Mualla’nın(Resim5) kimi resimlerinde sanki çocuk dünyasıyla özdeşleşmek ister. (EDGÜ, 1980: 39)

Bütün sanatçıların bir ilham kaynağı vardır. Çocuk ise ilham kaynağını kendi saf el değmemiş dünyasında ve çocuksu gözle baktığı çevresinde bulur. Bu nedenle başka ressamı taklit eder, çocuk yaratır. Çocuğun iç dünyasının anlaşılması iç çatışmalarının ortaya çıkarılması onun çok yönlü gelişiminde önemli bir etmendir.

Resim 1
Sanatçı:Paul Klee
Eserin Adı:Senecio (1922)

Resim 2
Sanatçı:Joan MİRO
Eserin Adı:Village

Resim:3
Sanatçı:Jean DUBUFFET
Eserin Adı: **Dokuma Vizyonu**(1976)

TAVUS KUŞU

Resim 4
Sanatçı:Fikret MUALLA
Eserin Adı:Tavus Kuşu

Resim:5
Sanatçı: Bedri Rahmi EYÜBOĞLU
Eserin Adı: Bir Bedri Rahmi Deseni

“Çocukların resimleri büyük ustaların resimleri gibi aynı sorunları aynı üstünlüğü aynı noksanları saklarlar. Çocuklar çevre, iklim, sosyal yaşantı yönünden kuşkusuz birbirlerinden ayrı nitelik taşıyan varlıklardır. Ancak onların yaradılışlarındaki birbirine düşmanlık beslemeyen “saf psikoloji” dünya çocuklarına aynı “biçim dili” ile konuşarak sevmek, tanımak ve bağdaşmak olanağı yaratmıştır. Özetlenecek olursa çocuğun yaptığı ruhsal ve gelişimsel yapılanmada yer alan bu resimler çocuğun dünya ile kurduğu ilişkinin yaratıcı olmanın göstergesi sayılır. Çocukların yaptığı resimlerden 10 yaşına kadar olan bölüm zeka seviyesini belirlemede ölçüdür. Çocuğun yaptığı çizgiler ve gelişiminin bir belgesidir. Çocukların iç yapıları ve dış dünya ile ilişkiyi sağlayan bir boşalma aracıdır. Buradan çocuğun çok yönlü gelişiminin temelinde ruhsal ve gelişimsel olayların resimlerine yansıdığını çıkarabiliriz. (DEMİRCİ, 1974: 40).

2.4.1. Çocuk resminin incelenmesinin kısa bir tarihçesi

Çocuk resimleri ile ilgili önemli görüşlerin başında gelişim aşamalarına göre çocuk resmini sınıflandıran görüşler gelir. Belki de çocuk resmi ile ilgili yapılan ilk araştırmaların elde etmiş olduğu en büyük başarı, çocuk resminin gelişim aşamalarını temel alarak sınıflandırma girişimidir. Çocuk resmindeki bu gelişim aşamalarını tanımlama konusundaki özellikle Kerschensteiner, Rouma ve Luquet’in önemli katkıları olmuştur. (YAVUZER, 2001:22)

Luquet, çocuk resminin (Piaget’nin deyimiyle zihinsel imge adı verilen) bir iç zihinsel modele dayandığını varsayıyordu. Bununla birlikte gerek Luquet, gerekse daha sonra Piaget, çocuk resimlerinin esas itibarıyla gerçekçilik niyetiyle çizildiği savını ileri sürdüler. Yani, uzmanlara göre resmi çizen çocuk, herhangi bir objenin tanınabilir ve gerçekçi bir temsili oluşturmaya çalışıyordu. Luquet’nin önerdiği resim gelişim evrelerinin sıralanışı, hem düzenleme ve grafik becerilerdeki gelişme evrelerini hem de çocuğun gerçekçilikle ilgili niyetlerindeki gelişme evrelerini dikkate alıyordu. Luquet ve diğer araştırmacılar tarafından önerilen ve gelişim evrelerini temel alan bu görüşlere karşı Goodenough 1926’da resimle zeka ölçümü konulu kitabını yayımladı. Bu çalışma ve bunu izleyen Harris’in çalışmaları

geleneksel yaklaşımın dışında, çocuk resmini zihinsel gelişimi değerlendirmek üzere kullanmayı hedefliyordu. (YAVUZER, 2001:22)

Luquet, çocuk resminin (Piaget'in değimi ile zihinsel imge adı verilen) bir iç zihinsel modele dayandığını varsayıyordu. Bununla birlikte gerek Luquet, gerekse daha sonra Piaget, çocuk resimlerinin esas itibarıyla gerçekçilik niyetiyle çizildiği savını ileri sürdüler. Resmi çizen çocuk, herhangi bir objenin tanınabilir ve gerçekçi bir temsilini oluşturmaya çalışıyordu.

Luquet ve diğer araştırmacılar tarafından önerilen ve gelişim evrelerini temel alan bu görüşlere karşı Goodenough 1926'da resmiyle zeka ölçümü konulu kitabını yayımladı. Bu çalışma ve bunu izleyen Harris'in çalışmaları geleneksel yaklaşımının dışında, çocuk resmini zihinsel gelişimini değerlendirmek üzere kullanmayı hedefliyordu. (YAVUZER, 1992: 22).

Çocuk resimleri sanatsal düşünme koşullarının canlandırılması olarak ele alıp, bu düşünme koşullarını görsel duysal yaşantıların değerlendirilip yargılanması için giderek, aşama aşama gelişen zihinsel olanaklar olarak yorumladı. Böylece çocuğun resim dili kesinleşmiş bir düzenlemeye kavuştuğu gibi, ağırlık bilişsel eleştirel alana kaydırılmıştı. (BRİTSCH, 1926: 28).

Uzunca bir dönem çocuk resmi hakkında önemli şeyler söylenmiş, birçok sav ileri sürülmüştür. Şimdi bunların çocukların sanat eğitiminde uygulanması için yöntemler bulunması gerekliydi. Okullarda çocuktaki dışavurumcu gücün benimsenip önemsendiği bu yıllarda Bauhaus okulunun (kuruluşu 1918) 'biçimlendirme öğretileri' (Gestaltslehren) de duyulmaya başlamıştı. Bauhaus'ın getirdiği renkli çalışmalar, grafik çizimler, atölye çalışmaları gibi pek çok ifade olanağının çocuğun dışavurum biçimleriyle uyuşup uyuşmayacağı denenmeliydi. Okullarda yapılmış reformlar bu tür denemelere olanak veriyordu. Bu denemelere girilirken önceki dönemin temel çizimleri üzerine tartışıldı; canlandırma (darstellen) terimi yerine artık biçimlendirme (gestalten) terimi geçerlilik kazandı. Canlandırma, 'doğru' ya da 'yanlış' ölçütleriyle, verilmiş nesnel bir dünyanın, göz

ve el aracılığıyla yeniden verilmesi anlamındaydı. Biçimlendirme ve iç yaşantılar ve izlenimler hakkındaki şeylerin ‘kendiliğindenlik’ (spontanite) ve ‘birlik’, ‘uyum’ ölçütleriyle dışa vurulmasıydı. Biri doğa bilimleri ve matematikteki düşünme biçimiyle, bir bakıma 19. yy.ın düşünme biçimiyle, diğeri tinsel (manevi) bilimlerin tutumuyla açıklanabilirdi. (SAN, 1983: 95)

Böylece çocuk resmi ile ilgili olarak geliştirilen belli başlı iki kurama bağlı olmak üzere iki didaktik yönelme belirdi: Birine ‘yaşantısal’ diğesine ‘eleştirel-yargısal’ demek mümkündür. Birincisinde yaşantısal olarak ve aynı zamanda belli bir ritim içinde ortaya konan ‘anlatım’ söz konusudur. Bu yöntemde duyuları ve yaratıcı gücü eyleme geçirici birlik ve uyum bulunması önem taşıyordu. Bu yaklaşımın kökleri yüzyılın başlarındaki akımdaydı ve usdışı ve görüsel bileşen burada ağırlıklıydı. İkinci yönelim ise Britsch’in kuramına dayalı idi. Anlatımcılık (expressionizm) tan sonra gelen ‘yeni nesnelcilik’ akımına uygun düşmekteydi. Sanatsal düşünmenin tekniğe dayalı gelişimi için görüsel yaşantı ve izlenimlerin usavurulması, eleştirilip yargılanmasından yola çıkan bu anlayışla, yaşantıların duyuşsal değil de bilişsel işlenmesi söz konusu idi ancak, biçimi, formu reddeden ve nesnenin irdelenmesinden kaçınan kimi çağdaş sanat anlayışlarından, bu anlayış çerçevesi içinde, didaktik yönden yararlanma olanağı yoktu. (SAN, 1983: 96).

Çocuk resminin incelenmesinde 1885-1920 yılları arasında ilgi artmış önceleri sadece çocuğun zihninin iç dünyasının kopyası olduğu düşünülen çocuk resmi bu dönemde çok sayıda çocuk resmi üzerinde araştırma yapılmış, resimler çizenin sosyo-kültürel yapısına göre de sınıflandırılmıştır.

1926’da sanat eğitimi ile ilgili olarak yapılan bir toplantıda, “sanat derslerinde açıklamalar için sanattan yararlanmak, fakat derslerde asıl psikolojik bilgilere dayanmak ve çocuğun kendine özgü niteliklerini korumaya çalışmak” ilke olarak benimsendi. Bunun için de çocuk resminin dilinden anlamak şarttı. (SAN, 1983: 98)

O. Lowenfeld (1939) sanat yoluyla bireyin kendisini ifade etmesinin sağlıklı bir duygusal gelişme açısından temel önemi olduğuna inanıyordu. Yine 1940'dan sonra çocukların resimlerine duygularını ve güdülerini yansıttıkları görüşü ağır bastı. 1950'li yıllarda testlere olan ilginin artmasına paralel olarak çocuğun çiziminin onun zihinsel ve duygusal durumuyla ne ölçüde ilişkili olduğu araştırılmaya başlandı. (SORENSEN, 1968)

1940'tan sonra çocuk resimlerine karşı yeni bir ilgi doğmaya başladı. Bu ilgi, çocukların, resimlerine duygularını ve güdülerini yansıttıkları varsayımından kaynaklanmaktaydı. 1950'li yıllarda ise testlere olan ilginin artmasına paralel olarak çocuğun çiziminin onun zihinsel ve duygusal durumuyla ne ölçüde ilişkili olduğu araştırılmaya başlandı.

Özellikle son 15 yıl içerisinde çizimler, bilişsel süreçlerin bir ürünü olarak bilgi işleme temelinde deneysel yöntemlerle incelenebilmiştir. (YAVUZER, 2001: 23)

2.5. ÇOCUK RESMİNİN GELİŞİM AŞAMALARI

Çocuk gelişiminin her evresinde resim dilini kullanır. Çizdiği resimler aslında kendisinin aynasıdır. Dile getirmekte güçlük çektikleri duygu, düşünce ve gereksinmelerini çizgi yoluyla kolayca dışa vurabilir. Çizme-boyama-inşa etme gibi etkinliklerin yer aldığı karmaşık süreçte çocuk çevresinde gördüğü birçok elemanı görsel dille anlamlı bir bütünlüğe çevirir. Dış dünya ile ilgili gözlemlerini, izlenimlerini form (Resim-şekil) ile görselleştirir.

Çocuk gelişiminde artistik üretimin ilk evresi, çizgilerle başlar. Çizgi veya karalamalar; keşfetmeyi, malzeme ve düşüncelerle denemelerin genel bir evresini tanımlar. Tarih öncesi dönemlerden beri gerçekte çizgiler bütün sanatsal betimlemelerin temelini oluşturur. Betimlemenin nasıl başladığını kabul eden ortak bir görüş, çocuğun başlangıçta kalemle ya da pastel boya ile planlanmamış motor aktivitelerin yan ürünleri olan (ileri-geri hareketlerle, dairesel yollarla ya da defalarca

kağıda kalemin ucu ile bastırarak vurmak gibi) grafik ürünler üretmesidir. Örneğin; Kellogg (1969), 1,5-2 yaş arasındaki çocukların ilk başlarda yaptıkları karalamaların daha sonra bir dizi düzenli şekiller haline gelerek ve aşama aşama ayırt edilebilir şekillere dönüşüp, sonra da ilk simgesel çizimlerin 3-4 yaşlarında tamamen yapısal blokları oluşturan çeşitli karmaşık şekillere dönüştüğünü iddia eder (SOMERWILLE ve HARTLEY, 1994)

Tüm çocuklar ellerine geçirdikleri iz bırakan objeleri (kalem, pastel v.b.) bir yüzeyde hareket ettirerek, iz (leke) bırakmaktan ve çizmekten büyük zevk alırlar. Özel bir motivasyonu gerektirmeyen bu hareketler, çocuğun sanat ile ilk karşılaşmasıdır. Denetimsiz, omuzdan hareketli bu ilk çizgiler, çocuğun gelecekteki resimsel (artistik) anlatımın başlangıcı olarak görülür. Bu eylem, ortalama bir buçuk yaşından itibaren başlar. Çocuk resimlerinin temelini oluşturan ilk çizgiler, nokta vuruşları ile başlar, daha sonra basit çizgilerden karalamalara dönüşerek doğal bir süreç izler...

Yapılan araştırmalar göstermiştir ki hemen her araştırmacı birbirine benzeyen resimsel gelişim sınıflandırmalar yapmıştır. Bu sınıflandırmalarda dikkati çeken gelişim aşamalarının başlangıcının “Karalama” ile olmasıdır. Bu da bize gösteriyor ki tüm çocuklar aynı resimsel gelişim aşamalarından geçmektedir. Fakat çocukların, zihinsel-bedensel ve sosyo-kültürel gelişim özellikleri çocukların gelişim aşamasındaki farklılıkları ortaya çıkarır.

Çocuk resimleri basitten karmaşığa doğru giden bir yapıya sahiptirler. Bu gelişim organik biçimde oluşur ve algılama ile ilgili bir kavramdır. Çocuklar gördükleri nesnelerin eş değerlerini resimlerinde yaratarak ortaya çıkarırlar. Çocuk gördüğün değil bildiğini çizer. Çocuğun gelişimi resim açısında yaş’a bakarak incelenmektedir. Fakat buna tam bir kesinlik getirilemez.

“Her çocuk okula bireysel farklılıklarla geldiği gibi, değişik gelişim süreci özellikleri de gösterir. Coğrafi, ekonomik, kültürel, toplumsal ve kalıtsal özelliklere göre kimi çocuklar erken gelişim gösterirken, kimi çocukta olumsuz

etkenler nedeni ile sağlıklı, bedensel, zihinsel ve algısal gelişim süreci yaşayamazlar. Çocuğun yaratıcı güçlerinin ortaya çıkarılması amacına gelişim evrelerinin ve özelliklerinin bilinmesi büyük bir önem taşır. (GENÇAYDIN, 1990:79).

Çok genel bir yargıda bulunacak olursak çocuklar büyüdükçe resimleri daha ayrıntılı, daha oranlı ve daha gerçekçi olur. Bununla birlikte resimlerinin gelişmesi açısından her evrede çocukların yaptıkları resimleri niteleyen bazı çarpıcı ve çok ayırıcı özellikler bulunur. (YAVUZER, 2001:31)

Çocuk resimlerinin sistematik bir gelişme çizgisi izlendiğine ilk dikkatleri çeken Gustaf Britsch'tir. Britsch, bu resimlerin kendi kuralları içinde basitten karmaşığa doğru organik bir biçimde geliştiğini söyler.

Lowenfeld'in gelişim evrelerine yaklaşımı, doğallık konusunda Gestalt'cılarla aynı yöndedir. O da bu evreleri gelişimin doğal bir sonucu olarak alır. Ayrıldığı nokta çocuğun algısını ve yaratıcılığını etkileyebilecek her türlü etmenden kaçınması ve sanatsal davranışın toplumsal ve araçsal işlevlerine ağırlık vermesidir. Ussal gelişim, kimlik sorunu ve yaratıcılık bu gelişmenin sağlıklı olmasıyla koşutluk gösterir. Bu resimler çocuğun toplumsal, ussal, bedensel, ruhsal, çizgisel, yaratıcı, tüm yaşantısının göstergesidir. Dışardan herhangi bir etki bu gelişmenin doğal akışını engeller. Ancak gelişim evreleri konusunda en sistematik ve aynı zamanda geçmişten bugüne en çok kabul gören yaklaşım yine Lowenfeld'in sıralamasıdır. (KIRIŞOĞLU, 2002: 75).

Çocuk resmindeki gelişimi altı evrede ele almak mümkündür.

1- Karalama dönemi (2-4 yaş)

2- Şema öncesi dönem (4-7 yaş)

3- Şematik dönem (7-9 yaş)

4- Ergenlik öncesi (gerçekçilik) dönemi (9-11 yaş)

5- Mantık çağı dönemi (11-13 yaş)

6- Karar dönemi (Ergenlik Krizi) (13-.....)

2.5.1. Karalama dönemi (2-4 yaş)

Genel olarak normal bir gelişim sürecini izleyen her çocuğun içgüdüsel olarak gerçekleştirdiği ilk eylemler rasgele, belirsiz, bilinçli olmayan, kontrolsüz karalamalar şeklindedir. Hem Luquet hem de Piaget, bu ilk dönem karalamalarını yalnızca oyun ve alıştırma olarak görmüşlerdir. “Çocuğun ilk çizgileri el ile kolun hareketi sonucunda ortaya çıkan çizgilerdir. Her çıkan şekillere yeni şekiller eklenir. (KIRIŞLIOĞLU, 1991: 83).

Çocuğa göre çizmek elin ilk hareketlerini kağıda dökmektir. Çıkan şekilleri kendinin yarattığını gören çocuk bundan çok büyük zevk alır. İlk zamanlarda anlamsız olan çizgiler deneye deneye anlam kazanmaya başlarlar. Çocuk elini tam kontrol edememektedir. Zamanla beyinde hükmetmeye başlar. (YAVUZER, 2001: 83).

Çocuğa göre çizmek elin hareketlerini kağıda dökmektir. Çocukları eline kağıt kalem geçirdikleri zaman elleri amaçsız olarak kağıt üzerinde dolaşırken çizgiler bırakır ve bundan büyük bir zevk almaya başlar bu işlemi defalarca tekrarlar. Bu arada kas gelişimine paralel olarak yer, duvar, kapı, pencere ve masalar üzerine eline geçirdiği boya ve kalemler ile düzensiz bir şekilde çizmeye başlar.

Çocuğun bu evrede kalemi istediği gibi kullanabilmesi için onu elinde tutmasını öğrenmesi gerekir. Başlangıçta omuzdan gelen zikzak ve dairesel hareketler zaman içinde yerlerini dirsek ve elden gelen hareketlere bırakır. Bu hareketlerin karşılığında, önceleri yukardan aşağıya yapılmış karalamalar, eğri zikzaklar, dairesel çizgilerle kalın bir yumak oluşturan karalama örnekleri ortaya çıkar. (YAVUZER, 2001:33)

Şekilleri, birleşen şekiller onları da toplanmalar izler. Kellogg’a göre birleşen şekiller arasında en anlamlı olanı yuvarlak içine yerleştirilmiş çapraz iki çizgiden oluşan şekildir. Buna “mandala” adı verilir. Mandala çocukların karalamalarında daha sonra birçok şeye dönüşecek olan bir anlamda tema şeklidir. (KIRIŞOĞLU, 2002: 77).

Çocuğun gelişimine paralel olarak kaslarına egemenliği arttıkça kalemi istediği biçimde yönlendirecektir. İlk çizgiler karmaşık birbirinin üzerine gelmişken zamanla daha planlı ve farklı olmaya başlayacaktır.

Yuvarlak yapmaktan sıkılan ve başaramayan çocuk köşeli, sert veya zayıf çizgiler çizer ve kalemin ucuna yüklenir. Oluşan noktalar yeni bir başarıyı doğurur. Çocuk yeteneğini geliştirinceye kadar mekanik olarak üretmek ister. Yuvarlaklarına noktaları ve diğerlerini ekler, ağlamasına jestleri eklediği gibi. Eğer ilk çabasının beğenildiğini görürse, karşısındakileri memnun etmek ve beğeni kazanmak için benzer bir resim yapar, ya da yapmayı dener. (YAVUZER, 2001: 33-34).

Gesell’in araştırmalarına göre, 3 yaş ve sonrasına rastlayan bu dönemde çocuk bol renkli boya kalemi ister, kalemle çizdiğinde cisimlere benzer çizgileri daha belirgindir, fırça ile boyadığında ise fırça darbeleri artık çeşitli ve ritmiktir, bazen bütün bir sayfayı tek bir renkle kaplayabilir ya da değişik renkleri büyük lekeler halinde kullanır. Çocuk resimle uğraşırken kendini yoğun bir biçimde verir, kağıdını başkasıyla paylaşmaktan hoşlanmaz, bitirdiği resmine, arada pek bir benzerlik olmasa da bir ad takabilir, yaptığı işten mutluluk ve gurur duyar. Bu ad takma, çocuğun eseriyle ilgili olarak düşünmeye başladığının ilk belirtisidir. Çocuk eserinin kendi deneyimleriyle ilişkisini kurma gereksiniminin bilincine varmıştır. (SAN, 1997: 96).

Çocuğun karalamalar üzerindeki kontrolü aynı zamanda onun çevresindeki diğer nesneler üzerindeki kontrolünü yansıtır. Bu aşamadan altı ay önce çocuğa ceketini iliklettiremeyen bir anne, çocuğunun artık bu işi kendisinin yapma ısrarıyla karşılaşır. Çocuk bu yeni yeteneğin pratiğinden hoşlanır ve anlamlandırır. Çünkü;

onun hareketli kabiliyetleri üzerinde kontrol elde etmesi çok önemlidir. Biz de kesinlikle anlayabiliriz ki, bu süreçte çocuktan ilginç desenler üzerinde yoğunlaşmasını beklemek o kadar da önemli değildir. Çünkü; bu aşamada çocuğun hareketleri yaptığı karalamaların ötesinde cereyan etmez ve onu eğlendiren şeylerde genellikle karalama esnasında hareketten alınan duygular ve onlardan edindiği büyük becerilerdir. (LOWENFELD, LAMBERTH, 1971: 96).

2.5.2. Şema öncesi dönem (4-7 yaş)

Dört yaş civarında, çocuklar oldukça tanınabilecek biçimler çizmeye başlar. Bu dönemde çocuk canlandırmak istediği obje ya da kavramla ilişki kurma kaygısını yaşamaya başlar. bu ona büyük bir doyum sağlar. Beş yaşlarında insanlar, evler ya da ağaçlar tanınmaya başlanır. Çocuk altı yaşına geldiğinde de şekiller konulu olmaya başlar. Vücut oranları gerçek dışıdır. Önemli sayılan şey, şeyler oransız bir biçimde büyük ve çizgisel perspektif hiç dikkate alınmaksızın ifade edilmiştir.

Beş yaşındaki çocuğun yaptığı evler ve insan daha belirgin olmaktadır. İnsan çizimlerinde çoğunluğu kocaman kafa bir gövde çizerler kafada gözler bir burun ve ağız olur, kollar ve bacaklar gövdeden çıkar. İlerleyen yaşlarda ayrıntı eklenir.

Bu dönemde çocuk dış dünya ile kurduğu ilişkisini zenginleştirmeye koyulur. Vücut hareketlerinin ittiği düz çizgi karalamaları insan kolu, bacak ve gövdesi, yuvarlak çizgiler ise baş veya yüz olmaktadır. Biçimi bilinçle ortaya koyabilme olanağına kavuşan çocuk böylelikle değişik bir resim anlatımına girmiş olur. Bunu elde etmek için sürekli biçim simgeleri bulmaya çalışarak bir gün çizmiş olduğu adam resmini ertesi gün değişik olarak yapmaktadır. Bu simge çeşitleme coşkusu 6 yaşa yaklaştıkça durulur, çocuk kendisine has bir insan tipi yaratma isteğine girer. (KEHNEMUYİ, 1997: 5-6)

Baş yemek yemenin ve konuşmanın meydana geldiği bölümdür. Piaget (1960), 6 yaşındaki çocukların, düşünme metodunun ağızda gerçekleştiğini ifade etmiştir. Elbette gözler, kulaklar, burun ve başı, duymasal aktivitelerin merkezi

haline getirmektedir. Bacak ve kolların eklenmesi, bu merkezi hareket edebilir hale getirip, fonksiyonel yapmaktadır. Bundan dolayı çizim, esasen bir soyutlama ya da geniş bir kompleks uyarı tantanasının şemasıdır ve yönlendirilmiş düşünce metodunun başlangıcıdır.

6 yaşındaki çocuk, sık olarak insan figürü çizmek için oldukça özen gösterir, yeni kavramlar aramaya başlar. Çocuğun çizdiği semboller hiç durmadan değişir. Bugün tasvir ettiği insan figürü, yarın tasvir edeceğinden farklı olacaktır. (LOWENFELD, LAMBERTH, 1971: 120-121).

Çocuk rengi, renkli olduğu için kullanılır. Üç ana renkle kırmızı, sarı ve mavi ile bol bol yetinir. 5 yaşındaki çocuk artık siyah, beyaz, turuncu, yeşil, mor gibi renkleri de ister. Condrad'a göre, ancak çocukta kavramların tam yerleşmesinden sonra, renge ve rengin, simge ve anlatımın genel karakterine olan bağlantısına karşı daha yoğun bir duygunluk belirlemektedir. (SAN, 1983: 100).

Dört beş yaşlarındaki çocuklar genelde renk ayrımı yapmadan resmi boyarlar. Bu yaşlarda ana ve ara renkleri öğrenebilirler. Mutlu resimlerde genelde sarı renk, üzüntülü resimlerde genelde kahverengi renk daha ağırlıktadır. Unutulmamalıdır ki çocuk hangi rengi seviyorsa, resimlerde ağırlık o renge doğrudur. Resimlerde ağırlık kırmızı renkse iddiacılığı ve saldırganlığı temsil eder. Pembe, sarı, turuncu.... gibi sıcak renkleri seçen çocuklar sevecen, uyumlu, işbirlikçi..... dir. Siyah, mavi, yeşil, kahverengi gibi soğuk renkleri seçen çocuklar, baskıcı aile ortamında yetişen iddiacı, çekingen, güçlkle kontrol edilen, uyumsuz, gerçek duygularını bastıran... çocukları temsil edebilir. (ÇELLEK, 1991)

Çocuklarda, bu yaşta renk kullanımı heyecanlı bir deneyim olabilir. Çocuğun, doğru renk ilişkisi için bir arzusu olmamasına rağmen, renk seçimini kendi keyfine göre tercih edebilir. Seçtiği rengi eleştirmek, ya da filan nesne için filan rengi kullanmasını önermen onun kendini açıklama ve ifade özgürlüğünü engeller. Çocuğun duygusal ilgisi ile sayfadaki ahenkli renk düzeni arasında ilişki kurabilmesi

için ve renklerle kendi ilgisini keşfetmesi için fırsat tanınmalıdır. (LOWENFELD, LAMBERTH, 1971: 123).

Şema öncesi dönemde özellikle 5, 6, 7 yaşlarında çocuklar iki boyutlu düzlemde üçüncü boyutu yakalama adına kendilerince çözümler bulurlar. Bunlardan en çok kullanılanları maddeler halinde sayarsak;

1- Çocuklar röntgen (saydam) resim yaparlar. Aynı anda bir evin, bir arabanın için ve dışını gösterirler. Kimi araştırmacılar buna öyküleştirme (narrative) adını verirler. Verworn bu tür resimlere eş zamanlı (simultaneous) anlatım der.

2- Şema öncesi dönemde genellikle 5 yaş civarında çocuklar bazen bir çizgiyle bazen de bir leke ile mekanı oluştururlar. Bu dönemde özellikle nesnelerin havada uçmaması için resimlerinde birden fazla mekan da kullanırlar.

3- Çocuklar resimlerinde nesneleri resim düzlemine yatırarak çizerler. Sanat eğitiminde düzleme özelliği olarak isimlendirilen bu özellikte, nesneler, bir görüş noktasından değil de birçok görüş noktasından bakılıyormuş gibi çizilir. Çocuklar bu tür resimleri yaparken ya kağıdı resmi yaptıkları yöne doğru çevirerek ya da kendileri kağıdın etrafında dönerek çizerler.

4- Şema öncesi evrenin bir başka özelliği de, çocukların yaptıkları resimlerde bazı parçaları diğerlerine oranla daha büyük çizmeleridir. (BUYURGAN, 2001: 29).

2.5.3. Şematik dönem (7-9 yaş)

Bu dönemde çocukta belirgin bir kavram gelişimi görülür. Çocuk geliştirdiği figürü sık sık yineleme girişiminde bulunur.

Çocuk resimlerindeki temsili şekilleri objelerle sınırladığında (bu ağaç-bu bir adam şeklinde) resimde oldukça net bir şema görebiliyoruz. (YAVUZER, 2001: 55).

Bu yaşlardaki çocuğun araştırıp elde etmiş olduğu öz ve biçim anlayışının zenginlik ve güzelliği, çocuğun eğitimine ve kişiliğine bağlıdır. Her başarı bilinç altından çıkıp bilince ulaştığı an başarı sayılır. Birçok uğraş ve çaba sonuca ulařılmadıķa, bunun ne denli gerçek olduğuna inanamayız. ocukta da insan fikri böyle bir çaba sonucu kendine öz bir “insan şeması” biçiminde oluşmaktadır. ocuk kişisel bir insan şeması yaratmış, öz vücut ve zihin yapısıyla da sıkı sıkıya bir bağlantı kurmuştur. Bundan dolayı ki, bu sınıflarda kişiliğe dayanan nice değişik insan resimleriyle karşılaşırız. Bu yaşlardaki ocuk boşluktaki tüm varlık ve nesnelerin birbirleriyle bağlantı içinde olduğu sonuca varmıştır. Bu bilinç ve buluş “yer çizgisi” adında bir simgeye dönüşür. (KEHNEMUYİ, 1977: 7).

Yer izgisi çocuğun kendisi ve çevresiyle olan ilişkinin boyutunu temsil eder. ocuk her şeyi çizgi üzerine yerleştirir. Bu dönemde kuşbaşı resim çizimleri ağırlık kazanmaya başlar. Yer çizgisine karşılık bir de gök çizgisi çizerler. Bu iki çizgi arasında kalan yere resimlerini yaparlar (ağaç, ev, insan. Başlangıçta resimlerdeki her şey hemen hemen aynı büyüklükte olur. Daha sonraki aşamalarda mekan belirginleşir perspektif doğurur.

Bu dönem çocuklarında “izole” figürlerin daha seyrek çizilmesi, buna karşılık büyüklerden ya da küçüklerden meydana gelmiş insan gruplarının bol bol yer almaya başlamasıdır. İnsan gövdesinin bazı ayrıntıları, sözgelimi, parmaklar, dişler, salar ise bazen işlenir, bazen işlenmez. ocuk kendine özgü olarak geliştirdiği insan şemasını tekrar tekrar çizecektir. Bu bazısında tam yandan bir baş, bazısında nden gösterilebilir. Gövde parçaları artık yerli yerindedir ve özellikle gösterilir. Bunlar için çember, kare, üçgen gibi şekiller hala kullanılmaktadır. (SAN, 1983: 102)

Bu dönemde ocuk renklerle nesneleri ilişkilendirir, aradaki ilişkiyi fark eder. Çocuğa göre resimdeki rengin resmini yaptığı nesnenin rengi de aynı olması önemli bir buluştur.

Birçok ocuk tarafından belirli nesneler için kullanılan belirli bazı renkler olmasına rağmen, her çocuğun belirli eşyalara has renkleri vardır. Çocuğun renk

şemasının kaynağı muhtemelen renklerin görsel ve hissi kavramlarında bulunmaktadır. Görünüşte çocuğun obje ile kurduğu ilk anlamlı bağ onun renk şemasını belirleyebilir. Eğer çocuğu ilk izlenimleri olumlu değil ise ve tekrarla bu izlenim oturursa, bütün zemin üzerinde çim olup olmamasına bakılmaksızın kahverengi olacaktır. Kurulan bu renk şeması, çocuk açısından renklerdeki değişikliğin önemli olduğu kişisel bir tecrübe kazanmadıkça değişmeyecektir. Bu yüzden, uzayda ve kavramlarda gördüğümüz sapmalar gibi renk şemasındaki değişimler bize çocuğun içindeki manalı deneyimleri verecektir. (LOWENFELD, LAMBERTH, 1971: 164).

2.5.4. Ergenlik (gerçekçilik) dönemi (9-11 yaş)

Bu yaşlardaki çocuk artık toplumun üyesi olduğunun farkındadır. Bu durumu çizgilerine yansıtmaya başlamıştır. Bu evrede çocuk ayrıntıya ilgi duyan renkler geliştirel seçilmek yerine gerçeğe uygun bir şekilde seçilmeye başlanmıştır.

Çocuğun resminde, artık erken yılların güçsüz fakat özgür havası kalkmış, içinde yaşadığı kültür ve toplumun ölçütlerine uyma kaygısı egemen olmuştur. Konu seçiminde kızlarla erkekler arasında ayırım belirir. Erkek çocuklarda tekneler, uçaklar, trenler, spor sahneleri; kızlar ise kadın gözleri, giysiler, evler, çiçekler çizerler. Bu evreden çocuklar ne çizeceklerini uzun uzun düşünürler. Çocuğun bu yıllarda kendini ifade etme gücüne olan güveni sık sık sarsılır. (YAVUZER, 2000: 77).

Bu evrede çocuklar ne çizeceklerini uzun uzun düşünürler, yaptıklarını beğenmezler, olması gerektiği biçimde yapmadıklarını sanıp cesaretlerini yitirirler. Çocuğun bu yıllarda kendini anlatma gücüne olan güveni sık sık sarsılır. Kısaca yaratıcı etkinliklerinde beceriksiz ve şaşkıncırlar. Fiziksel, zihinsel ve duygusal büyüme sonucu, artık daha önceki yıllarda kullandıkları üslup onları doyurmaz.

Sanattaki belirli tekniklerin öğretimi çocukların kendi başlarına araştırma ve denemelere girişmelerine engel olur. Onların fiziksel ve sanatsal becerilerinin

gelişimi için yapabileceğimiz şey ortamın ve malzemeleri onlar için hazırlamak ve yeterli düzeyde teşvik ve destek göstermektir. (Yavuzer, 2001: 65).

Okul öncesi dönem resimlerinin tamamlanmamış ve kendiliğinden olduğunu taze bir ifadeden doğar, parlak, hoş, mecaz ve sembolleri taşıdığını görürken, büyümüş ilköğretim çocuğunun ifadesi kurudur, daha titizlikle yaklaşır çalışmalarına. Daha küçük çocuklarda öz-bilinç tam gelişmemişken, bu konuda bir güven vardır.

Renkler erken yıllardaki gibi serbestçe kullanılmaz, bu yönden de gerçekçi olma kaygısı vardır. Artık sarı ve kırmızı yüz yerine, cilt renginde bir yüz boyama kaygısı oluşmuştur. (SAN, 1983: 104).

2.5.5. Mantık çağı dönemi (11-13 yaş)

Ergenliğin başlarına rastlayan bu dönemde çocukları doğal çevrelerinden haberdar olmaya başlar. Yakın çevrede gördüğü objelerin orantılarını, boyutlarını ve derinliklerini çizgileriyle yansıtmaya çalışır. Renkleri ise en iyi şekilde kullanırlar.

Bilincine tam varılmamış gelişimsiz bir zeka vardır. Gerçeğe yanaşma hareket ve dramatik yöne eğilim insan resminde eklemleri görüp resme aktarma, doğanın değişimlerine tanık olma (görsel) orantı uzak, yakındaki eşyaların boyutlarındaki ayrımları görme ufuk çizgisi (görsel) yakın ve uzak renklerin değerini (görsel) duyguya bağlanan renkler (öznel) olarak özellikleri saptanabilir. (KEHNEMUYİ, 1993: 29).

Resimsel birçok sorun artık öğrenilerek çözülür ve çözülmelidir. Örneğin, renk sorunu; renklerin birbiriyle ilişkisindeki etkileşim, renk karışımları, rengin duygusal ve anlatımsal etkileri araştırılarak öğrenilir. Okul çağında ve ilk ergenlik çağında resimde kaybolan bütünlük tekrar kazanılır. Genç, öğrenerek bütünü kavrar. Bu öğrenme çok boyutlu bir öğrenmedir. (KIRIŞOĞLU, 2002: 96).

Çocuğun vücut hatlarında başlayan değişiklik onların çizimlerine de yansır. Defter kitap kaplarındaki çizimler artar. Genellikle cinsellikle ilgili çizimler fazlaca abartılır. Bu yaştan önce gençler daha çok erkeği ve kadını belli etmek için elbiselerini kullanırlardı. Fakat bu evrede giysilerdeki kıvrımlar, ışık-gölge, ayrıntılara dikkat ederler.

12-15 yaşları arasında yapılan bir çalışmada, çizimlerini kötü gördükleri ortaya çıktı. Bu öğrenciler, resimlerinin arkasına en çok beğendikleri ve en çok zorlandıkları yerleri yazmaları istendi. Resimler genel olarak bu yaşlardaki gençleri çizebilecek güzellikteydi ama arkadaki not mütemadiyen negatif “Berbat”, “Ne kadar berbat bir çizim” “Baş aptal görünüyor”... gibi. İlginçtir ki, arkadaki notlarla çizimin kendisi arasında objektif bakıldığında az da olsa ilişkiler bulmak mümkündür. Bu figür çiziminde bazı kabiliyetlerin geliştirilmesinin ne kadar önemli olduğu veya kişi çizimin nasıl çizildiğine bakmaksızın sadece negatif yönlerine bakıyor sorusunu güçlendirmektedir. (LOWENFELD, LAMBERTH, 1971: 258).

Yine bu dönemdeki çocuğun renk farklılıklarından haberdar olduğu ve rengi en iyi biçimde kullandığı görülmektedir. (YAVUZER, 2001: 67).

2.5.6. Karar evresi (ergenlik krizi 13-... yaş)

Hem kendi çalışmalarına, hem de başkalarının yapıtlarına karşı eleştirel davranışı gelişir. Kişisel ve toplumsal değerleri ilgileri artar.

Resimsel birçok sorun artık öğrenilerek çözülür ve çözülmelidir. Örneğin resim sorunu, renklerin birbiriyle ilişkisindeki etkileşim, renk karışımları, rengin duygusal anlatımsal etkileri araştırılarak öğrenilir. Okul çağında ve ilk ergenlik çağında resimde kaybolan bütünlük tekrar kazanılır.

Dünyada olayları çevresinde olup biteni yalnız somut değil soyut düşünceleri toplayıp biriktirip kavramlaştırıp öğrenir. (KIRIŞOĞLU, 1999: 102).

2.6. ÇOCUK RESMİNİN ÖZELLİKLERİ

Çocuk için resim bir düşünme dilidir. Dünyayı kendi algıladıkları biçimde görür ve çizer. Çocuklar gördüklerinden çok onun hakkında bildiğinin, düşündüğünün, tasarladığının resmini yapar.

Çocuklar için resim oyundur. Gerekli malzemeyi bulduğunda (kağıt, kalem, boya vs.) hemen resme başlar. Hiç düşünmez konularda hiçbir zaman çekinmeyen ve korkmayan bir yapıya sahiptir çocuklar, konu belirleme sıkıntısı çekmezler.

1- Renk seçimindeki renk ayarlarında şaşmayan ölçüler

2- Konu seçiminde pervasızlık

3- İstifteki inanılmaz davranış ön plandakilerin küçük arkadakilerin büyük oluşundan doğan sonuç. Yatık sahnenin tiyatro perdesi halinde dikilmesi, görüş rahatsızlığı tiyatro sinema ilişkileri.

4- Malzeme seçiminde çocuğun pervasızlığı. Malzemeye esaret yok. İster kurşun kalem, ister tebeşir, sulu-yagli ne olursa olsun, yeter ki kolay kırılsın, kolay işlensin, çocuk gücünü aşmasın (EYÜBOĞLU, 1974: 119).

Yapılan incelemeler çocuk resminde realist eğilimin olduğunu göstermektedir. Yaprığı düşerken, atı koşarken, ördeği yüzerken çizmesi çocuğun realiteye bağlı olduğunu göstermektedir. Çocuğun bu realist amacı onu zaman zaman objelerin önemsiz detaylarını bile çizmeye yöneltir.

Çocuk resimlerinde göze çarpan önemli özelliklerden biri de orantıdır. Çocuk resminde orantıyı iki ayrı durumda ele alabiliriz. Bunlardan ilki iki nesneyi oluşturan elemanlar arasındaki büyüklük orantıdır. Çocuk, bu farkı elemanların büyüklükleri hakkında yapısal bilgiye sahiptir ve bu bilgisini oldukça doğru bir şekilde kağıda aktarabilir. İkinci durumda ele alınan, farklı nesneler arasındaki orantıdır. Çocuk resimlerinde mesafe ile değişen orantıların kağıda yansıtılması ender görünür.

Genelde çocuk çizdiği resimlerde arka planda görülen şekilleri küçültmeyi düşünmez.

Çocukların nesneler arasındaki gerçek büyüklükleri kağıda doğru olarak aktarabilmeleri ise pek çok faktör tarafından etkilenmektedir: örneğin nesnenin çocuk için önemi, resmi yapılandırma sürecini değiştirebilir, nesnenin büyüklüğünü önemli ölçüde gerçek boyutundan saptırabilir. (<http://www.egitim.oku.edu.tr/gel.htm>)

Çocuk resimlerinde insan figürlerinin bütünü oluşturarak parçalar arasındaki orantısızlığa çokça rastlanmaktadır. Resmin planlanmasındaki başarısızlık insan figürü çizimindeki orantısızlığı etkilemektedir. Çocuklar başı gövdeden önce çizmektedirler. Başın ölçüsü gövdeye oranla daha büyüktür. Başı çizdikten sonra şeklin geri kalanının bıraktıkları alana sığdırmaya çalışmaktadırlar. Eğer çocuklara gövdeyi baştan önce çizmeleri söylenirse küçük çocukların bile tam ölçülü resim yaptıkları görülmüştür.

Esprili çizgilerle resme oyun karakteri vermek, çocuk resminin özellikleri arasındadır. Bu yüzden çocuk çiçeğe güneşe insan figürü yapar. Çocuğun mizah duygusundan doğan bazı şekilleri becerikli bir şekilde basitleştirme eğiliminde olduğu görülür.

Çocuk resimlerinin özelliklerinden biride kurallara uygun resimdir. Freeman ve Jani Jazin'a (1927) göre; Küçük çocuklar resimlerinde nesne hakkında, görüş alanının dışında da olsa tanımlayıcı bir özellik taşıyan yapısal bilgi sunmayı seçmektedirler. (Örneğin; bir fincanın arkada kalmış ve görünmeyen sapı). Buna karşın büyük çocuklar nesnenin, tanımlayıcı bir özellik olsun veya olmasın, yalnızca görülebilir özelliklerini ele almışlar ve böylece "bakışa özgü" bilgi sunmuşlardır. Çocukların 7 yaşına kadar bakışa özgü bilgiyi kaybetmek pahasına, yapısal bilgiyi vermek eğiliminde oldukları birçok başka araştırmalar tarafından da ortaya konmuştur.

Çocuk resminin özelliklerinden biride simgeselliştir. Çocuk bazen anlatmak istediğı düşüneyi sembolleştirme yoluna gider. Örneğın; öğretmenlerinin güneş olarak, kendilerini dünya, yıldız olarak resmeder.

Çocuk özlemini duyduğu aile yapısını da sembolleştirmek yoluna gider. Huzursuz bir ev, anne-babanın yerine mutlu bir aile yapısı kurarak o sıcaklığı hissettirmek ister. Bu yüzden çevresine yönelerek bu ortamı oluşturacağı şeyler arar. Annenin ve babanın yerine canlılar koyarak özlemini resmeder. Canlılar arasında en çok tanıdıkları, aile yapısını bildikleri canlılara yönelirler. Annenin yerine tavuğı, babanın yerine horozu, kendi yerine civcivi koyarak istediğı oluşturma yoluna gider. Bu tür eğilimlere her yaşta rastlamak mümkündür. (YAVUZER, 2001)

Çocuk resimlerinde, her nesne için ayrı birer tip oluşturulur. Bu oluşumu etkileyen faktörler şunlardır:

1- Durağanlık, değişmezlik.

2- Tipin korunması

3- Tipin değişmesi

Çocuk resimlerinde hareketli figürlerin nesnelerin hareket ettiklerini bilir fakat oluşturdukları hareketlerini yakalayamazlar. Onları duruyormuş gibi resmederler. (Giden bir araba, koşan bir insan, ip atlayan çocuklar gibi).

İlk resimlerinden başlayarak tipin korunması ilkesinin uygulandığı görülür. Çocuk gövdesiz insan çizer. Bu hem doğaya ters düşmesine ve dış uyarılara rağmen gövdesiz insan resmi çizmeyi sürdürür. Bazen resimlerine rastlantısal koşullar ya da beceriksizlikler sonucu oluşan fakat sonraki resimlerde kaybolarak ayrıntılara başvurur. Zamanla yeni tip ortaya çıkmaya başlar, yenilik, eski tip korunarak onunla bağdaştırılır. Çocukta ilk tiple yeni tip arasında seçim zorluğu başlar. Çocuk tipi koruma eylemini salt kendi resimleri için değil, başkasınıninkiler için de sürdürür. Çocuk birinden kendisi için resim çizmesini istediğinde çizeninde tipine bağlı

kalmasını ister.Çocuğun yaşı ilerledikçe tiplemesine yenilikler eklenir. Bu eklentiler çocuğun eski tiplemesin tamamen ortadan kaldırmaz. Eskiyle yeninin bir uyumu ortaya çıkar. Zamanla da ikinci tip daha fazla resmedilir. Sadece baş ve ayaklardan oluşan insan figürüne, sonraları kollar, gövde, eller, ayaklar, kulaklar resmedilir. Çocuğun doğal değişimiyle meydana gelen algısal düzeyiyle orantılı olarak yeni ayrıntıların çizimlerine eklendiği görülür. Örneğin kolları gövdenin herhangi bir yerine yerleştirirken, zamanla normal yerlerine konulması gibi Çocuk resimlerinde içerik üç faktörden etkilenmektedir. Çocukların resmin konusu hakkındaki bilgileri, onların bu bilginin hangi yönlerinin sunulmaya değer olduğuna ilişkin yorumları ve bu bilgiyi yansıtacak bir resim yapma kapasiteleri. Geleneksel kuramsal yaklaşım çocukların çizimlerinin onların kavramsal ve zihinsel gelişimlerini yansıttığını öne sürmüştü. Halbuki çocuklar çoğunlukla resimlerinin yansıttığından çok daha fazlasını bilmektedir. Çocuk kulağı ve yeri bildiği halde onu resmetmez kolların yerini bilir, konuşma anında kolların omuzdan çıktığını yerini bildiğini doğru bir biçimde anlatır. Fakat bir sonraki çiziminde tekrar vücudun alt kısmından çizer.

Düzleme Özelliği: Bilinçsizce kağıdın düz olduğunu düşünen çocuk, yaptığı resimlerde varlıkları yüzeye göre düz durumda çizer; resim yapılan yüzeye göre eşyanın uydurulması düşüncesinden kaynaklanan bir anlatım biçimi taşır. (CİBELEK, 1990: 65). Nesneye bir çeşit plan görünüşünü verir. Her şey düzlenir.

Adı Soyadı:İrem Tuanna Kumaş Sınıfı.2A

Okulu:Gümüşpala İ.Ö.O

Tamamlama (örnek) özelliği: “Aynı yaş grubu içindeki çocuklar doğaya dıştan değil, içten ve merkezden bakar ve görmeye çalışır. Yani çocuklar doğal olarak her olayı kendi iç görüşleri açısından değerlendirip yorumlama çabası güderler. Doğa dört yanı ile gösterilir. Doğa hakkında resimlerini oluştururken, gördüklerinden çok izlenimlerini, eşyalarla ilgili bilgilerini anımsayarak bunları tümüyle resimlerine ilave etme eğilimleri vardır. insan, hayvan ve ağaç vb. varlıkların resimlerinden çok onunla ilgili bildikleri her şeyi resimlerine eklerler” (TÜRKDOĞAN, 1985, s. 39). Bir ağaç resmi çizerken onun yer altındaki köklerini de çizmeleri gibi. Bu özellik, bir yönüyle saydamlık özelliği ile de bağlantılıdır.

Adı Soyadı:Ayşe TURHAN

Sınıfı:3A

Okulu:Gümüşpala İ.Ö.O

Saydamlık özelliği: Bu özelliği taşıyan çocuk resimlerinde çocuğun bütünlük endişesi taşıdığı görülür. Bütünlük endişesiyle çalışan çocuk, ele aldığı konuya ilişkin tüm unsurları yaratır. Örneğin okulu ya da sınıfını resmeden çocuk, okulun bahçesinde oynayan öğrencileri resmederken sınıftaki sıraları, masaları duvar yokmuşçasına devam eder. Aksi halde konuyu tam anlamıyla anlatamayacağını sanırlar.

Adı Soyadı:Elif Kutlu

Sınıfı:Anasınıfı

Okulu:Gümüşpala İ.Ö.O

Döndürme özelliği: Kendisini yaşantını merkezinde gören çocuk olayları ve varlıkları, kimi zaman yatırarak ya da açarak çizer. Çocuk çizerken kağıdı ortalayarak bir merkez alır, çalışmada kolaylık sağlanması açısından zaman zaman kağıdını çevirerek çalışır. Çocuk kağıdın tam ortasına koyduğu noktayı yer çizgisi olarak kabul eder. Anlatmak istediklerini de bu noktanın etrafına resmetme yoluna gider.

Adı Soyadı:Aleyna ÇAYIR

Sınıfı:3A

Okulu:Gümüşpala İ.Ö.O

Eğilim özelliği: Bu özelliği taşıyan resimlerde, yer çizgisi olarak düşünülüp çizilen çizgi üzerinde tüm varlıklar, yüzeye dik açılı olarak çizilir. Çocuğa göre yüzeyin durumu ne olursa olsun, incelediği ve gördüğü kadarıyla onlar ancak dik olurlarsa durabilirler (CİBELEK, 1990:66). Yamaçlara çizilen evler, ağaçlar dik olarak yerleştirildiği için düşeceklermiş gibi görüntü verirler.

Adı Soyadı:İrem Tuanna KUMAŞ

Sınıfı:2A

Okulu:Gümüşpala İ.Ö.O

Boy hiyerarşisi özelliği (Anlamlılık Özelliği): Çocuk resimlerinin çoğunda, çocuğun kendi dünyasında önemli bulduğu kişi veya nesneleri diğerlerine oranla daha büyük çizdiği görülür. Önemsedikleri bu kişi ya da nesneler bazen kompozisyonda büyük bir yer kaplar, kimi zaman da ön plana yerleştirilerek çizilir. (YAVUZER, 2003: 74). Sevmediği ya da istemediği kışkırdığı kişileri (kardeş, arkadaş gibi) ve nesneleri sevdiklerine göre daha küçük resmetmenin yanı sıra bazen de onları çizmediği görülmektedir.

Adı Soyadı:Yusuf GÜNDOĞDU

Sınıfı:6A

Okulu:Gümüşpala İ.Ö.O

Bakışım (Simetri) özelliği: Çocuk resim özellikleri incelendiğinde, şekillerin renklere oranla daha önemle ele alındığı görülür. Bu tür resimlerde, varlıkları en basit biçimde şematize etme çabası gözlenir. Resimlerinde çocuk zaman zaman tekrarlara ve bu tekrarlardan oluşan simetriye başvurur. Çocuk resminde dengeyi ve kompozisyonu tamamlayabilmek için bu yola gerek vardır.

Adı Soyadı:Behiye AKKEÇİ

Sınıfı:3C

Okulu:Gümüşpala İ.Ö.O

Birimlerin çoğaltılarak üst yapıda toplanması özelliği: Çocuk, yapabildiği, yapmaya çalıştığı varlıkları, tanıyabildiği şekilde resimlemektedir. Bildiği kadarıyla tüm ayrıntılara resminde yer vermek ister. Bu istekle, bölümleri ayrı ayrı, yarı yana ya da üst üste çizer (YAVUZER, 1993: 85). Çizdiği ve vermek istediği bütün ayrıntıları, kağıtta boş yer kalmayınca kadar doldurma eğilimi gösterir.

Adı Soyadı:Hazal KAYABAŞ

Sınıfı:3C

Okulu:Gümüşpala İ.Ö.O

Üst üste konmuş perspektif özelliği: Çocuk bildiği ve tanıyabildiği her şeyi göstermek arzusuyla, yer çizgisi üzerinde çizimini yapar ve sıra bitince başka bir yer çizgisiyle bir kat daha yapar. Bu işlem kağıdın tüm yüzeyi çalışılınca kadar devam eder (CİBELEK, 1990: 65).

Adı Soyadı:Batuhan ER

Sınıfı:6A

Okulu:Gümüşpala İ.Ö.O

Kuşbakışı perspektif özelliği: Çocukların çok sık kullandığı perspektif biçimlerinden biridir. Zemin üstten resmedilir. Bakış noktası zeminden çok yukarıda oluşturulmasına rağmen figürler ve nesneler yer seviyesinde çizilmiş durumdadır.

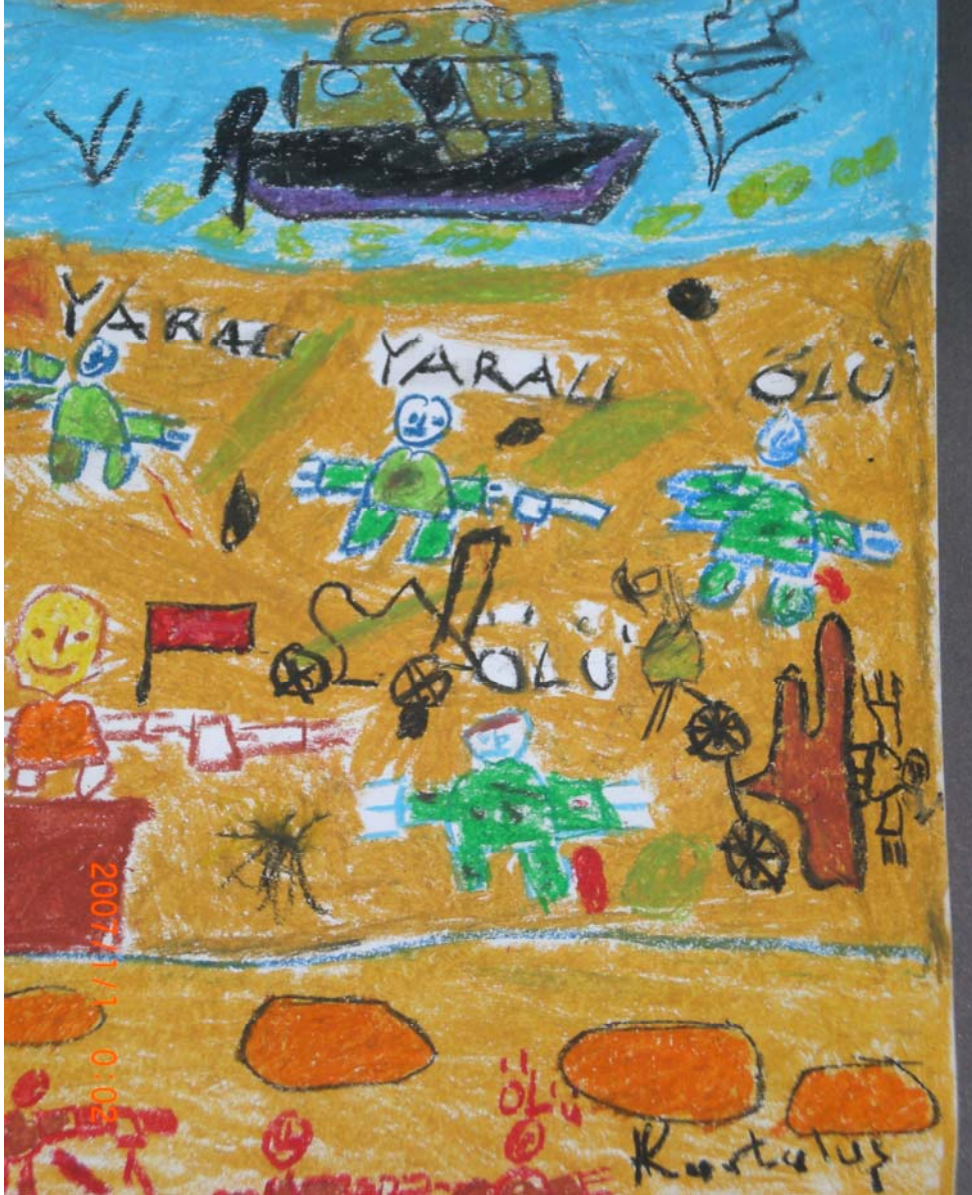

Adı Soyadı:Elif KUTLU

Sınıfı:1B

Okulu:Gümüşpala İ.Ö.O

Alan perspektifi özelliği: Primitif resimlerde görülebilen bu özelliği taşıyan resimler ön plan, orta plan, arka plan olarak ayrılabilir (TÜRK, 1985: 39). Çocuk kağıdı bölerek birinci plan, ikinci plan ve geriye doğru plan oluşturarak sonsuzluğa gitmeyi amaçlar

Adı Soyadı:Kurtuluş SAVAŞ

Sınıfı:3C

Okulu:Gümüşpala İ.Ö.O

Kendiliğinden yineleme özelliği: Çocuklarda sık sık gözlenen özelliklerden biridir. Çocuk ağacı veya çiçeği çizmek için belli bir tarz oluşturduğunda oluşturduğu bu tarzdan dönüşüm olmaksızın tekrarladığı bir şema meydana getirir. Çocuk rahatlıkla çizebileceği ve kompozisyonda çokluğu yakalayabileceği bir ifade tarzı oluşturmayı amaçlamaktadır. Çocuğun kazandığı bu tür becerileri, onun için sevinç ve mutluluk duymasını sağlayacağından oluşturduğu tarzı sık sık tekrarlamak ihtiyacı duyar. (TÜRK, 1985: 38)

Adı Soyadı:Ecem ÖZDEMİR

Sınıfı:Anasınıfı

Okulu:Çengelköy Deha Bilim Sanat Anaokulu

Dengeli-düzenli denge özelliği: Çocuk aldığı birimleri kağıdın yanlarında üst ya da alt kısmında tekrarlayarak bütünlüğü sağlamaya çalışır. Çocuk birimlerini bazı dağınık olarak yerleştirirken bazen de sıralayarak bir düzen oluşturmaya çalışır. (TÜRK, 1985: 39)

Adı Doğa Lara AKKAYA

Sınıfı:Anasınıfı

Okulu: Çengelköy Deha Bilim Sanat Anaokulu

2.7. ÇOCUK RESİMLERİNİ YORUMLARKEN NELERE DİKKAT EDİLMELİ

Çocuk resimlerin erginlerin eserleri gibi incelenemeyeceği için çok geniş açıdan incelenmesi gerekir. Okul öncesi, ilköğretim ve sonrası gibi devrelerde farklı özellikler gösterir. Çocuk resimleri yorumlarken çocuğun hangi dönemde olduğu çok önemlidir. Çocukların bedensel gelişim devrelerine paralel olarak psikolojik gelişim devreleri de çok önemlidir ve bunlarda ayrı ayrı metotlar gerektirir.

Yaptığı resim onun iç dünyası, düşünüş biçimi ve yakın çevresiyle olan sorunları hakkında önemli ipuçları verir. Kullandığı kağıdın büyüklüğü, figürleri kağıda yerleştiriş şekli, kullandığı renkler, hatta kalemini sert ya da ürkek kullanması bile ruh halini yansıtır. Dikkatli ve bu konuda bilgili bir gözlemci çocuğun yaptığı resmi inceleyerek ruhsal durumunu ve kişilik özelliklerini saptayabilir. Çocuk birey hangi rengi seviyorsa, resimlerinde o rengi fazla oranda kullanır. Okul ve okul öncesi dönemlerde çocukların kendilerini çizdikleri resimlerle ifade ettikleri, koyu renkli boyalarla çizilen resimlerin karamsarlığı, canlı renkli olanları ise mutluluğu yansıttığı bilinir. Çocuk ruh sağlığı hekimleri resim sayfasının tamamını kaplayan çok büyük çizimlerin iç kontrol zayıflığı, hiperaktivite, dikkat dağınıklığı, korku ve saldırganlığı, küçük ebattakilerin ise ürkeklik ve içe dönüklüğü yansıtabileceğini belirtirler. Resimlerin ebatlarının yanı sıra kullanılan renklerin de düşünce ve iç dünyalarını yansıtmada etkili olduğunu hatırlatan uzmanlar; resimlerde kahverengi, siyah gibi koyu renkler ağırlıktaysa karamsarlığı, korkuyu, kırmızı renk iddiacılığı, saldırganlığı, pembe, sarı, turuncu gibi sıcak renklerin ise genellikle sevecen, uyumlu, işbirlikçi ve dışa dönüklüğü ifade edebildiğini kaydederler. (YAVUZER, 2003)

Okul öncesi eğitim, psikolojik inceliklerin önem taşıdığı bir dönem olduğundan annelere önemli görevler düşmektedir. Anneye düşen en önemli görevde çocuğun psikolojik özelliklerini tanıyarak ona yardımcı olmaya çalışmaktır. Yardım hiçbir zaman müdahale şeklinde olmamalıdır.

“Çocuk yapacak siz soracaksınız, o açıklayacak. Arada unuttuğu yerler varsa ve bunlar konunun özü ile ilgili ise, çocuğun çevresini daha dikkatli incelemesini sağlamak için, onları yalnızca hatırlatmakla yetineceksiniz.” (SAN, 1979: 222).

Çocukların ilk kelimeleri çizgidir. Bize göre rasgele karalamalar onlara göre çok şey ifade eder. Resim duyguların düşüncelerin sözsüz dilidir. Bu yolla anlatım daha kolaydır. Yazı ve kişilik özellikleri nedeniyle sözlü iletişim kurmakta güçlük çeken çocukları tanımada da önemli bir teşhis aracıdır.

Çocuk resimlerini yorumlarken, dikkat etmemiz gereken bazı önemli noktalar bulunmaktadır. Tek resimden yola çıkarak yapacağımız bir değerlendirme bize hatalı sonuç verebilir. Çocuğun diğer resimlerine de dikkat etmeli ve toplu bir değerlendirme yapılmalıdır. Resim değerlendirmesine başlamadan önce... Çocuğun genel tutum ve davranışlarını, içinde yaşadığı psikolojik, sosyo-kültürel ve ekonomik durum, arkadaşlarıyla, kardeşleriyle ilişkileri, okul ve aile içi ilişkileri, çocuğun yaşını, cinsiyetini, ailede kaçınıcı çocuk olduğunu varsa uyum ve davranış sorununun türünü, ailesinin genel özelliklerini, okul başarısını, çocuk hakkındaki genel izlenim ve görünüm, diğer önemli özellikleri de göz önünde bulundurmalıdır.

Konu seçimi yapmadan haydi bakalım bize bir resim çiz dediğimizde, çocuk ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda içinde yaşadığı psikolojik duruma uygun ve hayal gücünün de etkisiyle resim çizebilir. Serbest konu verdiğimizde çocuğun çizmiş olduğu resimdeki tema da çok önemlidir.

Unutulmamalıdır ki, resim değerlendirmesi projektif bir tekniktir. Yorumlar, yorumlayana göre değişkenlik gösterebilir.

- Resim çocukların kendiliğindenlikle üzerinde düşünmeden ortaya koydukları bir olgudur.

- Çocuğun yaptığı her resim, bir kişiliğin ve o kişiliğin kendine özgü doğasının anlatımı, ifadesidir.

- Resim çocuğun evde, okulda ya da diğer yaşantılarındaki problemlerin bir ifadesidir.

Resim, çocuklar için sadece problem yaşantılarının değil, aynı zamanda henüz problem halini almamış isteklerinin de bir göstergesidir.

Yaşantılarındaki problemleri ifade eden çocukların resimlerindeki renk, figür ve kompozisyon özellikleri, uyumlu çocukların resimlerinden farklılık göstermiştir.

Resim, çocuğun yaşantılarının bir ifadesi olmakla birlikte, onun duyuşsal, bilişsel, algısal, toplumsal, ruhsal ve zihinsel gelişim özelliklerinin bir göstergesi olduğu gözlenmektedir. (YAVUZER, 1992).

Resim uğraşısı yalnızca çocuğun yaratıcılığının gelişimi açısından değil, psikolojik ve gelişimsel problemlerin yerinde ve zamanında saptanması ve çözümlenmesi açısından da önemlidir. Bu nedenlerden dolayı çocuk resimlerini incelerken yorumlarken çok dikkatli olunmalıdır ve çocuğun gelişim evrelerini özelliklerinin bilinmesi gerekmektedir. Bu konuda anne, baba, eğitimciler ve toplum bilinçlendirilmelidir. Çocuğun özelliklerini problemlerini yansıtan resimlerin karşısında ailelerinin, sanat eğitimcilerinin de çözümleyici olmaları gerekmektedir. Bu çocuğu tanımada, anlamada çocuğun sağlıklı gelişim için faydalı olacaktır.

2.8. TÜRKİYE’DE ÇOCUK RESİMLERİ YARIŞMALARI TARİHÇESİ

1939 yılında Devletin resim sanatının özendirmek yaygınlaştırmak için düzenlediği 1939 yılından günümüze kadar her yıl düzenlediği resim yarışmaları ilk bilinen yarışmadır. Devletin öncülük etmesi diğer özel ve kamu kurum ve kuruluşları da bu yönde girişime yönlendirir.

Çocuk resimleri yarışmaları Türkiye’de yaklaşık elli yılı aşkın bir süreden beri yapılmaktadır. Başlangıç tarihi ve hangi kurum tarafından yapıldığı tam olarak

bilinmemektedir. 1940'da Yozgat orta okulu resim öğretmeni Cemal Bingöl öğrencilerinin resimlerini Ankara ve İstanbul'da sergilemiştir. Sergiyi gezen İngilizler, bu sergiyi Londra'da açması için başvurmuşlar. Cemal Bingöl Ankara'da ikinci bir sergi açtıktan sonra resimlerin Londra'da sergilenmesini kabul etmiştir. (BİNGÖL, 1975: 66).

Londra'da açılan Yozgat ortaokulu öğrencilerinin resim sergisi büyük ilgi görmüş. Harbest Read sergi açılışında Cemal Bingöl'e ve çocukların resimlerinden çok etkilendiğini belirterek teşekkür ederek onun; "Çocuklardaki içten gelen yaratıcılık yetisinin öğretim yoluyla sürekli ve eksiksiz olarak geliştirilebileceğini" kanıtladığını belirtir. (ETİKE, 1991: 67).

Cemal Bingöl resim öğretmenliği yaparken öğrencilerine yaratarak öğrenmeyi ilke edinmiştir. Cemal Bingöl gibi resim öğretiminde kullandığı yöntemlerle büyük başarıya ulaşmış eğitimcilerde vardır. Bunlar Vedat Nedim Tör, İlhami Demirci, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Nurullah Berk vb. gibi.

Vedat Nedim Tör'ün eğitim anlayışına göre "Bizde eğitim yalnızca öğretim anlamına getirilmektedir. Oysa bunun dışına çıkıp, çocuklarımıza gerçek bir eğitim verme zamanı gelmiştir." (SATUN, 1975: 45). V.N. Tör üstün yetenekli çocuklar kanununu çıkmasında en büyük etken olmuştur. 6660 sayılı kanun gereğince üstün yetenekleri olan gençler için devlet her türlü olanakları sağlamaktadır. (KARABABA, 1993: 39-40)

1993'te Moskova'da Türk resim sergisi ve uluslararası çocuk resim sergisi açılmıştır. Bu sergide Finlandiya çocuklarının başarısı hayranlık toplamıştır. Paris'te 1941'de açılan Marshall sergisi, daha sonra 1955'te Dortmund'da açılan ve 15 ülkenin katıldığı Avrupa resim sergisinde Türk çocuklarının birincilikten onunculuğa kadar uzun çeşitli ödüllerle değerlendirilen başarısı övgüye değerdir. (ARISOY, 1972).

Yapı Kredi Bankası'nın kültür ve sanat hizmetlerinden olan Doğan Kardeş Dergisi 1945 yılında çocuklar arasında bir resim yarışması düzenler. Türkiye'de ilk kez bir çocuk dergisi tarafından resim yarışması düzenlenmektedir. Seçici Kurul Üyeleri; Prof. Mustafa Şekip Tunç başkanlığında, Ressam Cemal Tollu, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Zeki Faik İzer Kenan Temizan ve Fikret Adil'dir.

Bu yarışmaya binlerce resim gönderilir. Değerlendirmeler sonucunda çocuklar ve öğretmenleri ödüllendirilir.(ETİKE, 1991: 48).

1965'te Yapı Kredi Bankası'nın kültür ve sanat hizmetlerinden olan, 33 ülkenin katıldığı "İstanbul Çocuk Resim Sergisi"de Türkiye'de bu konuda ilk atılımdır.

Bugün çocuk resimleri yarışmaları Türkiye'de çeşitli kurumlar tarafından yapıldığı gibi Dünya ülkeleri arasında da yapılmaktadır.

Japonya'da çeşitli şirket ve derneklerin öncülüğünde olduğu gibi yine Asya ülkelerinden Hindistan'ın Yeni Delhi'de açılan geleneksel sergiye 65 bini aşkın çocuk katılmaktadır. Shankar dergisinin her yıl devam eden yarışmaları vardır. Yarışmalara; Tayland, Meksika, Amerika, Almanya, Yugoslavya, Polonya, Çekoslovakya, Macaristan, Bulgaristan gibi devletler de çocuk resim yarışmalarına büyük ilgi göstermişlerdir. (KARABABA, 1993: 41-42).

2.9. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI İLKÖĞRETİM VE ORTA ÖĞRETİM KURUMLARI SOSYAL ETKİNLİKLER YÖNETMELİĞİ

Resmi Gazete: 13.1.2005/25699

Madde 5- Sosyal etkinliklerin amacı, Türk Milli Eğitiminin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak; öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarına, Anayasanın

başlangıcında ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı yurttaşlar olarak yetişmelerine, yeteneklerini geliştirerek gerekli donanımı kazanmalarına katkıda bulunmaktadır.

Bu amaçla öğrencilere;

- a) İnsan haklarına ve demokrasi ilkelerine saygı duyabilme,
- b) Kendini tanıyabilme, bireysel hedeflerini belirleyebilme, yeteneklerini geliştirebilme, bunları kendisinin ve toplumun yararına kullanabilme,
- c) Çevreyi korum bilinciyle hareket edebilme,
- d) Kendine ve çevresindekilere güven duyabilme,
- e) Planlı çalışma alışkanlığı edinebilme, serbest zamanlarını etkin ve verimli değerlendirebilme,
- g) Savurganlığı önleme ve tutumlu olabilme,
- h) Bireysel farklılıklara saygılı olabilme; farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerleri hoşgörü ile karşılayabilme,
- ı) Aldığı görevi istekle yapabilme, sorumluluk alabilme,
- j) Bireysel olarak veya başkalarıyla işbirliği içinde çevresindeki toplumsal sorunlarla ilgilenebilme ve bunların çözümüne katkı sağlayacak nitelikte projeler geliştirebilme ve uygulayabilme,
- k) Grupça yapılan görevleri tamamlamak için istekle çalışabilme ve gruba karşı sorumluluk duyabilme

gibi tutum, davranış ve becerilerin kazandırılmasına çalışır. (M.E.B., 2005)

2.9.1. Yarışmalar

Madde 22- Sosyal etkinlikler ve diğer ders faaliyetleri kapsamında öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini geliştirmelerine, kendilerine güven duyabilmelerine, sosyal ilişkilerde anlayışlı ve saygılı olabilmelerine, bilimsel düşünce ve inceleme alışkanlığı kazanabilmelerine imkan sağlamak amacıyla çeşitli yarışmalar düzenlenir.

Bu konuda aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur;

a) Yarışma konuları, sınıfın düzeyine ve programlara uygun olarak belirlenir.

b) Bu Yönetmelikte belirtilen konularda veya inceleme, kompozisyon, şiir, hikâye, resim, müzik, spor, proje, bilgisayar, halk oyunları ve benzeri alanlarda en az bir yarışma düzenlenir.

c) Yarışmalar, sınıf içi, okul içi, okullar arası ve yurt içi düzenlenebileceği gibi uluslararası da düzenlenebilir.

d) Okul ve sınıf içi yarışmalar ile ilgili esaslar ve yarışma konuları, okul müdürünün veya görevlendireceği müdür yardımcısının başkanlığında ilgili kulüp danışman öğretmenlerinden ve temsilcilerinden oluşturulan komisyonca; okullar arası yarışma konuları ile yarışma esasları ise il/ilçe milli eğitim müdürlüklerince oluşturulan komisyonca belirlenir.

e) Bakanlık dışında kalan kurum ve kuruluşlarca düzenlenecek il düzeyindeki yarışmalara katılım Valiliğin, yurt çapındaki yarışmalar ise Bakanlığın izni ile gerçekleştirilir.

f) Okul ve sınıf içi yarışmaların değerlendirilmesi, bu yarışmalar için oluşturulan komisyonca, okullar arası yarışmaların değerlendirilmesi ise bu yarışmalar için oluşturulan komisyonca yapılır. Okul içi yarışmalarda yarışmaya katılan sınıflardan temsilci birer üye de bulundurulur.

g) Yarışmalar, eğitim-öğretimi aksatmayacak şekilde düzenlenir.

h) Yarışmalarda derece alanlar ödüllendirilir. Başarılı öğrencilere, diğer bakanlık kamu kurum ve kuruluşlarıyla iş birliği sonucunda sağlanan yaz kampı imkanlarından da yararlandırılmalarında öncelik tanınır. (M.E.B., 2005)

2005 yılından günümüze kadar düzenlenen yarışmalar bu hükümler ve maddelere dayanarak yapılıyor.

Tezin sınırlılıkları son on yılda düzenlenen yarışmaları kapsamaktadır. 1995 yılından 2005 yılına kadar düzenlenen yarışmalar 26 Aralık 1995 tarihinde 22505 sayılı kararla yayınlanan Sosyal ve Kültürel Yarışmalar Yönetmeliği esas olarak uygulanıyordu.

Sosyal ve Kültürel Yarışmalar

Resmi Gazete: 26 Aralık 1995- sayı 22505

Yarışma Kategorileri

Madde 4- Yarışmalar; ilköğretim kurumları, ortaöğretim kurumları ve yaygın eğitim kurumları olmak üzere ayrı kategorilerde yapılır.

İlköğretim okullarının 1-5 inci sınıflarında okuyan öğrenciler “İlkokullar kategorisi”nde, 6-8 inci sınıflarında okuyan öğrenciler “Ortaokullar Kategorisi”nde, ortaöğretim kurumlarında okuyan öğrenciler “Liseler Kategorisi”nde, yaygın eğitim kurumlarında öğrenim gören 15 ve daha büyük yaştakiler “Yaygın Eğitim Kurumları Kategorisi”nde yarışmalara katılırlar.

Yarışma Basamakları

Madde 5- Yarışmalar; İl yarışması, grup yarışması ve final yarışması olmak üzere üç aşamada yapılır. Katılımın çok olması halinde, Bakanlıkça yarı final yarışmaları da düzenlenir.

a) İl yarışması, “İl Düzenleme Kurulu”na yapılır. Yarışmaya katılmak isteyen kurumlar, il milli eğitim müdürlüğüne yazılı olarak başvuruda bulunur.

b) Grup yarışması, Bakanlıkça düzenlenen yarışmadır. Grup yarışmalarının yeri, tarihi, saati ve katılacak iller Bakanlıkça belirlenir.

c) Final yarışması, Bakanlıkça düzenlenen yarışmadır. Bu yarışmanın yeri, tarihi ve saati Bakanlıkça tespit edilir.

d) Yarışmalar sonucunda, yarışmaya katılan topluluk veya fertler, aldıkları puanlara göre derecelendirilir.

Yarışma Basamaklarına Katılacaklar

Madde 6- İl yarışmasından grup yarışmasına, grup yarışmasından final yarışmasına katılacak topluluk veya ferdi yarışmalarda öğrenci sayısı, her yıl genelge ile ilgili birimlere duyurulur. (M.E.B., 1995: 21)

Değerlendirme Belgesi ve Yarışma Puan Cetvelleri

Madde 10- Yarışma dallarının her basamağında “Değerlendirme Belgesi” ve “Yarışma Puan Cetvelleri”nin kullanılması zorunludur. Bu belgeler ve cetveller Bakanlıkça düzenlenir.

“Değerlendirme Belgesi” ve “Yarışma Puan Cetvelleri”nin kullanılması, “Genel Ortalama Puanın Hesaplanması ve Duyurulması” ile ilgili esaslar, bu belgelerin “Açıklamalar” bölümünde yer alır.

Yarışmacıların Değerlendirilmesi

Madde 11- Yarışmacıların değerlendirilmesi esnasında jüri üyeleri birbirlerinden ayrı olarak otururlar ve değerlendirme yaparken konuşamazlar. Ancak, Bakanlıkça hazırlanan yönergelerde belirtilen, yarışma dalının gerektirdiği özel

bölümlerin değerlendirilmesi, jüri üyeleri tarafından birlikte karar verilerek yapılır. Jüri üyeleri, yarışma esnasında değerlendirme masasını terk edemezler.

İtirazlar

Madde 12- İl yarışmasına itiraz, “İl Düzenleme Kurulu”na, grup ve final yarışmalarına itiraz ise Bakanlığa yapılır.

Yarışmacıların, öğrencilikleri veya kursiyerlikleri ile ilgili itirazlar yarışma anında yapılır. Yarışma bitiminden sonra yapılan itirazlar geçersiz sayılır.

İtirazlar; topluluğun bağlı bulunduğu örgün ve yaygın eğitim kurumu müdürü veya yetkilisince yapılır.

İl yarışmaları sonuçlarının incelenmesinde, yarışma usul ve esaslarında belirtilen hususların dışında bir uygulama yapıldığı tespit edildiği takdirde, Bakanlıkça gerekli kovuşturma yapılır.

Jüri üyelerinin vermiş oldukları puanlar kesindir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Madde 13- Yarışmaya katılma şartları, yarışmacılarla ilgili hükümler, yarışma süreleri, eşit puan durumu, kurullar, sorumlu yönetici, eğitici ve görevleri ile ilgili hususlar, yönerge ile belirlenir.

Madde 14- Diğer bakanlıklara bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumları, bu Yönetmelik çerçevesinde Bakanlıkça düzenlenen yarışmalara katılabilirler.

Madde 15- Grup ve final yarışmalarına katılan topluluk veya ferdi yarışmalarda yarışmacılara, 6245 sayılı Harcırah Kanunu çerçevesinde Bakanlıkça ödeme yapılır.

Madde 16- Daire Başkanlığınca, yarışmalara katılacak topluluklar için “Eğitici Yetiştirme Kursları” düzenlenir. Kurslar, Daire Başkanlığınca hazırlanarak yürürlüğe konulan usul ve esaslara göre yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yürürlük ve Yürütme

Yürürlük

Madde 17- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 18- Bu Yönetmelik hükümlerini Milli Eğitim Bakanı yürütür.
(M.E.B., 1995: 23)

2.10. ÇOCUK RESİM YARIŞMALARI DÜZENLEYEN KURUM VE KURULUŞLAR

Sanat eğitimi kapsamında çocuk resim yarışmaları önemli yer tutmaktadır. Yarışmalar okullarda gelişme düzeylerini göstermek, çocukların yeteneklerini, yaratıcı güçlerini ortaya çıkarmak açısından önemlidir.

Yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen yarışmalar çocuklar arasında kültür alışverişi yapmak, paylaşmayı arttırmak, sevgiyi, saygıyı dostluğu geliştirmek, başka ülkelerden gelen çocuk resimleriyle çocukların birbirlerini tanımalarını ve birbirlerini izleme fırsatı açmaktadır.

Son yıllarda resim yarışmalarına olan ilgi artmıştır. Düzenleyen bazı kurumlar kendi amaçlarını, etkinliklerini duyurabilmek, reklamlarını yapmak için

çocuk resim yarışmalarını düzenlemektedir. Bazı kurumlar ise sanat eğitimine katkı sağlayacak çocukların yaratıcı yönlerini ortaya çıkaracak amaçla yarışma düzenlemektedir.

Ülkemizde çocuk resimleri yarışmalarını düzenleyen özel ve devlet kurumları bulunmaktadır. Bunlar arasında devlet kurumları, Belediyeler, Vakıflar, Bakanlıklar, Dernekler, şirketler sayılabilir.

Yarışma ilçe çapında yapılacaksa kaymakamlıkların, il çapında yapılacaksa valiliğin, Yurt çapında yarışmalar ise Milli Eğitim Bakanlığının izni ile gerçekleşir.

Milli Eğitim Bakanlığının izni ile yapılan yarışmalara farklı ilgi gösterdiği görülüyor. Eğitim-öğretim dönemi boyunca çeşitli gün ve haftalar vesilesi ile çeşitli bakanlık ve müdürlüklerin resim yarışması talepleri artmaktadır. Yarışmalar eğitim ve öğretimin bir parçası haline gelmiştir.

2.10.1. Çocuk resim yarışması düzenleyen devlet kurumları

- Milli Eğitim Bakanlığı
- Kültür Bakanlığı
- İçişleri Bakanlığı

Emniyet Genel Müdürlüğü

- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü DSİ XVIII. Bölge Müdürlüğü

- Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü

- Milli Eğitim Bakanlığı

Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü

Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü

- Uluslararası Havacılık Federasyonu (FAI)
Türk Hava Kurumu Genel Başkanlığı
- Genelkurmay Başkanlığı
Hava Kuvvetleri Komutanlığı
- Çevre Bakanlığı
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT)
- Uluslararası Güneş Enerji Topluluğu
- Nüfus Müdürlüğü
- Türkiye Seyahat Acentaları Birliği
- Maliye Bakanlığı
- Orman Bakanlığı

Resmi kurumların sanat etkinliklerini önemsemesi ve çalışma planlarına dahil etmeleri sanat eğitime ve etkinliklerine olan katkıları da arttırmaktadır. (www.kulturbakanligi.gov.tr)

2.10.2. Çocuk resim yarışması düzenleyen özel kurum ve kuruluşlar

Özel kurum veya kuruluşlar resim yarışmalarını Milli Eğitim Bakanlığı veya Milli Eğitim Müdürlüğünden aldıkları izinle uygulamaktadır.

Son yıllarda özel kurumlar resim yarışmalarına özel ilgi göstermektedirler. Hem kendi amaçlarını, etkinliklerin duyurarak reklamlarını yapabilmekte, hem de sanat eğitimi adına bir görev üstlenmektedirler.

Pınar Süt Mamulleri Sanayii A.Ş, Milliyet Dergisi Grubu, AD Yayıncılık Anonim Şirketi, Dış Ticaret Limitet Şirketi, Yapı Kredi Bankası, Özel Bankalar, Mon-Ami Bayo, fabrikalar, Emlak Bankası.

Ülkemizde belediyelerde yarışmalar düzenlemeye başladı, özellikle şehirleri tanıtmak, sorunlarını çocuk gözüyle görebilmek için yarışmalara önem vermeye başlamışlardır.

2.10.3. Çocuk resim yarışması düzenleyen dernek ve vakıflar

Türkiye çapında kurulmuş bir çok dernek ve vakıf vardır, bunlardan bazıları özellikle çocuk resim yarışmalarıyla adlarını duyurmuşlardır. Bu vakıflardan bazıları şunlardır; Türk Kadının Güçlendirme ve Tanıtma Vakfı, Türkiye Kızılay Derneği, Yaşlıları Koruma Derneği, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği, İnsan Hakları Derneği, Hayvanları Koruma Derneği.

Son yıllarda özel okullar, kolejler ve üniversitelerde yarışma düzenlemeye önem vermeye başladılar. Özel Yükseliş Koleji, Arı Koleji.

2.11. ÇOCUK RESİM YARIŞMALARININ AMAÇLARI

Devlet kurumları yarışmaları, kendi kurumlarını tanıtmak kurum faaliyetlerin çocuklara duyurmak, anlatabilmek, çocukları yetenekleri doğrultusunda yönlendirme amacı ile düzenlemektedirler.

Devlet kurumlarının ve özel kuruluşların yarışma amaçları ve yarışma konuları birbirine yakındır. Kurumlar yarışmalarda öğrencilerin konu ile ilgili düşünme ve algılamalarını belirleme, konu üzerinde düşünme, araştırma ve bilgi edinme yönünde teşvik etme ve yurt içi ve yurt dışında katılımlarını sağlamayı amaçlamışlardır.

Yurt çapında düzenleyen kurumlar; konunun önemini aşlamak, öğrenciler teşvik ederek sağlıklı kuşaklar olmalarını ve yaratıcı güçlerini ortaya çıkarmalarını sağlamaktır. Yurt dışında yarışmayı açan kurumlar ise tüm dünya ülkeleri çocukları arasında sevgi, dostluk ve kardeşlik bağlarını güçlendirmek amaçları arasındadır.

Özel kuruluşların kendi kurumlarını tanıtmak en önemli amaçlarıdır. (KARABABA, 1993).

Tüm kurum ve kuruluşların şartnameleri incelendiğinde yarışma amacı olarak aşağıdaki ortak ifadeler yer almaktadır.

- Resim sanatını sevdirmek ve geliştirme,
- Türkiye’de resim sanatını ilerletme,
- Topluma sanat sevgisini aşılatma,
- Öğrencinin özgüven duygusunu geliştirme,
- Duygusal zekayı geliştirme,
- Üretme ve yaratma duygusunu kazandırma,
- Çocukların ve gençlerin sanatsal yaratıcı güçlerini hareket geçirme,
- Duygu dünyasını geliştirme ve duyarlılığını arttırma,
- Resim sanatına olan, ilgisini ve yeteneğini ortaya çıkarma,
- Öğrencinin kendisini ispat edebilmesini sağlama,
- Öğrencilerle iletişimine katkıda bulunma,
- Öğrencinin görüş açısını genişletme,
- Resim sanatıyla ders dışında da ilgilenmesini sağlama,
- Toplumla iletişim sağlamaya yardımcı olma,
- Araştırmacı olmaya teşvik etme,
- Resim tekniklerini uygulama, bilgi ve beceri kazandırma,
- Sorumluluk duygusunu geliştirebilme,
- Okul dışındaki etkinliklere katılabilme. (ÇIRAK, 2001: 58)

2.12. ÇOCUK RESİM YARIŞMALARI SÜRELERİ

Yarışmayı düzenleyen kurumların yarışma süreleri birbirinden farklıdır. Kurumlar genellikle 1, 2, 3 ay gibi bir süre tanımaktadır. Daha uzun süre veren yarışmalarda olmaktadır. Yarışma düzenlemek isteyen kurum İlköğretim Genel Müdürlüğü'nün izni ile başvurma tarihi verilir. Kurum tarafından yarışma süresinin son katılma tarihi belirlenir. Kurum Bakanlığa bağlı ilköğretim ve dengi okullarda duyurusunu yapar.

Yarışma duyurularında yeterli süre olsa bile resmi yazışmalar nedeniyle gecikmeye uğrayabilir. Duyuru yazıları okullara geldiğinde çalışmalar verilen sürede yetişmesi mümkün olmuyor. Çocukların yarışmaya hazırlanmasında sınırlandırıcı, endişe, yetiştirme korkusuyla kendilerini tam olarak konuya verememekte ve duygu, düşünce ve yaratıcı güçlerini tam olarak ortaya koymalarına izin vermemekte.

2.13. ÇOCUK RESİM YARIŞMALARINDA TEKNİKLER VE ÖDÜLLER

Yarışma Şartnameleri incelenince teknik olarak çok farklılıklar olmadığı göze çarpıyor. Genelde ölçü 25x35, 35x50, 50x70 ebatları olarak verilmiş, teknik olarak bazı kurumlar serbest bırakmış, bazı kurumlar ise yağlı boya hariç veya yalnız pastel boya gibi şartlar belirlemektedir.

Çocuk resim yarışmalarını düzenleyen kurumların verdikleri ödüller maddi ve manevi olarak değişmektedir. Bazı kurumlar I, II, III. lük ve mansiyon ödülü ile para verirken, bazı kurumlar plaket, bazı kurumlar altın gibi ödüller vermektedir. Bazı kurumlar dereceye giren öğrencilere yaz tatili veya kamp ile ödüllendirmektedir. Bazı kurumlar ise her katılan öğrenciye katılım ve teşekkür belgesi göndermekte, ödüllendirme sistemi kurumdan kuruma farklılık göstermektedir.

Çocukların resimlerini kurumlarının reklamlarında kullanan, takvim, pul, afiş vb. değerlendiren kurumlar da vardır. Seçilen resimler kurum içinde genelde sergilenmektedir.

2.14. SEÇİCİ KURULLAR

Çocuk resim yarışmalarını düzenleyen özel ve Devlet kurumları ilgili şartnamede, yarışma konusunu, amacını, resim teknik ve boyutları ile seçici kurul üyelerini belirtmek zorundadır.

Bazı kurumlar özellikle devlet kurumları seçici kurul üyelerinin M.E.B. tarafından seçilmesini isterken bazı kurumlar ise üyeleri kendileri seçmektedir. Seçici kurul üyeleri: kurum adına bir yönetici, konu ile ilgili uzman, sanat eğitimcisi, resim öğretmeni, ressam, öğretim görevlisi, çocuk ruh sağlığı uzmanı, değişik uzman kişilerden oluşmakta. Bazı yarışmalarda ise seçici kurul üyeleri bu kadar değişik uzman kişilerden oluşmamakta daha az sayıda üye ile değerlendirme yapmaktadır.

Yarışmalara gönderilecek çocuk resimleri bazen doğrudan kuruma gönderilir. Dereceye girecek resimler düzenleyen kurumun belirlediği seçici kurul tarafından seçilir.

Bazı kurumlara ise çocuk resimleri elenerek gönderilir. Önce okulda eleme yapılır, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne gönderilir. Orada yapılan elemelerden sonra İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne gönderir. İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden sonra Milli Eğitim Bakanlığı'na gönderilir. Bakanlıkta toplanan resimler bakanlığın belirlediği seçici kurul üyeleri tarafından bir elemeye tabi tutulduktan sonra yarışmayı düzenleyen kurum ve kuruluşlara gönderilir.(M.E.B. Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Daire Başkanlığı, 2007)

2.15. ULUSLARARASI DÜZENLENEN RESİM YARIŞMALARI

Yurt dışından gelen yarışmalardaki ülkelere baktığımızda Mısır, Banladeş, Libya, Hindistan, Polonya, İspanya, Finlandiya, İran, İsrail, Makedonya, Tunus, Rusya, Japonya, Macaristan, Fransa, Pakistan, Çek Cumhuriyeti.

Ülkemizde de bazı kurum ve kuruluşlar uluslararası yarışma düzenlemekte Pınar Süt, Türk Hava Kurumu, Milli Eğitim Bakanlığı, vb.

Yurt dışından gelen yarışmalar duyuruları, Şartnameleri Dışişleri Bakanlığı'na gidiyor. Dışişleri Bakanlığı Milli Eğitim Bakanlığı Dış İlişkiler Müdürlüğü'ne iletiliyor. Dış İlişkiler internet veya posta kanalıyla duyuruları, şartnameleri okullara iletiyor. Yarışmalara katılmak isteyen yarışmacılar okulları vasıtasıyla ya da bireysel olarak eserlerini direk olarak yarışma düzenleyen kurumun adresine gönderiyor, bazen de Dışişleri Bakanlığı aracılığı ile adreslere ulaştırıyor. Yurt dışında yapılan yarışmalarda dereceye giren yarışmacıları genellikle kurum ülkelerine davet edip geliş-gidiş, konaklama, yeme gibi tüm masraflarını karşılayıp kurumlarında düzenledikleri törenle ödülünü veriyorlar. Eğer yarışmacı gidemiyorsa ödül Dış İlişkiler Müdürlüğü'ne gelir, Dış İlişkilerden sahibine ulaştırılır. Yurt dışından gelen yarışma şartnameleri açık, anlaşılır, tüm bilgiler ayrıntılı şekilde yer alıyor. (M.E.B. Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, 2007: 138)

Son yıllarda yurt dışı çağrılarına ilginin ve katılımın arttığını söyleyebiliriz. Yarışmalar farklı farklı ülkelere ülkemizin en ücra köşelerindeki okullarımıza ulaşmaktadır. Ülkemizin farklı birçok şehrinde, ilçelerinden hatta köylerindeki okullardan bile dereceye giren öğrencimiz bulunmaktadır. Bu da sanatın ne kadar evrensel önemli olduğunu gösteriyor. Yarışmalar çocuklarımızın dünyaya açılan penceresi olacaktır. Çocuklarımız yeteneklerini, başarılarını kanıtlama, karşılaştırma fırsatı bulacaklardır. Yarışmalar sayesinde farklı ülkelerin kültürlerini tanıma, yaşlılarını inceleme fırsatı bulacaklardır. Sanatın birleştirici ortak dilini görüyoruz.

Rodin sanat için “Sanat insanın en yüce görevidir, çünkü dünyayı anlamaya ve anlatmaya çalışan düşünce temrinidir...” Sanat bütünü içinde insan yaşamını boydan boya kucaklar. Sanatı en iyi şekilde bireylere, topluma kavratan sorumlu kişiler sanatçılardır. Bir ölçüde sanatçılar dünyayı daha da insanlaştırmak için gelmişlerdir. Şeklinde sanat pedagoglarınca ifade edilmektedir. (ATASOY, 1998: 13).

Bir toplumun ilerlemesi, aydın olabilmesi, gelişebilmesi için sanatın hayatın içinde olması gerekmektedir. Hele yetişmekte olan bir kuşağa en önemli ihtiyacı sevgiyi, doğaya saygıyı aşılayan sanat olacaktır. Sanatla sınırlar kalkıp, ırk, din, dil ayrıcalıklarını gözetmeksizin birbirini seven, anlayan dünya toplulukları oluşacaktır.

2.15.1. Çocuk resim yarışması düzenleyen kurumlar

Her ülkenin kendi içinde bizde olduğu gibi birçok kurum çocuk resim yarışmaları düzenlemektedir. Vakıflar, Dernekler, Televizyon kuruluşları, Devlet kurumları, Holdingler vb. Uluslararası yarışmaları ise genellikle o ülkenin sosyal ve kültürel faaliyetlerinden sorumlu devlet kurumları, Turizm Bakanlıkları, Dışişleri Bakanlıkları, Özel Okullar ve o ülkede öne çıkmış kurum ve kuruluşlar, uluslararası üne kavuşmuş markalardır.

2.15.2. Yarışma amaçları

Ülkeler kendi kültürlerini tanıtacak diğer ülke çocuklarının meraklarını, araştırmalarını, dikkatlerini kendi üstlerine çekecek konular ülkelerindeki tarihi, turistik mekanları tanıtacak konular belirleyecek reklamlarını geleceğin yetişkinleri çocuklara yaparak ülkeleri için ileriki yıllara iyi ve kalıcı bir yatırım yapmaktadırlar.

Uluslararası yarışmaların göze çarpan bir diğer amacı için dünyanın ortak sorunları hakkında çocukların görüşlerini almak, mesaj vermek, çocukların bakış açılarını öğrenmek. Örneğin küresel ısınma, çevre sorunları, savaşlar, insan hakları v.s. gibi.

Bütün bu çalışmalar etnik bölgesel ve kültürel farklılıkların ötesinde ortak mesajları ifade ediyor. Ülkelerarası sevgi ve dostluk köprüleri kuruluyor.

2.15.3. Yarışma süreleri

Uluslararası yarışma süreleri genellikle 2,3 ay bazen 5,6 ay gibi uzun sürelide olabiliyor. Uluslararası yarışmalar Dışişleri Bakanlığı'na geldikten sonra Dış İlişkiler Müdürlüğüne gönderiliyor. Dış İlişkiler Müdürlüğü Yarışma Duyurularını internet üzerinden veya yazı çıkararak duyuruyor. (M.E.B. Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü)

2.15.4. Teknik ve ödülleri

Genellikle 35x50, 50x70 ebatlarında resim kağıdı üzerine, serbest teknik veya pastel, suluboya, parmak boyu vb. teknik ve malzeme kullanımı istenmektedir.

Uluslararası yarışmalarda dereceye giren öğrenciler genellikle o ülkeye davet ediliyor. Konaklama, yol masrafları, yiyecek gibi her türlü masrafları karşılanıyor. Para, altın, plaket gibi ödüllerin yanı sıra ülkelerini anlatan, kültürlerini yansıtan hediyeler veriliyor. Yarışmalarda dereceye giren, mansiyon olan, özel ödül alan çocukların resimleri katalog haline getirilip çocuklara veriliyor. Okullarına ve Milli Eğitim Bakanlığı'na gönderiliyor. (M.E.B. Dış İlişkiler Müdürlüğü).

BÖLÜM III

3.1. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren, örneklem verilerin toplanması ve değerlendirilmesi yer almaktadır.

3.1.1 Araştırmanın modeli

Bu çalışma taşıdığı amaç ve buna uygun olarak toplanan verilerin niteliği açısından betimsel bir araştırmadır. Araştırmada belgesel, yazım taraması ve görüşme teknikleri uygulanmıştır. Görüşme formu. (Bkz. Ek.2....)

3.1.2. Evren ve örneklem

Araştırmanın evreni, ulusal ve uluslararası çocuk resim yarışmaları duyuruları ve alanında uzman sanat eğitimcileri oluşturmaktadır.

Çalışmada 1997-2007 yılları arasında düzenlenen ulusal ve uluslararası çocuk resim yarışmaları incelenmiştir. Evreni 1997-2007 yılları arasında düzenlenen çocuk resim yarışmaları oluşturmaktadır. Örneklemi ise bu tarihler arasında ulaşılan 20 resim yarışması oluşturmaktadır.

3.1.3. Verilerin toplanması

Bu araştırmada verileri toplamak için öncelikle ilgili literatür ve belgesel tarama yapılmıştır. Konuyla ilgili, kütüphanelerde, kamu özel kurum ve kuruluşların arşivlerinde Milli Eğitim Bakanlığı'nda araştırma yapılmıştır.

Çocuk resim yarışmalarının şartnameleri, katalogları incelenmiş örnekleri araştırmada sunulmuştur. (Bkz. s.77-104....)

Konuyla ilgili uzman sanat eğitimcileriyle görüşme yapılmış görüşme formunun oluşturulmasında Yrd. Doç. Yusuf Baytekin Balcı'dan görüş alınmıştır. Görüşme formu 9 sorudan oluşmaktadır.

Sorular yarışmaların sanat eğitime katkısı, yarışmalarda yer alan amaç, konu, seçici kurul, teknik-malzeme ve ödüller ve yarışmaların olumlu ve olumsuz yanlarına ilişkin konuları kapsamaktadır.

3.1.4. Verilerin analizi

1. Araştırmanın problemi “Düzenlenen çocuk resim yarışmalarında yer alan amaç, konu, seçici kurul, teknik-malzeme, ödüllendirme ve ulusal ve uluslararası düzenlenen çocuk resim yarışmalarının sanat eğitimindeki yeri ve önemine ilişkin görüşlerin alınması amacıyla sanat eğitimcileriyle görüşme yapılmış sonuçlar Enstitünün yönergesine uygun olarak değerlendirilmiştir.

2. Alt problemin analizinde ise kurum ve kuruluşların duyurularında yer alan şartnameler karşılaştırılmış, farklar belirtilmiş ve değerlendirme yapılmıştır.

BÖLÜM IV

4.1. BULGULAR VE YORUMLARI

Bu bölümde Ulusal ve Uluslararası Düzenlenen (1997-2007) çocuk resim yarışma duyurularından ve Sanat Eğitimcileriyle yapılan görüşme formlarından oluşan bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

4.1.1. Ulusal ve uluslararası düzenlenen çocuk resimleri yarışma duyuruları

NO	1
KATEGORİ	Resim
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	İstanbul Büyükşehir Belediyesi Gülhane Çocuk ve Gençlik Festivali
TARİH	Nisan 1997
KONU	Sağlıklı Çevremiz
Amaç	Gerçekleştirilecek etkinliğin konusu doğrultusunda ilkökul ve ortaokul öğrencilerinin becerilerinin geliştirmek başarılı resimlerin ortaya çıkmasını sağlamaktır.
Yaş	-
Teknik-Malzeme	Suluboya, guaş, pastel
Boyut	35x50
Ödül	I. 1.000.000 TL ve Onur plaketi II. 600.000 TL ve Onur plaketi III. 400.000 TL ve Onur plaketi Ayrıca mansiyon olarak 3 eserin her birine 250.000 TL ve onur plaketi armağan edilecektir.
Seçici Kurul	Prof. Dr. Mustafa ASLIER Tomur ATAGÖK Hüsamettin KOÇAN Milli Eğitim Müdürlüğü temsilcisi Belediye temsilcisi
Resim Sayısı	Her öğrenci tek eserle katılabilecek.

EK	* Yarışma Türkiye genelinde tüm ilkokul ve ortaokul öğrencilerine açıktır. * Eserler en geç 10 Nisan 1997 Cuma günü saat 17.00'ye kadar teslim edilecektir. * Yarışmaya gönderilecek resimlerin arkasına adı ve soyadı, yaşı, okul ve ev adresi ile ev telefonlarının yazıldığı bir kağıt yapıştırılacak. * Yarışmaya katılan resimler festival süresince Gülhane Parkı'nda sergilenecek. * Yarışmaya gönderilen tüm resimler Festival Komitesinin malı olacak ve basma, yayma, çoğaltma hakları da Festival Komitesine devredilmiş olacak.
----	---

NO	2
KATEGORİ	Resim (18. resim yarışması)
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	Pınar Gıda Grubu (Pınar Süt Mamülleri Sanayii A.Ş.)
TARİH	Aralık 1998
KONU	“Sağlığın, lezzetin, yeniliğin kaynağı olan bir yaşam pınarı çiziniz.”
AMAÇ	Yarışmamızın amacı gelecekte sanatıyla bize ışık tutacak genç sanatçıları teşvik etmek ve çocukların bedensel ve zihinsel gelişmesinde önemli rolü olan doğru beslenme konusunu gündeme getirmektir. Küçük yaşlardan itibaren çocuklarımızı doğru beslenme hakkında düşünmeye yöneltmek için yarışma konularını bu yönde seçmekteyiz.
YAŞ	-
TEKNİK-MALZEME	Her türlü resim ve boya malzemesini kullanmak serbesttir. (Suluboya, pastel, kumboya, yağlıboya vb.)
EBAT	35X25 cm. veya 35x50 cm. resim kağıdı
ÖDÜL	“Üstün Başarı” ödülü kazanan 3 öğrenciye bilgisayar, “Başarı” ödülü kazanan 7 öğrenciye de bisiklet armağan edilecektir.
SEÇİCİ KURUL	-
RESİM SAYISI	İstenen sayıda
EK	- Resimlerin arkasına sağ alt köşesine yarışmacı öğrencinin adı, soyadı, yaşı, okulu, sınıfı, resim öğretmeninin adı, okul ve ev adresleri açık olarak yazılmalıdır. - Pınar Gıda Grubu’nda çalışanların çocuğu yarışmaya katılamazlar. - Pınar’ın ilk 17 yarışmasında ödüle değer bulunan öğrencilerin resimleri değerlendirmeye girmeyecek, ancak seçici kurul kararına göre sergilenebilecektir. - Öğrenciler yarışmaya birden fazla eserle katılabilir. Ancak yarışmaya katılan resimlerden

	yalnızca bir tanesi değerlendirmeye girecek, diğerleri ise seçici kurul kararına göre sergilenebilecektir. - Dereceye girsin veya girmesin, yarışmaya katılan hiçbir resim iade edilmeyecektir. Yarışmacılar, eserleri üzerinde hak talep edemeyeceklerdir. - Ödüller sahiplerine törenle verilecektir. Törene katılacak öğrencilerle, onlara refakat edecek olan velisinin gidiş-dönüş yol masrafları ile konaklama ve yemek harcamaları, şirketimizce karşılanacaktır. - Ödüle layık görülen resimler Pınar Gıda Grubu tarafından duvar takvimi ve kartpostal olarak değerlendirilecek ve şirketle ilgili yayınlarda kullanılacaktır. - Ödül kazanan resimler çeşitli illerde sergilenecektir.
--	---

NO	3
KATEGORİ	Öykü, Şiir, Resim, Kompozisyon
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	Kültür Bakanlığı, Eğitim Dairesi Başkanlığı
TARİH	Mart 1998
KONU	“Cumhuriyet”
AMAÇ	Resim, şiir, öykü ve kompozisyon yarışmaların amacı; Ulu Önder Atatürk’ü ve Cumhuriyetimizin toplumumuzun her kesiminde özellikle de geleceğimizin mirasçıları öğrencilerimize tanıtmak, çocuklarımıza milli ve tarihi değerlerimize sahip çıkarak, toplumumuzda “Atatürk ve Cumhuriyet Sergisi”ni aşılamaktır.
YAŞ	İlköğretim 3, 4 ve 5. Sınıf Okul Öğrencileri
TEKNİK-MALZEME	Sulu boya ve pastel boya
EBAT	-
ÖDÜL	-
SEÇİCİ KURUL	-
RESİM SAYISI	1 eserle katılınacak.

UYGULAMA TAKVİMİ

SIRA NO	DÜZENLENECEK ETKİNLİKLER	TARİH VE SÜRE
1	Genelge ve Eklerinin İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve İlköğretim Okullarına Ulaştırılması	09.03.1998
2	Şiir, Resim, Kompozisyon ve Öykü Yarışmasının İlköğretim Okullarında Uygulanması ve Değerlendirilmesi	25.03.1998 15.04.1998
3	İlköğretim Okullarından Sınıflara Göre 1, 2 ve 3. Seçilen eserlerin İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne Gönderilmesi	01.05.1998
4	İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünce Eserlerin Değerlendirilmesi ve Sınıflara Göre 1, 2 ve 3. Seçilen Eserlerin İl Milli Eğitim Müdürlüğüne	26.05.1998
5	İl Milli Eğitim Müdürlüğünce Eserlerin Değerlendirilmesi ve Sınıflara Göre 1. 2. 3. Seçilen Eserlerin MEB. İlköğretim Genel Müdürlüğüne Gönderilmesi	08.06.1998
6	İlköğretim Genel Müdürlüğünce Eserlerin Değerlendirilmesi, Sergilenmesi ve Ödüllerin Dağıtılması	Bir ay

NO	4
KATEGORİ	Resim
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	Tema Vakfı Burdur Gönüllü Temsilciliği
TARİH	30 Nisan 1999
KONU	Erozyon ve Orman
AMAÇ	Tüm öğrencilere EROZYON'un zararlarını kavratmak orman ve ağaç sevgisini aşılamak ve güzel sanatlara ilgiyi arttırmak
YAŞ	İlköğretim Okulları 1. ve 2. kademe öğrencileri Lise ve Dengi Okullar
TEKNİK-MALZEME	Pastel ve Suluboya
EBAT	35X25 cm. Resim kağıdına yapılmış sergilenmeye hazır halde (paspartu yapılmış) teslim edilecektir.
ÖDÜL	Lise ve Dengi Okullar 1. Ödül 20.000.000 TL 2. Ödül 15.000.000 TL 3. Ödül 10.000.000 TL İlköğretim Okulları 1. Ödül 15.000.000 TL 2. Ödül 10.000.000 TL 6.7.8., sınıflar için 3. Ödül 7.500.000 TL İlköğretim Okulları 1. Ödül 10.000.000 TL 2. Ödül 7.500.000 TL 1.2.3.4.5. sınıflar için 3. Ödül 5.000.000 TL
SEÇİCİ KURUL	-
RESİM SAYISI	En çok 3
EK	- Yarışmaya katılan öğrenciler, bu şartnameyi kabul etmiş sayılırlar. - Eserlerin arka yüzüne, adı-soyadı, ev adresi, telefon numarası, okulu, sınıfı, numarası ve öğretmenin adı yazılacaktır. - Ödül alan eserler satın alınmış gibi işlem görür ve ayrıca bedel alınmaz. Bu eserler, Tema Burdur Gönüllü Temsilciliğinin koleksiyonuna girer. - Yarışmaya gönderilen eserler, daha önce ödül almamış, afiş ve takvim vb. Olarak yayınlanmamış olmalıdır. - Seçici Kurul üyelerinin 1. Derece yakınları yarışmaya katılamaz.

NO	5
KATEGORİ	Resim
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	T.B.M.M. Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Başkanlığı
TARİH	Nisan 2000
KONU	“T.B.M.M. ve Cumhuriyet”
AMAÇ	İlköğretim öğrencilerini, “Milli Egemenlik”, “Cumhuriyet”, ve “TBMM” kavramları üzerine araştırmaya, düşünmeye ve fikir üretmeye teşvik etmektir.
YAŞ	-
TEKNİK-MALZEME	Her türlü malzeme kullanmak serbest
EBAT	En az 25x50 boyutlarında dosya, resim kağıdı veya karton
ÖDÜL	I. 1.000.000.000 TL II. 500.000.000 TL III. 250.000.000 TL Mansiyon (2 adet 100.000.000 TL)
SEÇİCİ KURUL	T.B.M.M. Kültür, Sanat ve Yayın Kurulunu temsilen bir kurul üyesi ve T.B.M.M. idari teşkilatını temsilen Kurul Başkanı’nın bir üye olmak üzere toplam iki üye - Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü’nce belirlenecek bir üye - Birleşmiş Ressamlar ve Heykeltıraşlar Derneğince belirlenecek bir üye Toplam 5 üye
RESİM SAYISI	Serbest

EK	- Yarışmaya katılacak eserlerde katılımcının kimliğini belirten ad, imza vb. işaretler bulunmayacak. - Katılımcılar en çok 5 harften oluşan rumuz kullanacaklar ve rumuzlarını eserlerinin arka yüzüne büyük harflerle yazacaklar. - Eğer birden fazla eserle yarışmaya katılacaksa her eser için ayrı ayrı rumuz kullanacak. - Katılımcı kimlik zarfı düzenleyecek, zarfın içine, rumuzunu kimlik bilgilerini, okulunu, sınıfını, katıldığı ili, adresini, telefonunu yazdığı ve yarışma koşullarını aynen kabul ettiğini belirten bir belgeyi, Velisinin adı soyadı ve imzası ile birlikte koyarak zarfı kapatacak, zarfın üzerine yalnızca o eser için kullandığı rumuzu ve ili yazarak okul yönetimine verecek, okul yönetimi ilçeye, ilçede İl Milli Eğitim Müdürlüklerine en geç 1 Mart 2000 tarihine kadar teslim edecektir. - İl bazında birinciler seçilip en geç 15 Mart 2000 tarihine kadar T.B.M.M. Kültür, Sanat ve Yayın Kuruluşuna ulaştırılacak. - Seçici kurullar değerlendirmeyi raporla sunacaklar. - Dereceye giren eserler T.B.M.M. Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu tarafından Egemenlik Haftası içinde sergilenecektir.
----	---

NO	6
KATEGORİ	Resim
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	Milli Eğitim Bakanlığı
TARİH	Kasım 2002
KONU	Çanakkale savaşlarının Ruhuna, Anlamına ve Manasına Uygun Resim
AMAÇ	Öğrencilere Çanakkale Savaşının sosyal, kültürel ve tarihi önemini kavratmak. Geçmiş Kültürel değerlerle Yeni Kültürel değerler arasında bağ kurmak. Ulusal ve Uluslararası barış, dostluk, kardeşlik duygu ve düşünceleri kazandırmak.
YAŞ	İlköğretim 1. – 8. sınıflarda
TEKNİK-MALZEME	Her türlü resim tekniği ve boya malzemesi kullanmak serbesttir. (Sulu boya, Pastel boya, Yağlı boya v.b.)
EBAT	35x50 resim kağıdı
ÖDÜL	Para ödülü miktarı belli değil, dereceye giren öğrenciler ve görevlendirilen öğretmenler 23, 24, 25 Nisan 2002 tarihleri arasında Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğüne ücretsiz konuk edilecek. Derecelendirme I. II. III. ve mansiyon şeklinde olacaktır.
SEÇİCİ KURUL	Çocuk resimleri sırasıyla okulda, ilçede, ilde 1. 2. 3. ve mansiyon şeklinde değerlendirip ilköğretim genel müdürlüğüne gönderilir.
RESİM SAYISI	Her okul 1. 2. 3. ve mansiyon olmak üzere 4 resim sayısı ile katılabilir.

EK	- Resimler paspartusuz ve çerçevesiz olacaktır. - Yarışma resim öğretmenleri tarafından irdelenecek ve değerlendirilecektir. - Resmin ön yüzüne kesinlikle hiçbir bilgi yazılmayacaktır. - Resmin arka sağ alt köşesine, Ad-soyad, Doğum T., ev telefonu, okulu, sınıfı ve okul adresi yazılır. - Ödüller Çanakkale’de verilecektir. - Öğrencilere refakat edecek öğretmenlerin yolluk ve yevmiyeleri illerince karşılanacak. - Yarışmada dereceye giren eserler başarılı olan öğrencilere ait bilgilerin bir kitapçıkta toplanması ve okullara gönderilmesi Çanakkale Valiliği’nce gerçekleştirilecektir.
----	--

NO	7
KATEGORİ	Resim
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	Hava Kuvvetleri Komutanlığı
TARİH	Aralık 2003
KONU	Atatürk ve Havacılık
AMAÇ	İlköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine havacılık sevgisinin yaygınlaştırılması
YAŞ	İlköğretim
TEKNİK-MALZEME	Serbest teknik (guaş, sulu, pastel vb.)
EBAT	35x50 resim kağıdı
ÖDÜL	I. 5 cumhuriyet altını, plaket II. 4 cumhuriyet altını, plaket III. 3 cumhuriyet altını, plaket Mansiyon, 2 cumhuriyet altını, plaket
SEÇİCİ KURUL	-
RESİM SAYISI	Her öğrenci yalnız 1 resimle katılabilir.
EK	- Resimlerin arka yüzeylerine ad- soyad, adres, telefon, okulu, sınıfı yazılmalıdır. - Ödüller sahiplerin Türk Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nda düzenlenen törenle verilecek, öğrencinin ve bir velisinin geliş-gidiş ve konaklama masrafları kuruluşumuzca karşılanacak. - Eserler kuruluşumuzda sergilenecek.

NO	8
KATEGORİ	Resim
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	Kopaş Kozmetik Pazarlama ve Sanayii A.Ş.
TARİH	Mart 2004
KONU	En Güzel Rüyam
AMAÇ	2001 yılından beri her yıl düzenlediği yarışmayı geleneksel hale getirmek, çocukların gelişimine katkı sağlamak.
YAŞ	5-11 yaş arası öğrenciler katılabilir.
TEKNİK-MALZEME	Her türlü resim, boya malzemesini kullanmak serbesttir.
EBAT	25x35 cm Resim kağıdı
ÖDÜL	1. Bir adet bilgisayar 2. Bir adet Play station 3- Bir adet bisiklet 4. Bir adet Walkman 5. Bir adet Walkman 5 adet mansiyon ödülü = 5 adet kol saati İlk üç öğrencinin okuluna birer adet bilgisayar Dereceye giren ilk 50 resim sergilenecektir
SEÇİCİ KURUL	-
RESİM SAYISI	Her öğrenci yalnız bir resimle yarışmaya katılacak
EK	- Dereceye girsin ya da girmesin yarışmaya katılan hiçbir resim iade edilmeyecektir. Yarışmacılar eserleri üzerinde hiçbir hak talep etmeyecekler. - Resimlerinin arkasının sağ alt köşesine yarışmacı öğrencinin adı, soyadı, yaşı, okulu, sınıfı, resim öğretmeninin adı, okul-ev adresleri, okul-ev telefon numaraları yazılacak. - Ödüller sahiplerine törenle verilecektir. Törene katılacak öğrencilere bir velisinin gidiş-dönüş masrafları ile konaklama ve yemek harcamaları kuruluşumuzca karşılanacaktır.

NO	9
KATEGORİ	Resim
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	M.E.B. Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü
TARİH	Mart 2004
KONU	Okulda Avrupa
AMAÇ	Avrupa Konseyi Kültürel İşbirliği Kurulu'nun (COCC) "Okulda Avrupa" projesi çerçevesinde düzenlenen etkinlik Çocuklarımızın Avrupa'ya bakışını öğrenmeyi amaçlıyor.
YAŞ	10-13, 14-16 ve 17-19 yaş grubu
TEKNİK-MALZEME	Serbest
EBAT	35x50
ÖDÜL	Belirtilmemiş
SEÇİCİ KURUL	- Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü Komisyonunda görevli Betül KAVAS, - Ankara Güzel Sanatlar Lisesi Resim öğretmeni Aydın ERKEK - TED Ankara Koleji Vakfı Özel Lisesi Resim öğretmeni Şenay ÖZTÜRK
RESİM SAYISI	Her öğrenci 1 resim ile katılabilecek.
EK	- Resimler çerçeveli olacak. - Arka sağ köşeye ad, soyad, adres, telefon, okulu, sınıfı yazılacak. - En geç 21 Mart 2004 tarihinde kurumumuza eserlerin teslim edilmesi gerekmektedir. - Jüri üyelerine ek ders ödenecek. - Eserler kurumumuzda sergilenecek, geri iade edilmeyecek.

NO	10
KATEGORİ	Resim
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	Çorum Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
TARİH	Mayıs 2005
KONU	Çocuklar ve Savaş
AMAÇ	Dünyada yaşanan savaşların çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerine dikkat çekmek, barışı sevdirmek, resim alanında ilgi ve yeteneği olan ilköğretim çağındaki öğrencilerin Anadolu Güzel Sanatlar Liselerine yönelmelerini sağlamak.
YAŞ	İlköğretim yaş grubu
TEKNİK-MALZEME	Renkli Resim teknikleri (Sulu boya, guaş, pastel, karakalem, keçeli kalemler vs.)
EBAT	35x50 resim kağıdı
ÖDÜL	1. Dijital Fotoğraf Makinesi 2. Bisiklet 3. Diskman 2 adet mansiyon Yağlı boya resim malzemeleri
SEÇİCİ KURUL	-
RESİM SAYISI	Her okul en fazla 15 resim ile katılabilir.
EK	- Eserler paspartulanacak kırılmayacak şekilde adrese elden veya posta ile gönderilmelidir. Paspartusuz resimler elenecektir. - Eserin arka yüzüne öğrencinin adı, soyadı, okulu, sınıfı, okul no, okul telefonu ve adresi ev telefonu adresi yazılmalıdır. - Resmin ön yüzüne hiçbir yazı yazılmayacak. - Eserler en geç 18 Mayıs 2005'te teslim edilecek. Ödüller sahiplerine 01 Haziran 2005 tarihinde Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde açılacak ÇİZGİDEN RENGE ULUSAL RESİM YARIŞMASI sergisi açılışında törenle verilecektir.

NO	11															
KATEGORİ	Resim															
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	Özel Samanyolu İbrahim Avcı İlköğretim Okulu															
TARİH	Mayıs 2006															
KONU	Anne															
AMAÇ	Yarışmacıların annelerine karşı duygu ve düşüncelerini kendi anneleri veya genel olarak “ANNE” temasını resmetmesi															
YAŞ	İlköğretim 6, 7 ve 8. sınıf yaş grupları															
TEKNİK-MALZEME	Serbest teknik, her türlü boya malzemesi kullanılabilir															
EBAT	35x50 resim kağıdı															
ÖDÜL	<table><tr><td><u>Öğrenci</u></td><td><u>Öğretmen</u></td><td><u>Okul</u></td></tr><tr><td>1. 3 çeyrek altın, plaket</td><td>3 çey. altın plaket</td><td>Televizyon plaket</td></tr><tr><td>2. 2 çeyrek altın, plaket</td><td>2 çey. altın plaket</td><td>Dijital Fotoğraf mak., plaket</td></tr><tr><td>3. 1 çeyrek altın, plaket</td><td>1 çey. altın plaket</td><td>DVD Player plaket</td></tr><tr><td>Mansiyon Plaket</td><td>Plaket</td><td>VCD Player, plak.</td></tr></table>	<u>Öğrenci</u>	<u>Öğretmen</u>	<u>Okul</u>	1. 3 çeyrek altın, plaket	3 çey. altın plaket	Televizyon plaket	2. 2 çeyrek altın, plaket	2 çey. altın plaket	Dijital Fotoğraf mak., plaket	3. 1 çeyrek altın, plaket	1 çey. altın plaket	DVD Player plaket	Mansiyon Plaket	Plaket	VCD Player, plak.
<u>Öğrenci</u>	<u>Öğretmen</u>	<u>Okul</u>														
1. 3 çeyrek altın, plaket	3 çey. altın plaket	Televizyon plaket														
2. 2 çeyrek altın, plaket	2 çey. altın plaket	Dijital Fotoğraf mak., plaket														
3. 1 çeyrek altın, plaket	1 çey. altın plaket	DVD Player plaket														
Mansiyon Plaket	Plaket	VCD Player, plak.														
SEÇİCİ KURUL	-															
RESİM SAYISI	Her okul 3 resim ile katılabilir.															
EK	- Başvuru formu açık ve eksiksiz doldurulmalı. - Resimlerin arkasına başvuru formunun fotokopisi yapıştırılır. - Resimler 05 Mayıs 2006 Cuma günü mesai bitimine kadar teslim edilir. - Postadan kaynaklanan gecikmeden festival organizasyonu sorumlu değildir. - Başvuru tarihinden sonra teslim edilen eserler değerlendirmeye alınmayacak. - Eserler iade edilmeyecek.															

NO	12
KATEGORİ	Resim
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	Sahil Güvenlik Komutanlığı
TARİH	2007
KONU	Denizler Geleceğimizdir
AMAÇ	İlköğretim öğrencilerinin denize olan ilgisini sevgisini arttırmak. Denizde güvenlik konusunda bilgilenmelerini sağlamak ve resimle iliği yaratıcı çalışmalarını desteklemek.
YAŞ	İlköğretim öğrencisi
TEKNİK-MALZEME	Her türlü malzeme ve teknik kullanılabilir
EBAT	Kısa kenarı 30 cm'den kısa, uzun kenarı 100 cm'den uzun olmaması gerekmektedir.
ÖDÜL	1. Dizüstü bilgisayar 2. Dijital Fotoğraf Makinesi 3. MP3 çalar 10 adet mansiyon ödülü Kalem Takımı (SG Amblemli)
SEÇİCİ KURUL	Sahil Güvenlik Komutanı, Kurmay Başkanı, Personel Başkanı, Yüksek öğrenim kurumlarının üyelerinden teşekkül ettirilecektir.
RESİM SAYISI	En çok 2 eserle katılabilecekler.
Ekler	- Eserler özgün olmalı başka bir eserin kopyası olmamalı. - Yarışmacılar eserler ile birlikte özgeçmişlerini (açık adres, telefon numarası ve öğrenci oldukları okulun adıyla) kapalı bir zarf içinde teslim etmeli göndermeliler. - Yarışma il milli eğitim müdürlükleri tarafından okullara duyurulacaktır. - Seçici kurul ödüle layık eserleri, Mayıs ayının ikinci haftasında Ankara'da toplanarak değerlendirme yapacaktır. - Eserler 30 Nisan 2007 tarihine kadar Sahil Güvenlik Komutanlığı'na elden ve adresle ulaştırılacaklar postada veya kargoda eserlere gelebilecek zararlardan kurumumuz sorumlu değildir. - Ödül töreni ve sergileme - Ödül töreni Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın kuruluş yıldönümü olan 13 Temmuz 2007'de sahil güvenlik karargahında yapılması planlanmıştır. - Derece alan (sergilenmeye değer görülen eserler Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından sergilenmeye hazır hale getirilecek 13-20 Temmuz

	tarihleri arasında A Blok Komutanlığı girişinde sergilenecektir. - Ödül alan ve sergilenen eserler iade edilmeyecektir. Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın malı sayılacaktır. Ödül alamayanlar sergi tarihinden 30 gün sonra Sahil Güvenlik K. eserlerini geri alabilecekler almamaları durumunda telif haklarıyla birlikte Sahil Güvenlik Komutanlığı'na devredilmiş sayılacaktır. - Yayın hakkı: Sahil G.K. eserleri her türlü broşür, afiş, katalog, resim vb. tanıtım malzemesi kullanma hakkına sahiptir. Eserlerin sahipleri hiçbir hak iddia etmezler. - Yarışmaya katılanlar bu şartname hükümlerini eksiksiz kabul etmiş sayılırlar. Başarılar. Tel: (0312) 416 45 54 Elektronik Posta: sgk @sgk.tsk.mil.tr
--	---

NO	13
KATEGORİ	Resim
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	Yunanistan Olimpiyat Komitesi
TARİH	2000
KONU	Tüm dünya insanları için medeniyet, sevgi ve barışa doğru 2001 olimpiyat oyunları
AMAÇ	Çocuklar arasında sevgi dostluk bağlarını geliştirmek
YAŞ	7-14
TEKNİK-MALZEME	Serbest teknik, sulu boya, keçe kalem, parmak boyu veya isteğe bağlı resim türü
EBAT	35x45
ÖDÜL	Her ülkeden üç öğrenciye madalya ve sertifika gönderilecek
SEÇİCİ KURUL	-
RESİM SAYISI	Serbest
Ekler	- Eserlerin gönderileceği adres ve başvuru tarihi Eserler 2001 Mart ayı sonuna kadar doğrudan adrese gönderilecektir. Katılımcı o ülkenin büyük elçiliğine gönderirse ödül ve özel ödül töreni daveti daha kolay yapılabilecektir. Adresler a- Turkish Embassy Vassleo Gheorgiou B. str. 8 Athens 10674 GREECE b- Mrs. Anna Laotori 8, Naiudon Strr, 19634 GREECE - Yarışmaya özlü öğrencilerde katılabilir - Kimlik formu daktilo ile büyük harfle doldurulup eserin arkasına yapıştırılacaktır. - Eserin ön yüzü sağ alt köşeye resmi yapanın adı-soyadı yaşı cinsiyeti ve ülkesi bir etiketle yapıştırılacak. - Çalışmanın açıklaması (konusu) resmin arka yüzüne İngilizce olarak yazılacaktır - Eser uluslararası bir yarışmaya katılacak nitelikte olmalıdır. - Resim parşömen kağıdı içinde iki mukavva arasına konularak gönderilecek. Çerçeve kullanılmayacak. - Eserler geri gönderilmeyecek. Yunanistan'ın birçok şehrinde sergilenecek. - Bilgi formu Name..... Surname..... Address..... Postcode.....city.....Country..... Age.....Birthdate.....Sex..... Name and address of the..... School..... Title of the work.....Technique..... Name of the teacher.....

NO	14
KATEGORİ	Resim
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	İran Çocuk Kitapları Konseyi
TARİH	Şubat 2001
KONU	Andersen'in hikayelerinden birisi esas alınarak yarışmacı tarafından belirlenecek.
AMAÇ	Hans Christian ANDERSEN'in doğumunun 200. yılını kutlamak
YAŞ	3-16 yaşları arasındaki çocuklar ve gençler
TEKNİK-MALZEME	Serbest
EBAT	Serbest
ÖDÜL	İlk üçe giren yarışmacılara Hans Christian Andersen Büstü ile Çerçevesi bir Sertifika verilecek ve kendilerine İran Çocuk Kitapları Konseyi'nin İngilizce web sayfasında (www.ebe.ir) teşekkür edilecektir.
SEÇİCİ KURUL	-
Ekler	Eserleri gönderme tarihi ve şekli Her katılımcı Hans Christian Andersen'in hikayelerinden birini esas alarak konusunu belirlediği bir veya iki eser gönderebilir. Eserler en geç 25 Şubat 2001 tarihine kadar, doğrudan yarışmayı düzenleyen adrese gönderilecektir. Eserlerin gönderileceği adres: The Children's Book Council of Iran (CBC) Hans Christian Andersen Committee, Painting Contest P.o. Box 13145-133 Tehran: 13156 Iran Not: Kimlik bilgileri, adres ve telefon açık ve büyük harflerle yazılıp resmin arkasına monte edilecek. - Ödüller Bakanlığımız aracılığı ile teslim edilecektir.

NO	15
KATEGORİ	Resim
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	UNEP (Birleşmiş Milletler Çevre Programı) tarafından Japon “Global Peace and Environmet” isimli vakıf
TARİH	2002
KONU	“Green Cities” Yeşil Şehirler
AMAÇ	Çocukları çevre konusunda bilinçlendirmek
YAŞ	6-16 yaş arası çocuklar
TEKNİK-MALZEME	Serbest
EBAT	977x420 mm (en fazla)
ÖDÜL	Bölgesel yarışmaların birincilerine 1.000 \$ ve 5 Haziran 2002 tarihinde San Fransisco’da kutlanılacak olan Dünya Çevre Günü seyahati Küresel Yarışma birincisine 2000 \$, 5 Haziran 2002 tarihinde San Fransisco’da kutlanılacak olan Dünya Çevre Günü seyahati, sertifika ve plaket, ikincisine sertifika ve plaket, üçüncüsüne, dördüncüsüne ve beşincisine birer sertifika verilecektir
SEÇİCİ KURUL	-
Ekler	Eserler en geç 31 Ocak 2002 tarihinde ulaşılabacak şekilde adrese gönderilmelidir. Not: Form her bir eser için BÜYÜK HARFLERLE doldurulacak ve eserin arka tarafına yapıştırılacaktır. Student’s Full Name:..... Birth Date:..... Home address/phone number:..... Name of a school and grade: School address including country code name/phone number&fax number:..... e-mail address (if you have):..... Eserlerin gönderileceği adres: UNEP Regional Office for Europe 15 Chemin des Anemones Chatelaine-Geneve, 1219 Chatelaine, Geneva, SWITZERLAND Tel: (41-22) 917 82 79 Fax: (41-22) 917 80 24

NO	16
KATEGORİ	Resim
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	Bangladeş “Gandaria Kışalay Kach. Kanher Mela” adlı gençlik ve spor kuruluşu
TARİH	Ekim 2003
KONU	Serbest
AMAÇ	Dünya gençleri arasında sevgi ve dostluk bağı kurmak
YAŞ	03-16
TEKNİK-MALZEME	Serbest
EBAT	Dokuz yaş öncesi 25x35, 10-16 yaş grubu 35x50
ÖDÜL	Öğrencilerin eserleri katalog haline getirilecek
SEÇİCİ KURUL	-
RESİM SAYISI	En fazla iki resim
Ekler	- Yarışmacıların 1 adet vesikalık fotoğrafla birlikte www.gp-zainul-gamrul.com, internet adresindeki bilgi formunu doldurup resimlerinin arkasına kaydetmeleri gerekmektedir. - Resimler İl Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde toplanacak komisyonda uluslararası yarışmaya katılacak nitelikteki resimler seçilerek 31 Aralık 2005 tarihine kadar doğrudan adrese gönderilmesi gerekmektedir. - Sonuç hakkında Bakanlığınıza bilgi verilecektir. - Yarışmada ödül alan eserlerin sahiplerine ödülleri bakanlık aracılığı ile ulaştırılacaktır.

NO	17
KATEGORİ	Resim
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	Polonya Şehir ve Kültür Merkezi
TARİH	Mart 2004
KONU	İnsan ve çalışmaları
AMAÇ	Şehir ve kültür merkezinin II. geleneksel yarışması amacı tiyatro, sinema, resim, müzik, edebiyat gibi alanlarda çalışan insanların eserlerine devralmak sanata katkı sağlamak
YAŞ	9-12
TEKNİK-MALZEME	Serbest
EBAT	35x50
ÖDÜL	U.S. \$15.00 / € 10.00 / € 10.00 Her katılımcıya plaket ve başarı belgesi verilecek
SEÇİCİ KURUL	-
RESİM SAYISI	Her öğrenci 1 resim ile
Ekler	- Öğrenciler doğrudan eserlerini yarışma adresine gönderecekler. Ön eleme yapılarak finale kalan öğrenciler tespit edilecek. - Finale kalan yarışmacılar Polonya'ya davet edilerek jüri önünde resim yarışmalarına iştirak edecekler. - Final için Polonya'ya gidecek öğrencilerin ulaşım giderleri kendilerince karşılanacak Polonya'daki konaklama ve diğer giderler organizasyon komitesi tarafından karşılanacaktır. - Bilgi formlarının eksiksiz ve tam doldurulması gerekmektedir. - Eserler 20 Nisan 2004 tarihine kadar tanıtım broşürlerinde belirtilen adrese gönderilmesi gerekmektedir.

NO	18
KATEGORİ	Resim
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	HİNDİSTAN “Shankar Çocuk Vakfı”
TARİH	Aralık 2005
KONU	Serbest
AMAÇ	Çocuklar arasında sevgiyi dostluğu geliştirmek
YAŞ	01 Ocak 1990 tarihi ve sonrası doğmuş olanlar
TEKNİK-MALZEME	Serbest
EBAT	En az 35x40
ÖDÜL	Dereceye giren eserlere derece sırasına göre 24 altın, 400 gümüş, 400 çeşitli ödüller ve katılım sertifikası verilecek.
SEÇİCİ KURUL	Önce İl Milli Eğitim Müdürlükleri’nde oluşturulan komisyonca 1., 2., 3. seçilecek, İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nden 31 Aralık 2005 tarihine kadar doğrudan adrese gönderilecek. - Hindistan’daki seçici kurul hakkında bilgi yok.
Ekler	YARIŞMA İLE İLGİLİ DİĞER BİLGİLER: - Eserlerin 2005 yılına ait orijinal bireysel bir çalışma olması gerekmektedir. - Resimlerin özelliğinin bozulmaması ve kırılmaması için parşömen kağıdı ile kaplamak iki mukavva arasına konulması gerekmektedir. Çerçeve kullanılmayacaktır. - Eserler geri gönderilmeyecektir. - Eserlerle ilgili her türlü telif hakkı yarışmayı düzenleyen kuruluşa aittir. - Eserler uluslararası bir yarışmaya katılabilecek nitelikte olmalıdır. (Birden fazla eserle katılınabilir) - Ekte gönderilen katılım formu İngilizce olarak büyük harfle doldurulup resmin arkasına yapıştırılacaktır. - Kompozisyon, şiir, hikaye vb. İngilizce dilinde el yazısı veya datktilo ile yazılacaktır. - Kurallara uygun hazırlanmayan eserler jüri tarafından kabul edilmeyecektir. - Ön ödemeli sadece posta yoluyla gönderilecektir. Eserlerin gönderileceği adres: SHANKAR’S INTERNATIONAL CHILDREN’S

	COMPETITION NEHRU HOUSE 4 BAHADUR SHAH ZAFAR MARG NEW DELHI-110002, INDIA EK: 1 Katılım Formu SHANKAR'S INTERNATIONAL CHILDREN'S COMPETITION 2006 First Name.....Surname..... Address..... Postcode.....Town.....Country.....Nationality..... Age Group.....Birth date.....Sex..... Title of the work.....Name of the teacher..... Name and address of the School..... Not: İngilizce olarak büyük harflerle doldurulup resmin arkasına yapıştırılacaktır.
--	---

NO	19
KATEGORİ	Resim
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	Philedelphia Sulu Boya Derneği
TARİH	2007
KONU	Serbest
AMAÇ	Philedelphia Sulu Boya Derneği'nin 107. Yıldönümü kutlamaları çerçevesinde suluboyayı sevdirmek.
YAŞ	9-16 çocuk kategorisi
TEKNİK-MALZEME	Kendi imalatları kağıtları, suluboya, pastel
EBAT	25,4x35,6 cm
ÖDÜL	Philedelphia Suluboya Derneği üstün başarı ödülü, 1000 \$, Hooper üstün başarı ödülü 900 \$ ve toplam dağıtılacak ödül 6000 \$
SEÇİCİ KURUL	Prat. George James ve Douglas Witruunt
RESİM SAYISI	1 resim
Ekler	Teslim tarihi: 15 Haziran 2007 Çalışmaların nakliyesi: 24-29 Eylül 2007 Elden teslim: 01 Ekim 2007 (sabah 10.00, öğleden sonra 6.00) Ödül dağıtım Resepsiyonu: 04 Kasım Pazar Sergi kapanışı: 07 Aralık 2007 Eserlerin geri gönderilmesi: 11 Aralık 2007 Eserlerin nakliyesinden eser sahipleri sorumludur Eserlerin arka yüzünde ad, soyad, kimlik bilgiledi, adres, telefon, ülke büyük harflerle yazılmalıdır. ADRES PWCS slides 13 Brandywine Dirive Elwyn, P17 19063 USA

NO	20
KATEGORİ	Resim
DÜZENLEYEN KURUM-KURULUŞ	1. Uluslararası Palmiye Koleji Ahmet Yeşil Resim Yarışması
TARİH	Nisan 2007
KONU	Serbest
AMAÇ	Sanatsal bir etkinlik içinde çocuklara resim sevgisi kazandırmak
YAŞ	(06-09), (10-13), (14-17)
TEKNİK-MALZEME	Serbest
EBAT	35x50
ÖDÜL	Her yaş grubu içerisinde seçilecek 1., 2., 3. derece verilecek. - Her yaş grubundaki birincilere bir velisi ya da bir öğretmeni ile birlikte bir hafta tam pansiyon konaklama tatil - Her yaş grubundaki ikincilere Atatürk altını - Her yaş grubundaki 1. 2. ve 3. ye plaket - Her yaş grubundaki 1. 2. ve 3. ye Baskı Resim (Ahmet Yeşil) ve Hediyeler
SEÇİCİ KURUL	- Ahmet Yeşil (Ressam) - Cebail Ötgün (Ankara Gazi Üni. Güzel San. Fak. Yrd. Doç.) - Celal Soycan (Şair-Yazar) - Ekrem Kahraman (Ressam) - Hüseyin Sönmez (Mersin Üni. Güzel San. Fak. Resim Böl. Öğretim Gör.) - Sinan Tanyıldız (Hürriyet Gazetesi Çukurova temsilcisi) - Veli Mert (Marmara Üni. Güzel San. Fak. Resim Bl. Öğr. Görevlisi)
RESİM SAYISI	1 eser

Ekler	- Müracaat tarihi: 11 Nisan 2007 - Müracaat yeri: Palmiye Koleji - Gökçebelen Köyü Pamukluk Mevkii / Mersin - Tel: (324) 473 24 21 (fax): (324) 473 24 25 - İnternet adresi: www.palmiyekoleji.com info@palmiyekoleji.com - Eserler direk adresimize gönderilecektir - Dereceye girenlerin ödül törenine katılmak için Mersin'e gelmeleri halinde 5-6 Mayıs 2007 tarihleri arasında 2 gece tam pansiyon konaklama karşılanacaktır. - Ödül töreni 06 Mayıs 2007 Pazar günü saat 20.00'de kültür merkezinde yapılacaktır. - Yarışmacılar resim kağıtlarının arkasına okunaklı bir biçimde kimlik bilgilerini, telefon, adres varsa e-mail adreslerini yazacaklar, isimsiz eserler değerlendirilmeyecek. - Yarışmaya katılan eserler okulumuz bünyesinde kalıp okulumuzla ilgili çeşitli etkinliklerde sergileneceklerdir.
-------	---

4.1.2. Ulusal ve uluslararası düzenlenen çocuk resimleri yarışma duyurularının değerlendirilmesi

Öğrenci resim yarışması duyuruları on yıllık (1997-2007) bir zaman dilimi alınarak sınırlandırıldı. Yarışma duyuruları yurt içi ve yurt dışı devlet kurumu, özel kurum kuruluşları kapsıyor. Yarışma esaslarını duyuran şartnameler Milli Eğitim Müdürlüklerinden, okullardan elde edilmiştir. Her şartname aynı plan örneğine göre hazırlanarak birbiri aralarındaki farklılıkları ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Şartnamelerde bazı bilgilerde eksiklikler göze çarpmaktadır. Seçici kurul, teknik malzeme, ödül gibi bazı konuların göz ardı edildiği görülmektedir. Yarışma şartnamelerinde amaç doğru ve yeterli bilgilerin açık ve net şekilde yer alması ulaştırılması, şartnameler yarışmacılara ilgiyi arttırmak katılmak isteyen öğrencileri heveslendirmek, ilgi çekmek, sanatsal açıdan çocuğu geliştirecek nitelikte olmalıdır.

İncelediğimiz yarışma şartnamelerinde 5 duyuruda seçici kurul belirtilmiş geri kalan duyurularda ise seçici kurul belirtilmemiş ya da yeterli bilgi bulunmamaktadır. Yarışma düzenleyen bazı kurumlar öğrenci resimlerinin ön elemeye uğramadan doğrudan yarışma merkezine gönderilmesini istiyor. Bazı kurumlar ise her okuldan bir resim gibi şart getiriyor. Bu durumda eserler okulda ön elemeye tabii tutuluyor. Okuldaki elemeyi resim öğretmeni, okul yöneticileri yaparak ilk seçici kurulu oluşturuyorlar, eserlerin ikinci kez ödül kurulu tarafından elenerek derecelendirildiği görülüyor. Devlet kurumlarının düzenlediği yarışma şartnamelerinde ise öğrenci eserlerinin bakanlıkta oluşturulan ön eleme kurulundan geçerek yarışma merkezlerine gönderilmesi şartı yer almaktadır. Yarışmaya katılacak resimler bakanlık kuruluna gelineye kadar önce okul bünyesinde daha sonra ilçe daha sonra da ilde elemeye tabi tutulmaktadır.

Sanat eğitimcilerimizle yaptığımız görüşmelerde seçici kurulla ilgili sorduğumuz soruya aldığımız cevap aslında yarışmaların birer sanatsal etkinlik olabilmesi ve çocuklarımıza olumlu katkılar sağlayabilmesi seçici kurullardan geçmektedir. Seçici kurul üyeleri alanında uzman, çocuk resmini ve çocuğun çizgisel gelişimin bilen kişilerden oluşması yarışmaya güveni ve ilgiyi arttıracaktır.

İncelediğimiz duyuruların konularına baktığımızda benzer ya da aynı konuların farklı yarışmalarda tekrar edildiğidir. Çevre, sağlık, savaş, aile, belirli gün ve haftalarda ilgili konuların sık sık tekrar edildiği görülmektedir.

Malzeme, teknik ve boyut bilgileri hemen hemen bütün şartnamelerde belirtilmektedir. Özellikle malzeme ve tekniğin serbest tutulup boyutta sınırlama getirildiği görülmektedir.

Ödüller ve sergilemeye baktığımızda genellikle 1., 2., 3. ve mansiyon şeklinde derecelendirme yapıldığı görülmektedir. Uluslararası yarışmalarda dereceye giren öğrencilerin ülkelerine davet edildiği ve misafir edildiği görülmektedir. Duyurularda genellikle para, altın, plaket, bilgisayar, bisiklet gibi ödüllerin verildiği görülmektedir.

4.2 SANAT EĞİTİMCİLERİNİN ULUSAL VE ULUSLARARASI DÜZENLENEN ÇOCUK RESİM YARIŞMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1. Çocuk Resim Yarışmalarında temel amaç ne olmalıdır. Yapılan yarışmaların yararına inanıyor musunuz? Neden?

Sanat eğitimcileri çocuk resim yarışmalarında temel amaçların yaratıcılığın geliştirilmesi, yaratıcı gücün öne çıkarılması, resim sanatını sevdirmek ve resim yapmaya özendirme teşvik etme, kendi yeteneklerinin farkına varması, sosyal ve psikolojik açıdan gelişimine katkıda bulunmak şeklinde düşüncelerini belirtmişlerdir. Sanat eğitimcileri çocuk resim yarışmalarının resim yapmaya motive ettiği, çocukların yeteneklerini ortaya çıkardığı yaş ve çizgisel gelişime uygun olduğu, sosyal ve kültürel bir etkinlik olduğu uzman kişiler tarafından objektif değerlendirildiği zaman yararlı olacağını düşünmektedirler. Çocuk resim yarışmalarının ödüllendirme, zamanlama, amaç vb. konularda organize eksiklikleri, kazanan, kazanmayan ayrımları, ödül kazanmak için büyüklerin resimlere müdahale ederek onların hayal güçlerine etkileri, objektif olmayan değerlendirmelerin çocuk resim yarışmalarını olumsuz etkilemektedir ve yarardan çok zarar verdiğini belirtmektedirler.

2. Çocuk Resim Yarışmaları çocuğun psikolojik, sosyal, sanatsal ve yaratıcılık gelişimini nasıl etkilemektedir?

Sanat eğitimcilerin göre Çocuk Resim Yarışmaları eğer amacına uygun ortamda yapılır, uzman kişiler tarafından değerlendirilip yapılırsa, çocuğun ortaya koyduğu eserin beğeni kazanması kendine olan güveni artırır, çevresine daha farklı gözlerle bakmayı öğrenir. Çocukların algılama, yorumlama yeteneklerini geliştirir, hayal güçlerini ve yaratıcı güçlerini tetikler. Sanatsal yönden geliştirir. Yarışmalar çocuğa toplum içinde yer alma, kendini kabul ettirme cesareti kazandırır.

Çocuk Resim Yarışmaları sınav havasına sokulursa çocukta endişe ve kaygı ortaya çıkar bu da çocuğun gelişimini olumsuz etkiler. Her çocuk yaşı ile orantı çizgisel gelişim aşamasında olmayabilir. Bu özelliklerin farkında olmadan yapılan sağlıklı değerlendirme çocuğun psikolojisini etkiler. Resimden uzaklaştırır. Eğitimcilere göre ödüllendirmede çocuğun gelişimi açısından çok önemli sanat eğitimcilere göre katılan her çocuğun eseri sergilenmeli böylece ödül almayanlar daha az etkilenir.

3. Çocuk Resim Yarışmaların da konu belirlenirken nelere dikkat edilmeli? Yapılan yarışmaların konuları ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

Sanat eğitimcilerinin bu soruyla ilgili görüşleri şöyledir. Konular seçilirken çocuğun bedensel, bilişsel ve toplumsal gelişmeleri dikkate alınmalı, çocuğun gördüğü, yaşadığı türden betimlemeye açık konular olmalı, sınırlayıcı ve bağlayıcılıktan uzak, ezberlenmiş tekrar konulardan kaçınılmalı, farklı kavramları bir arada düşündüren, çevre ve doğa bilincini geliştiren, şiddetten uzak, sevgiyi saygıyı aşıl原因 hayal güçlerini geliştiren, ilgilerini canlı tutan ve gözlem yeteneklerini geliştiren konular seçilmeli, belirlenmelidir.

Sanat eğitimcilerine göre yapılan yarışmalardaki konular genellikle belirli gün ve haftaları içine alan ezberlenmiş tekrar konularıdır. Bu konular milli eğitim müfredatında var ve çocuklar bu konuları zaten resim derslerinde işliyorlar, yarışmalarda tekrarı çocuğu sanat adına hiçbir şey kazandırmaz.

4. Çocuk Resim Yarışmalarında teknik malzeme sınırlandırılmalı mı? Teknik malzeme için önerileriniz nelerdir?

Sanat eğitimcilerinin Çocuk Resim Yarışmalarındaki teknik malzemeleri konusunda sınırlandırılmalı ve sınırlandırma yapılmalı gibi görüşleri vardır.

Sanat eğitimcilerine göre teknik-malzeme sosyo-ekonomik düzeye uygun, çocukların seviyesine ve yarışma amacına uygun, onları yormayacak, hızla sonuca

ulaştıracak sağlığa zararsız teknik ve malzeme seçilmelidir. Sulu boya, su bazlı boyalar, guache boya, parmak boya, karışık teknik, tuval, üç boyutlu biçimlendirme, kolaj sanat eğitimcilerinin önerdiği teknik ve malzemelerdir. Ebatların çok büyük olması, yetiştirme kaygısı yaratacağı gibi bir süre sonra resim eğlence ve oyundan çıkıp sıkıcı bir faaliyet olabilir. Yağlı boya ilköğretim çocuğu için uygun değildir.

Bazı sanat eğitimcilerimize göre teknik-malzemeye sınırlama getirildiği zaman çocukların hayal güçlerini ve yaratıcı güçlerini kısıtlamış oluruz. ocuk istediği teknikte özgür çalışırsa kendini daha iyi ifade eder diye belirtmişlerdir.

5. ocuk Resim Yarışmalarında seçici kurullar hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Seçici kurul üyelerinin özellikleri neler olmalıdır?

Sanat eğitimcilerine göre düzenlenen yarışmalarda uzman olmayan, ocuk resim özelliklerin bilmeyen kişilerden geçici kurul üyeleri oluşturulabilmekte bu hem yarışmanın objektifliğini kaybettirir hem de çocuklar için vahim sonuçlar doğurabilir. Sanat eğitimcilerine göre seçici kurul üyeleri:

- Sanatçılar fakat sanatçı kimliğinin yanı sıra ocuk resimleri özellikleri hakkında bilgi sahibi olmalılar.

- Çocuğun resimsel, bedensel, toplumsal gelişimini bilen uzman eğitimciler

- ocuk psikolojisini bilen uzmanlardan oluşmalıdır.

Ayrıca sanat eğitimcileri seçici kurulun yarışmanın her aşamasında olması gerektiğini, malzeme, boyut, teknik, yapım aşaması ve ödüllendirmesini takip etmeleri gerektiğini belirtmektedirler.

6. ocuk Resim Yarışmalarında derecelendirme yapılıyor sonucunda da ödöl veriliyor. Ne tür ödöl verilmeli (para, plaket vs.)? Derecelendirmenin ocuklar üzerinde ne gibi etkileri olabilir?

Sanat eğitimcilerine göre yarışmalara katılan çocukların resimleri üzerinde iyi-kötü, karşılaştırma, kıyaslama yapılmamalı bu tür eleştiriler çocuklar arasında hırs, kıskançlık gibi duyguları doğurur. Yarışmalarda dereceye giremeyen öğrenciler olumsuz etkilenip resimden uzaklaşabilirler. Bu nedenle mümkünse her katılımcıya katılım belgesi, plaket ve ödül verilmeli, derecelendirme 1., 2., 3. şeklinde değil örneği, 5 başarı, 5 özendirme, 5 özel ödül gibi gruplandırılmalı. Ödül para olmamalı. Uzun vadede öğrenciye fayda sağlayabilecek kırtasiye malzemesi, ders araç-gereçleri, resim malzemesi, eğlendirici hediyeler, örneğin; bisiklet, bilgisayar vb., kalıcı olması açısından madalyon, plaket veya bir ressamın resmi verilebilir şekilde görüşlerini belirtmişlerdir.

7. Ulusal ve Uluslararası Çocuk Resim Yarışmalarını düzenleyen kurumların yarışmalara bakış açısını nasıl yorumluyorsunuz?

Sanat eğitimcilerinin ortak görüşü eğer kurumlar Yarışmayı ciddiye alır her aşamasında sanat eğitimcilerine ve uzmanlara danışarak düzenledikleri yarışmaları olumlu bulmaktadır, bu yarışmaların sanata, kültürel faaliyetlere ve eğitime katkıda bulunduğunu belirtmişlerdir.

Kendi reklamlarını yapmak amacıyla, seçici kurul üyeleri belli olmayan, sonucunu ödül alanlardan başkalarının bilmediği kurumların düzenledikleri yarışmaları olumsuz bulduklarını belirtmişlerdir.

8. Ulusal-uluslararası düzenlenen Çocuk Resim Yarışmalarında konu, teknik, ödül ve uygulamada fark var mıdır? Nasıl yorumluyorsunuz?

Sanat eğitimcilerinin çoğunluğu fark olmadığını belirtmektedir. Bazıları ise uluslararası yarışmaların öğrenciyi araştırmaya incelemeye sevk ettiğini ve daha çok sanatsal amaç taşıdığını düşünüyor.

9. Çocuk Resim Yarışmaları hakkında diğer görüş ve önerileriniz nelerdir?

- Yarışmayı kazanan çocukların ressam olacağı, kazanamayanların ise yeteneksiz ve ressam olamayacağı sonucu çıkmamalıdır.

- Çocukların resimlerine öğretmenlerinin, velilerinin müdahale etmesi çocuğu kolaycılığa sevk eder, etik açıdan olumsuz kişilik yapısı oluşur ve ileriki yaşamında çok zarar görür. Müdahalelerin yapılmasını engellemenin yollarının araştırılması gerekmektedir.

- Yarışmaların etkinlik şeklinde yapılması, etkin olarak katıldıkları faaliyetlerden çocuklar daha fazla zevk alır, yarışmalar sanatsal etkinlik içerisinde özgür bir ortamda ve her aşamasında uzman kişilerin bulunduğu faaliyet içinde yapılabilir.

- Eğer bir kurum yarışma düzenliyorsa mutlaka uzmanlardan görüş almalı, çocukların ruhsal, bilişsel, toplumsal gelişimleri paralelinde çizgisel gelişiminde tanımayan, bilmeyen, kurumların yaptıkları yarışmalar ve değerlendirmeler çocukları olumsuz etkiler.

- Değerlendirirken yaş grupları dikkate alınmalı derecelendirme 1., 2., 3. değil gruplandırarak yapılmalı.

BÖLÜM V

5.1. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1.1. Sonuç

Sanat eğitimi, eğitim ile sanatın bir araya gelerek oluşturduğu bir alandır, genel eğitimin bütünleyici, birleştirici bir ögesidir. Doğumla başlar, çevreyle ilk tanışma, görme algılama, yaşama, üretme, üründen tat alma şeklinde devam eder. Çağı yakalamak, gelişen teknolojiye ayak uydurmak, toplumsal, bilimsel ekonomik gelişmeleri takip etmek, ülkenin kalkınması, ilerlemesi, yaratıcı ve eleştirici, araştırmacı düşünme yeteneğine sahip nesiller yetiştirmek ile mümkündür. Bu da ancak sanat eğitimi ile gerçekleştirilebilir. Sanat eğitimi çocuktaki yapıcı ve yaratıcı güçleri ortaya çıkarır, yaratıcılığını duygu ve düşüncelerini dengeli bir bütün olarak geliştirmeyi amaçlar.

Sanat eğitiminin temelinde de öğrenciyi gözle düşünmeye alıştırmak, doğaya, olaylara ve yaşama bilinçle bakmayı öğretmek ana unsur olarak kabul edilmektedir. Bakma ve görmeyle başlayan bu etkinlik algı zenginliğine ulaşan birey, ulusal ve evrensel sorunları çözümlemede bu yetilerini kullanacaktır. (GÖKAY, 1998).

Sanat eğitimi, alan olarak birçok bilim ve teknik alanla da iç içedir ve bu alanlar birbirlerinden yararlanmaktadır. “Sanat eğitimi çok boyutlu ve çok yönlü bir disiplin olarak pek çok yan bilim dalı ve alanlardan yararlanma, gereç, malzeme ve bilgi alma durumundadır. Dolaysız ilgi alanları, sanat kuramları ve sanat eğitilimi (pedagojisi) dir. dolaylı olarak Felsefe, Psikoloji, Tarih ve Sosyolojiden yararlanır. Bu listeye eklenecek başka dal ve alanlar da vardır. Sanat Felsefesi, Sanat Psikolojisi, İkonografi, Halk Sanatları, El Sanatları, Sanat Coğrafyası, Sanat Topografyası ve doğal olarak Estetik ve Estetik Tarihi.” (ÇAKIR, 1985).

Çok yönlü düşünebilen, sosyal, kültürel ve toplumsal açıdan gelişmiş bireyler yetiştirmek için okullarımızda sanat eğitime daha çok yer verilmesi, sanat eğitimi bir uzantısı olan resim ve yaratıcı etkinliklerin eğitim açısından önemle üzerinde durulması gerekmektedir.

Çocuk bu etkinliklerde kendi özelliklerinin farkına varıp sosyal ve kültürel yönden gelişip, psikolojik olarak bütünlüğe kavuşur. Çocuklarımızı tanımak için onların resimlerine bakmalıyız. Çünkü çocuk duygularını, hayallerini, kıskançlıklarını, korkularını, sevgisini kağıda aktarır. Bütün duygularını korkmadan, sıkılmadan anlatabilmeleri için onlarca gerekli ortamı, uygun araç-gereçleri hazırlamak anne-baba ve öğretmenlerine düşen görevdir.

Çocukların resimlerini anlamak ve onların gelişimine katkıda bulunabilmek için çocuk resimlerinin özelliklerinin ve çocuğun çizgisel gelişiminin bilinmesi gerekmektedir. Bu aşamalar çocuğun resim etkinliğinde önemli yer oluşturmaktadır. Anne-babaların özellikle sanat eğitimcilerinin, görsel sanatlar (resim) öğretmenlerinin çocuğun gelişimine olumlu katkıda bulunabilmeleri için konuda bilinçlenmelidirler.

Resim yapma çocukta duygularını ifade etme, gözlem, karşılaştırma, eleştiri yapma yeteneğini geliştirir. Çocuk duygularını sözle ifade yerine resimle ifade etmeyi daha çok sever daha dikkatli ve heyecanla çalışır. Çünkü sonunda herkesin göreceği bir resim ortaya çıkarır ve ilgiyi üzerine toplar.

Sanat eğitimi, okullarda çocukların zihinsel ve bedensel gelişim seviyesini göstermek, görme algılama ve uygulama biçimlendirme duygularını geliştirmek, yaratıcı güçlerini ortaya çıkarmak, çocukların yaptıkları tasarımları ve resimleri sergilemek gibi etkinlikleri kapsar. Çocuk resim yarışmaları da bu sanat etkinlikleri içinde önemli bir yere sahiptir.

Dünyada ve ülkemizde çocuk resim yarışmalarını düzenleyen özel ve devlet kurumları vardır ve bunların sayısı daha artmaktadır.

Çocuk Resim Yarışmalarının düzenlenmesinde farklı amaçlar göze çarpmaktadır. Resim yarışmalarını düzenleyen kurum ve kuruluşların bazıları kendi amaçlarını, etkinliklerini, reklamlarını duyurabilmek için çocuk resimlerinden yararlanmaktadır. Ülkemizde 16 milyon ilköğretim öğrencisi var; bu rakam kurumlara çok cazip gelmekte, çünkü çok az bir maliyetle çok geniş bir kitleye reklamlarını yapmış oluyorlar. Bugünün küçükleri yarının büyükleri olduğunu düşünürsek kurumlar geleceklerine de iyi bir yatırım yapmış oluyorlar. Ticari kaygıyla yapılan çocuk resim yarışmalarının sanat eğitime katkısı olmadığı gibi zararları da olabilir.

Sanat eğitimcileri uzman kişiler tarafından bilinçli olarak yapılan bu etkinliklerin yararları olacağını belirtmektedir.

Resim Yarışmalarının sanat etkinliği olarak ilköğretim döneminde etkili olabilmesi için ulusal ve uluslararası yarışmaların; tüm çocuklar arasında sevgiyi, saygıyı, dostluğu, kardeşliği, ortak sevinci, heyecanı paylaşma duygularını geliştirmek ve ülkelerarası kültür alışverişi yapmak gibi belirledikleri amaçlara uygun hareket etmeliler ve yarışmalara gereken önemi vermelidirler.

Araştırmamızda da görülüyor ki bazı kurumlar tarafından seçici kurul belirtilmemiş, şartnamelere göre seçici kurullar belirtilmelidir ve gerekli bilgiler anlaşılır ve açık olmalıdır. Seçici kurulların önemsenmesi gerekli titizliğin gösterilmesi yarışmalara katılımı arttıracaktır.

Sanat eğitimcilerinin görüşlerinde ortak düşünce seçici kurul üyelerinde mutlaka alanında uzman çocuk resimlerinin özelliklerini bilen kişilerin olması gerektiğidir. Bu nitelikteki seçici kurul üyeleri yarışmanın her aşamasında bulunmalıdır. Konu seçimi, teknik-malzeme, ödüllendirme gibi böylece yarışma amacına ulaşmış sanatsal bir etkinlik gerçekleşmiş olur.

Resim yarışmalarında konuların çocukların yaş ve çizgisel gelişimine uygun, ilgilerini canlı tutabilecek, araştırma yapma alışkanlığı kazandıracak psikolojik

gelişimine katkı sağlayacak yönde olması gerekmektedir. İncelediğimiz yarışma duyurularında tekrar ve birbirine benzer konular seçildiğini gördük.

Çocuklar yeniliklere açık ve sürekli değişirler. Bu nedenle tekrar ve aynı şeyler çocukları sıkacaktır. Çocuklar, ilgi çekici, merak uyandırıcı, araştırmaya sevk edici konuları daha çok sevecektir. Çocukların ilköğretim dönemindeki hayal güçlerinin zenginliklerini yarışmalara yansıtabilmeleri için konularda onların hayal güçlerini harekete geçirecek nitelikte olmalıdır.

Ezberlemiş benzer konuların tekrarı yarışmalara öğrencilerin ilgisini azaltmaktadır.

Çocuklar içlerinden geldiği gibi resim yaparlar, heyecanları, hayal güçlerinin zenginliği bulundukları dönemin özelliklerindendir. Yarışmalar çocuğa yeni bir pencere açacaktır. Çalışmalarını sonuçlandırmak için sabırsızlanırlar, onların isteklerini kırmayacak, yormayacak, yaş seviyelerine uygun yarışma esasları, konu, teknik-malzeme, ebat gibi etkenler etkinliğin verimini arttıracaktır.

Değerlendirme yapılırken kullandıkları teknik ve malzemeye de dikkat edilmelidir. Çocuk resimleri yetişkinlerin beğenisi ve beklentisi değil çocukların özellikleri ve bulundukları döneme göre değerlendirilmelidir.

Resim Yarışması düzenleyen kurum ve kuruluşlar genellikle 1., 2., 3. ve mansiyon şeklinde derecelendirme yapıyorlar, para, altın, plaket, bilgisayar vb. gibi ödüller vermektedirler.

Sanat eğitimcilerimize yönelttiğimiz ödülle ilgili sorularda verdikleri cevaplar çok önemlidir.

Ödüller eğlenceli, kalıcı daha cazip ve resim sanatını sevdirci olmalıdır. Çocukların yarışma sonunda heveslerinin kırılmaması için, olumsuz etkilenmemeleri için katılan her öğrenci başarı belgesi eğer mümkünse ödül verilmesi yarışmalara olan katılımı arttıracaktır. Derecelendirme 1., 2., 3. şeklinde değil de grup halinde

örneğin 5 tane başarı ödülü, 5 tane özel ödül gibi olmalıdır. Ödüller kırtasiye, ders araç-gereci, resim malzemeleri, ressamın remi, kamp, tatil gibi teşvik edici resim sevgisini arttırıcı nitelikte olmalıdır.

Yarışmaya katılan her öğrencinin resmi sergilenmelidir. Çalışmasının, sergilendiğini gören öğrenci gururlanacak, eserinin beğenilmesi hoşuna gidecektir. Yarışmalar için teşvik edici olacaktır. Resimlerin katalog haline getirilmesi katılımcılara verilmesi kalıcı bir anı olacaktır. Öğrenciler heyecanla katıldığı yarışmanın sonucunu beklemektedir. Hiçbir bilgi alamadığı için hayal kırıklığına uğramaktadır.

Öğrenci emeğinin karşılığını teşvik edici ödüller almalıdır. Çocuk yaşlarda oluşan sanat sevgisi toplumu da etkileyecektir. Kurum ve Kuruluşların bu konudaki hassasiyetleri yarışmaları daha etkin kılacaktır.

Çocuk resim yarışmaları iyi organize edildiği zaman, uzmanlardan yardım alınarak düzenlendiği zaman, çocuğun yaşı ve içinde bulunduğu dönem göz önünde bulundurulduğu zaman sanat eğitimine önemli katkı sağlamaktadır. İyi düzenlenmiş uzman kişilerce değerlendirilmiş bir yarışma çocuğu olumlu yönde etkilemektedir. Büyük bir heyecanla ve ilgiyle hazırlanan çocuğun gerek ödülle gerekse çalışmalarının sergilenmesiyle duyacağı sevinç ve gurur, onur hayatında olumlu gelişmeler sağlayacaktır.

Çocuğun sosyalleşmesinin yanı sıra resim sevgisini de arttıracaktır. Resim yapmaya motive edecektir. Yarışmalar çocuğun kendinin farkına varmasına, toplum içinde yer almasına neden olur.

Çocuğun fikir yürütme, tasarım, eleştiri ve konular üzerindeki görüşünü cesaretle dile getirmesi ileriki yıllarda hem kendi hem de toplum için önemlidir.

Uluslararası düzenlenen resim yarışmaları farklı ülke çocuklarının birbirlerini tanımasını, kültür alışverişinde bulunmalarını, sınırları kaldırarak paylaşımı

öğrenmelerini, sevgiyi, dostluğu pekiştirecek ortak sorumluluk duymalarını sağlamaktadır.

İlköğretimlerde sanat eğitime ayrılan saat maalesef çok az. Gelişmiş ülkeler toplumsal gelişme için sanat eğitiminin önemini bilmekte ve sanat eğitime okullarda fazlaca yer vermektedir.

Resim yarışmaları ilköğretimlerde sanat eğitiminin etkin bir dalıdır. Bu yarışmalar eğitimciler, uzmanlar rehberliğinde yapıldığında sanat eğitimi için olumlu sonuçlar verir.

5.1.2. Öneriler

1. Yarışma şartnameleri gerekli bilgileri veren, net ve anlaşılır başlıklar halinde açıklayıcı olmalıdır. Eksik bilgi veya belirsizlikler olmamalıdır.

2. Yarışma şartnamelerinde süre belirten yazışmalar resmi işlemlerde geçen zaman dikkate alınarak daha uzun süre verilmelidir.

3. Yarışmalar basında, televizyonda, çocuk dergilerinde duyurulursa hem hedeflediği kitleye daha çabuk ulaşır hem de katılımı arttırabilir..

4. Seçici kurullarda alanında uzman sanat eğitimcilerine, çocuk resimleri özelliklerini bilen eğitimcilere, çocuk psikologlarına yer verilmelidir. Şartnamelerde seçici kurul üyelerinin kısa özgeçmişlerine yer verilmelidir.

5. Konular yaş ve gelişim aşamalarına uygun, hayal güçlerini yansıtabilecekleri, araştırmaya sevk edici nitelikte olup tekrarlanmış konulardan kaçınılmalıdır.

6. Teknik-malzemeler çocuğu yormayacak ve yaratıcı güçlerini ortaya çıkaracak nitelikte olmalıdır. Gelişen teknolojiyi takip etmesi sınıf dışında da etkin

olabilmesi için tasarım, bilgisayarda resim, üç boyutlu biçimlendirme teknik olarak verilebilir.

7. Ödüller başarı ödülü şeklinde gruplandırılarak verilebilir. 5 tane başarı ödülü, 5 özel ödül gibi.

8. yarışma sonuçları basında, televizyonda, internet ve dergilerde duyurulabilir.

9. Para ödülü yerine ders araç-gereçleri, bilgisayar, bisiklet, resim malzemeleri, tatil, ressamın resmi, vb. ödüller verilebilir.

10. Yarışmaya katılan öğrencinin çalışmaları sergilenerek sergi hakkında öğrenciye bilgi verilmelidir.

11. Ödül töreni ve sergi CD, videoya çekilip katılımcılara gönderilebilir.

12. Yarışma sonunda ortaya çıkan eserler kitap, dergi, kart, katalog gibi basım yoluyla kalıcı hale getirilebilir.

13. Yarışmalar kurum ve kuruluşların belirledikleri özel alanlarda çocukların etkin katılımıyla yapılan, oynayarak ve eğlenerek yaratılan yarışma havasından uzak bir ortamda birlikte müdahalelere maruz kalmadan yarışma değil sanat etkinliği şeklinde yapılabilir.

14. Anne-baba, okul yöneticilerine, öğretmenlere ve sanat eğitimcilerine uzman kişiler tarafından konuyla ilgili seminerler verilebilir.

15. Duyurulardaki eksikler ve farklılıklar tespit edilerek sanat eğitimcisi görüşleri doğrultusunda hazırlanan ve önerilen şartname, (bkz. Ek6) kurum ve kuruluşlara örnek teşkil edebilir.

KAYNAKÇA

- AKYÜZ, Y. (1997). **Türk Eğitim Tarihi (Başlangıçtan 1997'ye)**. (Altıncı Baskı) İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları.
- ARTUT, K. (1994). Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi 1. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu, Ç.Ü. Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümünde Öğrenim Gören Öğrencilerin Estetik Beğeni Düzeylerine İlişkin Bir Araştırma, Uludağ Üniversitesi Basımevi, Bursa, 1994, s. 225
- ARTUT, K. (2002). **Sanat Eğitim Kurum ve Yöntemleri**. Ankara: Arn Yayıncılık
- ARISOY, S. (1972). **Çocuk Resim Sanatı. Sanat Dergisi**, Sayı: Temmuz 63, Ankara
- ASLIER, M. (1991). **Ülke Kalkınmasındaki Sanatın Yeri**. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
- ATASOY, E. (1998). **Sanat ve Sanatın Amacı Nedir?. Çağdaş Eğitim Dergisi**, (Aralık 1998). Sayı: 249, Ankara
- AYDEMİR, B. (1994). **Yaratıcılık Açısından Çocuk Resim Yarışmaları**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, G.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı, Ankara, 1994
- BAŞAR, H. (1998). Düşünceyi Geliştirmeye Yönelik Öğretim. **Milli Eğitim Dergisi**. Ekim-Kasım-Aralık, Sayı: 140.
- BİNBAŞIOĞLU, C. (1982). **Eğitim Psikolojisi**. Ankara: Kadioğlu Matbaası
- BİNGÖL, C. (1975). **Resim Nedir, Nasıl Yapılır, Nasıl Öğrenilir**. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları
- BRITSCH, G. (1926). **Theorie der Bildenden Kunts**. Munich, Germany
- BUYURGA, S. (2001). **Sanat Eğitimi ve Önemi**. Ankara: Dersal Yayıncılık
- ÇIRAK, H. (2001). **İlköğretim Sürecinde Resim Yarışmaları**. Yayınlanmamış Sanatta Yeterlilik Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Resim-İş Eğitimi Anasanat Dalı Resim Eğitimi Sanat Dalı, İstanbul

- DEMİRCİ, İ. (Eylül 1974). Çocuk Resmi. **Sanat Dünyamız**. Sayı 2. cilt 1. İstanbul: Yapı Kredi Bankası Yayını
- DOĞAN, M. (1975). **100 Soruda Estetik**. İstanbul: Gerçek Yayınevi
- EDGÜ, F. C. (1980). Çocuk Resimlerine Doğru Bakalım. **Sanat Dünyası**. Cilt 7 Sayı 20. İstanbul
- ERDENTUĞ, N. (1981). **Türkiye’de Çağdaşlaşma, Eğitim ve Kültür Münasebetleri**. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları
- ERİNÇ, S. M. (1981). Sanat ve Eğitimi. **Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt 8. Sayı 1. Bursa
- ERİNÇ, S. M. (1998). **Sanat Psikolojisine Giriş**. Ankara: Aytaç Yayınları
- ETİKE, S. (1992). Güzel Sanatlar Eğitimi ve Demokratik Düşünce. **Cumhuriyet Gazetesi**. 18 Ekim 1992
- EYÜBOĞLU, S. (1962). Çocuk ve Sanat. **Tıpta Yenilikler Çocuk Sayısı**, 7. Ankara
- GEL, H. Y. (1990). **Türkiye’de Resim-İş Öğretiminde Yöntem ve Değerlendirme**. İnci San. et. ab, (ed) içinde.
- (1994). **Sanat Eğitimi ve Yaratıcılık Çağdaş Eğitim Sanat**. İstanbul: Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Yayınları, 1994.
- GENÇAYDIN, Z. (1988). Resim-İş Eğitiminin İlke ve Amaçları. **A.Ö.F. Dergisi**, Şubat 1988. Eskişehir: A.Ö.F. Yayınevi.
- (1990). **Sanat Eğitiminin Dönemsel Temelleri, Resim-İş Öğretmeni ve Sorunları**. Ankara: T.E.D. Yayınları
- KARABABA, B. C. (1993). **Türkiye’de Çocuk Resim Yarışmaları ve Yarışmaların Çocuğun Sanat Gelişimine ve Eğitimine Etkisi**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara
- KAVCAR, C. (1982). **Edebiyat ve Eğitim**. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları
- KEHNEMUYİ, Z. (1997). **Çocuğun Resim Eğitimi**. İstanbul: Redhouse Yayınevi

- KIRIŞOĞLU, O. (2002). **Sanatta Eğitim, Görmek Öğrenmek, Yaratmak.** (2. Baskı Nisan). Ankara: Pagem A Yayınları
- (1991). **Sanatta Eğitim.** Ankara: Demircioğlu Matbaacılık
- LIVINGSTON, R. (1969). **Eğitimde Geleceğe Bakış.** Çeviren: Turhan OĞUZKAN. Ankara: Milli Eğitim Basım Evi
- LOWENFELD, V. and LAMBERTH, W. B. (1971). **Creative and Mental Growth.** The Macmillan Company New York
- LOWENFELD, V. (1982). **Creative and Mental Growth Seventh Editions.** New York
- PIAGET, J. (1953). **Art Education and Child Psychology.** Education and Art a Symposium (Ed). E. Ziegfeld. UNESCO.
- READ, H. (1981). **Sanat ve Toplum.** Çeviren: Selçuk MÜLAYİM. Ankara: Umran Yayınları
- SAN, İ. (1979). **Sanatsal Yaratma ve Çocukta Yaratıcılık.** Ankara: Türkiye İşbankası Yayını
- (1985). **Sanat ve Eğitim.** Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları
- SARISOY, A. (1994). **İlkokullarda Resim-İş Eğitimi ve Karşılaşılan Sorunlar.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Resim-İş Eğitimi Bölümü, Ankara
- SATUN, G. (1975). **Resim-İş Öğretmen Okullarında Plastik Sanatlar Eğitimi.** Yayınlanmamış Lisans Tezi, İzmir Buca Eğitim Enstitüsü, İzmir
- SORENSEN, H. (1968). **Eğitim Psikolojisi.** Çeviren: Gültekin Yazgan, İstanbul: M. E. Basımevi
- TANSUG, S. (1998). **Sanatın Görsel Dil.** İstanbul: Remzi Kitapevi

- TELLİ, H. (1990). Türkiye’de Resim-İş Öğretimine Genel Bir Bakış. **Orta Öğretim Kurumlarında Resim-İş Öğretimi ve Sorunları (10-11 Mayıs 1990)**. Yay. Haz. İnci San v.d. TED VIII. Öğretmen Toplantısı (10-11 Mayıs 1990). Ankara: TED Bilim Dizisi no: 8
- TÜRK, H. (1985). **Sanat Eğitimi**. Basılmamış Ders Notları, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- TÜRKDOĞAN, G. (1984). **Sanat Eğitimi Yöntemleri**. Ankara
- YAVUZER, H. (1993). 4 Milyon Korunmaya Muhtaç Çocuk. **Milliyet Gazetesi**, Düşünen Düşünceler. 2 Şubat
- (1992). **Ülkemizde Uyumlu ve Uyumsuz Çocukları Eğiten Okul Öncesi Kurumlar**. 18. Türk Pediatri Kongresi Bildirisi, İstanbul
- (2003). **Resimleriyle Çocuk, Resimleriyle Çocuğu Tanıma**. İstanbul: Remzi Kitapevi
- (1993). **Çocuk Psikolojisi**. İstanbul: Remzi Kitapevi
- (2001). **Suç ve Çocuk**. İstanbul: Remzi Kitapevi
- (1992). **Resimleriyle Çocuk**. (7. Basım), İstanbul: Remzi Kitapevi
- (2000). **Çocuk Psikolojisi**. (17. Basım), İstanbul: Remzi Kitapevi

DİĞER KAYNAKLAR I

- ÇELLEK, Tülay, (2002). Türkiye’de Sanat Eğitimi <<http://www.tcellek@yildiz.edu.tr>> adresinden 11.08.2006 tarihinde alınmıştır.
- YOLCU, Enever, (2000). Sanat Eğitimi. <<[>> adresinden 11.08.2006 tarihinde alınmıştır.](http://www.geocities.com/enveryolcu/egitim/sanategitimi/tarihce.html...)
- YILDIZ, K. (2005). Sanat Eğitimi, Atatürk ve Sanat Eğitimi <<[>> adresinden 11.10.2006 tarihinde alınmıştır.](http://yayim.meb.gov.tr/yayimlari/kurtulus.htm)

DİĞER KAYNAKLAR II

- Kültür Bakanlığı Güzel Sanatlar Müdürlüğü, S:150. 29 Mart 1996
- Milli Eğitim Bakanlığı Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, S: 750, 02 Ocak 1998
- Milli Eğitim Bakanlığı Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, 2006
- Milli Eğitim ile İlgili Mevzuat, M.E.B. Yayınları. Ankara 1999, Cilt: 1
- Milli Eğitim ile İlgili Mevzuat, M.E.B. Yayınları. Ankara 1999, Cilt: 2
- Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Başkanlığı, (1991), Türkiye’de Güzel Sanatlar Eğitimi Geliştirme  zel İhtisas Komisyonu Raporu, Ankara
- M.E.B. İlköğretim ve Orta  ğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği, Resmi Gazete: 13.1.2005/25669
- M.E.B. Sosyal ve Kültürel Yarişmalar Yönetmeliği, Resmi Gazete: 26 Aralık 1995, Sayı: 22505

**EK – 1 MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI EĞİTİM ARAŞTIRMA VE
GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI ARAŞTIRMA İZNİ**

Sayın.....

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Uygulamalı sanatlar Mesleki Resim-İş Eğitimi bölümünde, Prof. Dr. Gülsün PARLAR Yönetiminde Yüksek Lisans Tezi Hazırlamaktayım.

Tezin Konusu: Ulusal ve Uluslararası Düzenlenen Çocuk Resim Yarışmalarının Sanat Eğitimine ki Yeri ve Önemi Buna yönelik hazırlanan görüşme soruları iki bölümden oluşmaktadır.

1.A. Kişisel Tanıtım

2.B Sanat Eğitimcilerinin Düzenlenen Çocuk Resim Yarışmalarına İlişkin Görüşleri ve Önerileri

İlginiz ve Katkılarınız için Teşekkür Ederim.

Saygılarımla

Hülya ERDEM ÖZBAŞ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Uygulamalı Sanatlar

Mesleki Resim-İş Eğitimi

Yüksek Lisans Öğrencisi

**EK – 2 SANAT EĞİTİMCİLERİNİN ULUSAL VE ULUSLARARASI
DÜZENLENEN ÇOCUK RESİM YARIŞMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞME
FORMU**

A.1. Adınız Soyadınız:.....

2. Çalıştığınız Kurumun Adı:

3. Mezun Olduğunuz Okul-Fakülte-Bölüm:

.....

4. Mezun Olduğunuz Yıl:

B.1. Çocuk Resim Yarışmalarında temel amaç ne olmalıdır. Yapılan yarışmaların yararına inanıyor musunuz? Neden?

2. Çocuk Resim Yarışmaları çocuğun psikolojik, sosyal, sanatsal ve yaratıcılık gelişimini nasıl etkilemektedir?

3. Çocuk Resim Yarışmalarının da konu belirlenirken nelere dikkat edilmeli? Yapılan yarışmaların konuları ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

4. Çocuk Resim Yarışmalarında teknik malzeme sınırlandırılmalı mı? Teknik malzeme için önerileriniz nelerdir?

5. Çocuk Resim Yarışmalarında seçici kurullar hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Seçici kurul üyelerinin özellikleri neler olmalıdır?

6. Çocuk Resim Yarışmalarında derecelendirme yapılıyor sonucunda da ödül veriliyor. Ne tür ödül verilmeli (para, plaket vs.)? Derecelendirmenin çocuklar üzerinde ne gibi etkileri olabilir?

7. Ulusal ve Uluslararası Çocuk Resim Yarışmalarını düzenleyen kurumların yarışmalara bakış açısını nasıl yorumluyorsunuz?

8. Ulusal-uluslararası düzenlenen Çocuk Resim Yarışmalarında konu, teknik, ödül ve uygulamada fark var mıdır? Nasıl yorumluyorsunuz?

9. Çocuk Resim Yarışmaları hakkında diğer görüş ve önerileriniz nelerdir?

**EK-3 1997-2007 TARİHLERİ ARASINDA DÜZENLENEN ULUSAL
YARIŞMA DUYURULARI ÖRNEKLERİ LİSTESİ**

1. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Gülhane Çocuk ve Gençlik Festivali
2. Pınar Gıda Grubu (Pınar Süt Mamülleri Sanayi A.Ş.)
3. Kültür Bakanlığı Eğitim Daire Başkanlığı
4. Tema Vakfı Burdur Gönüllü Temsilciliği
5. Türkiye B.M.M. Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Başkanlığı
6. Milli Eğitim Bakanlığı
7. Hava Kuvvetleri Komutanlığı
8. KOPAŞ KOZMETİK PAZARLAMA ve SANAYİ A.Ş.
9. Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü
10. Çorum Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
11. Özel Samanyolu İbrahim Avcı İlköğretim Okulu
12. Sahil Güvenlik Komutanlığı
13. Yunanistan Olimpiyat Komitesi
14. İran Çocuk Kitapları Konseyi
15. Japon Global Peace and Enviromet
16. Bangladeş “Gandama Kışalay Kach-Kancher Melo”
17. Polonya Şehir ve Kültür Merkezi
18. Hindistan “Shankar Çocuk Vakfı”
19. Philedelphia Sulu Boya Derneği
20. Uluslararası “Palmiye Koleji Ahmet Yeşil Resim Yarışması”

EK – 4 SANAT EĞİTİMCİLERİNİN KİŞİSEL TANITIM ÇİZELGESİ

Adı-Soyadı	Çalıştığı Kurumun Adı	Mezun Olduğu Okul- Fakülte-Bölüm	Mezun Olduğu Yıl
Prof. Dr. Atilla İlkyaz	Gazi Üni. Mesleki Eğt. Fak.	Hacettepe Üni. Güzel Sanatlar fakültesi, Sanatta Yeterlik, Doktora	1991
Yrd. Doç. Yusuf Baytekin BALCI	Gazi Üni. Güzel Sanatlar Eğt. Bölümü, Resim-İş Eğitim	Gazi Üni. Güzel Sanatlar Fak. Eğt. Bölümü Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı	1985
Prof. Dr. Tansel TÜRKDOĞAN	Gazi Üni. Güzel Sanatlar Fak.	Gazi Üni. Güzel Sanatlar Fakültesi Master: Hacettepe Üni. Güzel Sanatlar Fakültesi Sanatta Yeterlik: Hacettepe Üni. Güzel Sanatlar Fakültesi	1987
Prof. Dr. Mehmet YILMAZ	Lisans: Gazi Üni. Güzel Sanatlar Fak. Yüksek Lisans: Gazi Üni. Güzel Sanatlar Fak. Resim-İş Böl. Sanatta Yeterlik: Hacettepe Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü Resim Anasanat Dalı	Gazi Üni. Güzel San. Fak. Resim-İş Bölümü	1987
Yrd.Doç. Cebrail ÖTGÜN	Gazi Üni. Güzel Sanatlar Fak. Resim Bölümü	Hacettepe Üni. Güzel Sanatlar Fak. Resim Bölümü	1987
Doç. Dr. Serap BUYURGAN	Gazi Eğitim Fak. Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı	Gazi Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Bölümü	1984
Öğt. Görevlisi Berna İSTİFOĞLU ORHON	Gazi Ün. Mesleki Eğitim Fak.	Gazi Üni. Mesleki Eğitim Uygulamalı Sanatlar Eğitimi Bölümü	1991
Doç. Dr. Canan DELİDUMAN	Gazi Üni. Mesleki Eğitim Fak. Uygulamalı Sanatlar Eğitimi Bölümü	Mimar Sinan Üni. Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü	1984

**Ek-5. SANAT EĞİTİMCİLERİNİN ULUSAL VE ULUSLARARASI
DÜZENLENEN ÇOCUK RESİM YARIŞMALARINA İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİ**

Sanat Eğitimcilerinin Ulusal Ve Uluslararası Düzenlenen Çocuk Resim Yarışmalarına İlişkin Görüşme Formu

A.1. Adınız Soyadınız: Atilla İlkyaz

2. Çalıştığınız Kurumun Adı: Gazi Üniv. Mesleki Eğitim Fakültesi

3. Mezun Olduğunuz Okul-Fakülte-Bölüm: Hacettepe Üniv. Güzel Sanatlar Fak. Sanatta Yeterlilik (Doktora)

4. Mezun Olduğunuz Yıl: 1991

B.1. Çocuk Resim Yarışmalarında temel amaç ne olmalıdır. Yapılan yarışmaların yararına inanıyor musunuz? Neden?

Bu tür yarışmalarda çocukların yaratıcılıklarının geliştirilmesi temel amaç olmalıdır. Yarışmalar teşvik edici oldukları ve objektif değerlendirme yapıldığı sürece yararlıdır. Çocukların zaten meraklı ve yaratıcı oldukları unutulmamalı.

2. Çocuk Resim Yarışmaları çocuğun psikolojik, sosyal, sanatsal ve yaratıcılık gelişimini nasıl etkilemektedir?

Bu yarışmaların bazen yarardan çok zarar verebileceği ve daha çocukken sınav, yarışma gibi hiçbir zaman çocuğun psikolojik, sosyal gelişimine yarar kazandırmayacak bir sürece sokulmadan çoğunlukla zararlı olmaktadır.

3. Çocuk Resim Yarışmaların da konu belirlenirken nelere dikkat edilmeli? Yapılan yarışmaların konuları ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

Farklı kavramları bir arada düşündürmek için, aile, korkuları, farklı bir kent düşü, başka bir gezegen tasarımı gibi konular verilebilir.

4. Çocuk Resim Yarışmalarında teknik malzeme sınırlandırılmalı mı? Teknik malzeme için önerileriniz nelerdir?

Kesinlikle sınır olmamalı. Mümkün olduğunca farklı malzeme ve teknikler öğrencinin yaratıcılığını geliştirecektir.

5. Çocuk Resim Yarışmalarında seçici kurullar hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Seçici kurul üyelerinin özellikleri neler olmalıdır?

Mutlaka sanatçı-hocalar seçici kurulda yer almalı ve objektif olmalılar.

6. Çocuk Resim Yarışmalarında derecelendirme yapılıyor sonucunda da ödül veriliyor. Ne tür ödül verilmeli (para, plaket vs.)? Derecelendirmenin çocuklar üzerinde ne gibi etkileri olabilir?

Para, plaket yerine kitap ya da bir ressamdan resim verilebilir.

7. Ulusal ve Uluslararası Çocuk Resim Yarışmalarını düzenleyen kurumların yarışmalara bakış açısını nasıl yorumluyorsunuz?

Kendi reklamlarını yapmak için araç olarak kullanmadıkları sürece olumlu buluyorum.

8. Ulusal-uluslararası düzenlenen Çocuk Resim Yarışmalarında konu, teknik, ödül ve uygulamada fark var mıdır? Nasıl yorumluyorsunuz?

Fark olduğunu düşünmüyorum.

9. Çocuk Resim Yarışmaları hakkında diğer görüş ve önerileriniz nelerdir?

Yarışmayı kazanan çocukların ressam olacakları, kazanmayanların yeteneksiz ve ressam olamayacağı sonucu çıkmamalı.

A.1. Adınız Soyadınız: Yrd. Doç. Yusuf Baytekin Balcı

2. Çalıştığınız Kurumun Adı: G.Ü. Güzel San. Eğt. Böl. Resim İş Eğt. Ar. Böl

3. Mezun Olduğunuz Okul-Fakülte-Bölüm: G.Ü. Güzel San. Eğt. Böl. Resim İş Eğt. Ar. Böl

4. Mezun Olduğunuz Yıl: 1985

B.1. Çocuk Resim Yarışmalarında temel amaç ne olmalıdır. Yapılan yarışmaların yararına inanıyor musunuz? Neden?

Çocuk resim yarışmaları, çocuklara görsel sanatları sevdirmek, resim yapmayı özendirme, teşvik etme amaçlarını taşımaktadır. Yapılan yarışmalar çocuğun yaş grubu özelliklerine uygun olarak düzenlenmiş, çocuk resimleri uzmanları olan jüri tarafından değerlendiriliyorsa yararlı olabilir.

2. Çocuk Resim Yarışmaları çocuğun psikolojik, sosyal, sanatsal ve yaratıcılık gelişimini nasıl etkilemektedir?

Çocuk resimlerini sanat eseri olarak gören anlayış içinde yetişkinlere yapıldığı gibi yarışma yapılırsa çocuğun iç dünyası olumsuz olarak etkilenebilir. Hatta sanata karşı olumsuz bir tavır takınabilir. Bu tür olumsuzlukların olmaması için çocuk resimlerinin “sanatı düzenleme elemanları (renk, ışık-gölge, perspektif vb.) ve ilkelerine (birlik, bütünlük, vurgu, ritim vb.)” ağırlık veren ölçütler yerine daha çok çocuğun kendini ne derece ifade edebildiği ölçülmelidir. Ayrıca ödüller mümkün olduğu kadar çok sayıda çocuğa verilmelidir. Mümkünse yarışmaya katılan bütün çocukların resimleri sergilenmelidir. Bu durumda ödül alamayan çocuklarda resimleri sergilendiği için olumsuz etkilenmeleri daha az olacaktır. Ödül alan

dereceye giren, öğrencilerin sınıf içinde diğer çocukların yanında (özellikle) başarılarının aşırı şekilde övülmesi de hem diğer çocukları hem de ödül alan öğrencilerinin kişilik gelişimlerini, psikolojik durumlarını, olumsuz etkileyebilecektir. Ödül alamayan çocuklar kendilerinin yetenekli olmadığı kaygısıyla üzülecekler, resim yapmaktan soğuyacaklar ve uzaklaşacaklardır. Ödül alan çocuklarda kendilerini diğerlerinden daha yetenekli ve üstün olarak görüp, arkadaşlarıyla ilişkilerinde olumsuzluklar yaşayacak ve ileriki yaşamlarını da olumsuz etkileyecek olan kişilik bozuklukları da gösterebileceklerdir.

Öğretmenler ve öğrenci velileri, resim yarışmasına katılan çocuklara bunun yetenek işi olmadığı, resim yapmayı sevme ve çok çalışmaları durumunda daha iyi resim yapabileceklerini mutlaka anlatmalıdırlar.

3. Çocuk Resim Yarışmaların da konu belirlenirken nelere dikkat edilmeli? Yapılan yarışmaların konuları ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

Konu belirlenirken şunlara dikkat edilmelidir:

- a) Öğrencilerin yaş özelliklerine (özellikle zihinsel durumuna) uygun olmalı
- b) Ezberlenmiş tekrar konulardan kaçınılmalıdır
- c) Çocuğun gördüğü yaşadığı türden betimlemeye açık konular olmalı soyut konulardan kaçınılmalıdır

Yapılan yarışmaların konuları genellikle önemli günler ve haftalarla ilgili ezberlenmiş tekrar konulardır. Çocuk bu konuları zaten resim derslerinde görüyor. Bu tür konulardan kaçınılmalıdır.

4. Çocuk Resim Yarışmalarında teknik malzeme sınırlandırılmalı mı? Teknik malzeme için önerileriniz nelerdir?

Teknik malzeme de çocuğun yaşına uygun olmalıdır. Örneğin ortaöğretim dönemine konulan yağlı boya teknik kullanılmamalıdır. Önerilen teknikler suluboya, guaş boya, karışık ve kolaj tekniği.

5. Çocuk Resim Yarışmalarında seçici kurullar hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Seçici kurul üyelerinin özellikleri neler olmalıdır?

Seçici kurul üyeleri alan eğitim uzmanlarından oluşmalı, çocuk resimleri özellikleri hakkında bilgi sahibi olmalıdırlar. Yalnızca sanatçı özelliği olan seçici kurul üyeleri çocuğun görsel sanatlar eğitimi hakkında bilgi sahibi olmadıkları için sağlıklı seçim yapamazlar.

6. Çocuk Resim Yarışmalarında derecelendirme yapılıyor sonucunda da ödül veriliyor. Ne tür ödül verilmeli (para, plaket vs.)? Derecelendirmenin çocuklar üzerinde ne gibi etkileri olabilir?

Derecelendirmenin çocuklar üzerinde etkisi (bkz cevap 2 de geniş olarak verilmiştir) ödüllerin çok büyük tutulmaması ve çok sayıda çocuğa verilecek şekilde düzenlenmesi uygun olacaktır. Ödüller daha çok kırtasiye türü kitap defter gibi özellikle resim malzemeleri boya fırça gibi.

7. Ulusal ve Uluslararası Çocuk Resim Yarışmalarını düzenleyen kurumların yarışmalara bakış açısını nasıl yorumluyorsunuz?

Bu kurumlar, hem sanat-kültür ve eğitim yaşamına katkıda bulunurken hem de kendi reklamlarını yapmaktadır. Ciddi kurumların sanat ve eğitim alanında uzmanlarına danışarak yaptıkları yarışmalar olumlu olmaktadır. Ancak reklamı ön plana çıkaran seçici kurulu isim yapmış sanatkarlardan oluşturulan kurumların yaptıkları yarışmalar yarardan çok zarar getirmektedir.

8. Ulusal-uluslararası düzenlenen Çocuk Resim Yarışmalarında konu, teknik, ödül ve uygulamada fark var mıdır? Nasıl yorumluyorsunuz?

Çok fark bulamıyorum.

9. Çocuk Resim Yarışmaları hakkında diğer görüş ve önerileriniz nelerdir?

Çocuk resim yarışmalarında bir önemli hususta; örneğin fazlasıyla gördüğümüz, çocuk resmine yetişkinlerin müdahale ederek katkı sağlamasıdır. Çocuğun kazanması için zaman zaman öğretmenlerin, öğrenci velilerinin resimlerini yönlendirdikleri, hatta bizzat tamamladıklarına şahit olmaktayız. Bu durum; çocuğu kolaycılığa hatta etik açıdan olumsuz kişilik yapısı kazanmasına ileriki yaşamını etkileyecek şekilde amaca ulaşmak için sahtekarlık yapmasının olağan bir davranış olduğu anlayışına kadar götürecektir.

A.1. Adınız Soyadınız: Tansel Türkdoğan

2. Çalıştığınız Kurumun Adı: G.Ü. G.S.F.

3. Mezun Olduğunuz Okul-Fakülte-Bölüm: H.Ü.G.S.F (S. Yeterlik) Lisans
G.Ü.G.E.F, Master (H.Ü.G.S.F.)

4. Mezun Olduğunuz Yıl: 1987

B.1. Çocuk Resim Yarışmalarında temel amaç ne olmalıdır. Yapılan yarışmaların yararına inanıyor musunuz? Neden?

Temel amaç yaratıcılığın teşviki ve ödüllendirilmesi kesinlikle yararlı; yaratıcı birey teşvik ile her alanda bu mantalitesini kullanabilir.

2. Çocuk Resim Yarışmaları çocuğun psikolojik, sosyal, sanatsal ve yaratıcılık gelişimini nasıl etkilemektedir?

Yaratıcılığın teşviki ve ödüllendirilmesi bağlamında onun başka alanlarda da bu yetisini ortaya çıkaran bir faktördür.

3. Çocuk Resim Yarışmaların da konu belirlenirken nelere dikkat edilmeli? Yapılan yarışmaların konuları ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

Sınırlandırıcı ve bağlayıcılıktan uzak ve yorum ve ifade olanağı sağlayan geniş bir alanda tanımlanır olmalıdır.

4. Çocuk Resim Yarışmalarında teknik malzeme sınırlandırılmalı mı? Teknik malzeme için önerileriniz nelerdir?

İlköğretim çağında yağlı, pastel ve parmak boyalar uygundur.

5. Çocuk Resim Yarışmalarında seçici kurullar hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Seçici kurul üyelerinin özellikleri neler olmalıdır?

Seçici kurul alan içeriklidir ve uygulayıcı insanlardan oluşmalıdır. (Uzman)

6. Çocuk Resim Yarışmalarında derecelendirme yapılıyor sonucunda da ödül veriliyor. Ne tür ödül verilmeli (para, plaket vs.)? Derecelendirmenin çocuklar üzerinde ne gibi etkileri olabilir?

Ödüller 1., 2. gibi bir order içerisinde olmamalıdır. Sadece “ödüller” ve “mansiyonlar” şeklinde olmalıdır.

7. Ulusal ve Uluslararası Çocuk Resim Yarışmalarını düzenleyen kurumların yarışmalara bakış açısını nasıl yorumluyorsunuz?

Olumlu buluyorum.

8. Ulusal-uluslararası düzenlenen Çocuk Resim Yarışmalarında konu, teknik, ödül ve uygulamada fark var mıdır? Nasıl yorumluyorsunuz?

6. maddedeki yorumumu yineliyorum. Bu dikkate alınmayınca sakıncalar ortaya çıkıyor.

9. Çocuk Resim Yarışmaları hakkında diğer görüş ve önerileriniz nelerdir?

—

A.1. Adınız Soyadınız: Mehmet Yılmaz

2. Çalıştığınız Kurumun Adı: G.Ü. GSF Resim Böl.

3. Mezun Olduğunuz Okul-Fakülte-Bölüm:

Lisans: G.Ü. G.S.F. Resim-İş Bölümü; 1987

Yüksek Lisans: H.Ü. Sosyal Bilimler Enst. Resim Anasanat Dalı; 1989

Sanatta Yeterlik: H.Ü. Sosyal Bilimler Enst., Resim Anasanat Dalı; 1993

4. Mezun Olduğunuz Yıl: 1987, 1989, 1993

B.1. Çocuk Resim Yarışmalarında temel amaç ne olmalıdır. Yapılan yarışmaların yararına inanıyor musunuz? Neden?

Çocuk resim yarışmalarında temel amaç (lar), onun yaratıcılığını ortaya çıkarma, bir etkinliğe katılımını sağlama ve kendini var etmesine olanak tanıma olmalıdır.

Yararlı olduğunu düşünüyorum. Çünkü bu yarışmalar çocuğun yaratıcılığının ortaya çıkmasında ve kendini var etmesinde, yardımcı kanallardan biridir.

2. Çocuk Resim Yarışmaları çocuğun psikolojik, sosyal, sanatsal ve yaratıcılık gelişimini nasıl etkilemektedir?

Bu konuda bir araştırmam yok. Ancak, yukarıdaki soruya verdiğim yanıt bağlamında, olumlu etkileri olduğunu düşünüyorum.

3. Çocuk Resim Yarışmaların da konu belirlenirken nelere dikkat edilmeli? Yapılan yarışmaların konuları ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

Konunun sınırlandırıcı olmaktan çok, hayal gücünü geliştirici olması gerekir.

4. Çocuk Resim Yarışmalarında teknik malzeme sınırlandırılmalı mı? Teknik malzeme için önerileriniz nelerdir?

Teknik ve malzeme sınırlandırılmamalıdır. Her tür boyamanın yanı sıra, özellikle yapıştırma (kolaj) yöntemi, çocuğa yeni kapılar açabilir.

5. Çocuk Resim Yarışmalarında seçici kurullar hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Seçici kurul üyelerinin özellikleri neler olmalıdır?

Jüri üyeleri, çocuk resimleri ve çocuk psikolojisi konusunda, uzman kişiler olmalıdır.

6. Çocuk Resim Yarışmalarında derecelendirme yapılıyor sonucunda da ödül veriliyor. Ne tür ödül verilmeli (para, plaket vs.)? Derecelendirmenin çocuklar üzerinde ne gibi etkileri olabilir?

Her türlü ödül, (para, plaket, yazılı belge) çocuğu teşvik eder. Bu tip yarışma ve *derecelendirme* çocuğun yaratıcılığının ortaya çıkmasında ve kendini var etmesinde işe yaradığı gibi, aynı zamanda (maalesef) *yarışma* ve *hırs* üzerine kurulmuş olan bu düzene de hazırlar. Dikkatli olmak lazım.

7. Ulusal ve Uluslararası Çocuk Resim Yarışmalarını düzenleyen kurumların yarışmalara bakış açısını nasıl yorumluyorsunuz?

Onların bakış açılarını bilmiyorum.

8. Ulusal-uluslararası düzenlenen Çocuk Resim Yarışmalarında konu, teknik, ödül ve uygulamada fark var mıdır? Nasıl yorumluyorsunuz?

Bu konuda bir araştırmam yok, dolayısıyla bilgi sahibi değilim.

9. Çocuk Resim Yarışmaları hakkında diğer görüş ve önerileriniz nelerdir?

Ulusal çaptaki bir yarışmada jüri üyesi olmuştum. Anımsadığım kadarıyla, o yarışmada çocukların yanı sıra, ister istemez, okullar da yarışmıştı. Bundan kaçınmak gerek.

A.1. Adınız Soyadınız: Cebail Ötgün

2. Çalıştığınız Kurumun Adı: Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü

3. Mezun Olduğunuz Okul-Fakülte-Bölüm: Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü

4. Mezun Olduğunuz Yıl: 1987

B.1. Çocuk Resim Yarışmalarında temel amaç ne olmalıdır. Yapılan yarışmaların yararına inanıyor musunuz? Neden?

Bu tür yarışmalarda temel amaç çocukları yarıştırmak değil, kültürel etkinlik amaçlı bir ortamın oluşturması olmalıdır. Çocukların hem psikolojik hem de toplumsallaşma açısından gelişmesi için bu tür etkinlikler gereklidir. Salt yarışma yaparak birkaç çocuğu ödüllendirip diğerlerinin yok sayılması, çocukları psikolojik yönden etkileyebilir. Yapılan yarışmaların yararlı olabilmesi için çocukların yarıştıklarını hissettirmeden, bir kültür etkinliğinin içinde olduklarını göstermek gerekir. Önemli olan etkinliğin oyun ve eğlence ortamına dönüştürülerek yapılmasıdır.

2. Çocuk Resim Yarışmaları çocuğun psikolojik, sosyal, sanatsal ve yaratıcılık gelişimini nasıl etkilemektedir?

Bu tür etkinlikler yukarda belirttiğim amaçlar doğrultusunda yapılırsa çocuğun gelişimini olumlu yönde etkiler. Bu tür ortamlar çocuğun algılama ve yorumlama yeteneklerini geliştirici etkinliklerdir. Burada çocuğun etkinliğe katılması, etkin öğrenme açısından önemlidir. Çocuğun hayal gücünü ve yaratıcılık çabalarını tetikler. Çocukların etkin öğrenme sürecine katılmalarını sağlamak; çocuğun toplumsal, psikolojik ve sanatsal yönden yeteneklerini gelişimini destekler.

3. Çocuk Resim Yarışmalarının da konu belirlenirken nelere dikkat edilmeli? Yapılan yarışmaların konuları ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

Çocuklara konusu serbest olan resim çalışmaları yaptırmak hem çocuğun kendini ifade etmesini hem de gelişim özellikleri açısından önemlidir. Konunun serbest olması çocuğun yaratıcılığını geliştirmesini sağlar. Ancak zaman zaman konulu çalışmalar da yaptırılabilir. Konu seçimi çocukların ilgilerini canlı tutabilecek alanlardan yapılmalıdır. Konular; çocuğun güçlerini geliştirecek alanlardan olmalıdır.

4. Çocuk Resim Yarışmalarında teknik malzeme sınırlandırılmalı mı? Teknik malzeme için önerileriniz nelerdir?

Çocukların sağlığını tehlikeye atmayacak malzemeler seçilmelidir. Onları yormayacak, heyecanlarını engellemeyecek ve hızla sonuca gidebilecekleri malzemeler olmalıdır. Bunlar su bazlı kokusuz boyalar, pastel boya vb. olabilir. Boyutlar (kağıt, tuval veya üç boyutlu biçimlendirme malzemesi) büyük tutulmalıdır. Bunlar zaten teknik anlamda bir sınırlamadır. Günümüzde gelişen teknoloji sayesinde, çocukların gereksinimlerini karşılayacak malzemeler bilimsel çalışmalarla test edilerek sunulmaktadır.

5. Çocuk Resim Yarışmalarında seçici kurullar hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Seçici kurul üyelerinin özellikleri neler olmalıdır?

Zaman zaman bazı yarışma ya da bu tür etkinliklerde kurum yetkilileri alanında uzman olmayan kişilerden seçici kurul oluşturmaktadırlar. Yetkili olmak her alandan anladığı anlamına gelmemelidir. Dahası çocuklar söz konusuysa, bu çok daha vahim sonuçlar doğurabilir. Seçici kurullar alanında uzman olanlardan oluşturulmalıdır. Seçici kurul yalnızca düzenlenmiş yarışmanın seçme aşamasında olmamalıdır. Yarışmanın ya da etkinliğin her aşamasında uzmanlar olmalıdır. Seçici kurul, varsa konu seçimi, malzeme seçimi, boyut seçimi, sergileme düzeni, ödüllendirme yöntemi dahil etkinliğin her aşamasında olmalıdır.

6. Çocuk Resim Yarışmalarında derecelendirme yapılıyor sonucunda da ödül veriliyor. Ne tür ödül verilmeli (para, plaket vs.)? Derecelendirmenin çocuklar üzerinde ne gibi etkileri olabilir?

Benim en önem verdiğim etkinlik; çocukların etkin katılımıyla yapılan, oynayarak ve eğlenerek yaratılan, öğrenilen bir ortamın oluşturulduğu etkinliklerdir. Çocuklara yarışma havasından uzak, birlikte kendilerinin de katıldığı eğlence ortamında oldukları hissettirilmelidir. Burada çocuklar herhangi birini yönlendirilmesine maruz kalmadan özgür iradeleriyle baş başa kalırlar. Yarışma değil, sanatsal bir etkinlik amaçlanmalıdır. Tiyatro oyunu, koro çalışması gibi. Çocukların etkilenmemesi için yapılan çalışmalarda eleme olmamalıdır, tamamı sergilenmelidir. Sergileme süresince çocukların yanında iyi-kötü belgesi verilmelidir. Olanaklıysa her katılımcıya eşit oranda ödül verilebilir. Ödül olarak değil geniş zamana yayılmış eğitim, araç-gereç vb. destek verilebilir. Derecelendirme yapılacaksa 1. 2. 3. olarak değil, gruplandırarak yapılabilir (5 başarı ödülü, 5 özendirme ödülü, 5 özel ödül gibi).

7. Ulusal ve Uluslararası Çocuk Resim Yarışmalarını düzenleyen kurumların yarışmalara bakış açısını nasıl yorumluyorsunuz?

Yaygın olarak bilinen, resimlerin bir adreste toplandığı ve seçici kurulun orada değerlendirme yaptığı ve daha sonra yalnızca ödül alanların katıldığı bir tören ile sonuçlanan yarışmalardır. Bunun daha çok yarışmayı yapan kurumun reklamına

yönelik olduğunu düşünüyorum. Çünkü en az masrafla kendi tanıtımını yapmaktadır. Genel anlayış budur ve bana göre sanatsal ve kültürel etkinlik anlamında en az etkisi olan ve çocuklara en az yararı olan anlayıştır.

8. Ulusal-uluslararası düzenlenen Çocuk Resim Yarışmalarında konu, teknik, ödül ve uygulamada fark var mıdır? Nasıl yorumluyorsunuz?

Genelde ulusal düzeyde yapılan yarışmalara için görüşüm, 7. maddede verdiğim yanıt yönündedir. Genelde değişiklik yarışmaları düzenleyenlerin sığ bakış açıları, niyetleri ve böyle daha kolay ve az masraf olduğu düşüncesinden kaynaklanmaktadır. Konu seçimlerinde rasgelelik ve ödül uygulamalarında sorunlar olduğu gözlemlerin arasındadır. Türkiye’de yapılan Uluslararası katılımın olduğu yarışmalarda da benzer sorunlar olduğunu düşünüyorum. Ancak başka ülkelerdeki uygulamalarla ilgili vurgulayacağım nokta şu olabilir; çocuğun eğitiminde her aşamada bilimsel yöntemlere başvurulması ve önem verilmesi bu alanda da aynı yönetime başvurdukları sonucuna varılabilir.

9. Çocuk Resim Yarışmaları hakkında diğer görüş ve önerileriniz nelerdir?

Araştırmalar çocukların en fazla kendilerinin etkin olarak katıldıkları ve birlikte ürettikleri etkinliklerde, toplumsallaşma gerçekleştirdikleri, bilgi edindikleri, haz aldıkları, yaratıcılıklarını harekete geçirdikleri yönündedir. Yapılacak etkinliklerde bu doğrultuda çocukların etkin öğrenme yaparak öğrenme uygulamalarına yer verilmesi gerekir. Bu tür etkinlikler çocuklarına grup içerisinde katılımcı ve birlikte hareket edebilme becerisini kazandırma açısından önemlidir. Kesinlikle etkinliklerin her aşamasında alanında uzman olanlardan destek alınması ve “*çocuklar ve gelecekları için sanatsal etkinlik*” amacına yönelik yapılmasıdır.

A.1. Adınız Soyadınız: Serap BUYURGAN

2. Çalıştığınız Kurumun Adı: G.E.F. Resim-İş Eğt. A.B.D.

3. Mezun Olduğunuz Okul-Fakülte-Bölüm: G.Ü. GAZİ EĞİTİM
FAKÜLTESİ RESİM-İŞ EĞİTİMİ BÖLÜMÜ

4. Mezun Olduğunuz Yıl: 1984

B.1. Çocuk Resim Yarışmalarında temel amaç ne olmalıdır. Yapılan yarışmaların yararına inanıyor musunuz? Neden?

Temel amaç çocuğun o konuda isteyerek ve özgür olarak resim yapmasıdır. Yarışmalarda artık çocuklar değil, giderek neredeyse büyüklerin yarıştığı söylenebilir. Öğretmenler, kurslar, ebeveynler çocukların yaratıcılıklarına dünyalarına ödül kazanma adına çok fazla müdahale eder oldular.

2. Çocuk Resim Yarışmaları çocuğun psikolojik, sosyal, sanatsal ve yaratıcılık gelişimini nasıl etkilemektedir?

İsteyerek yaptığı bir resmin elenmesi çocuğu mutsuz eder. Her çocuk takvim yaşı ile orantılı çizgisel gelişim basamağında olmayabilir. Kendini farklı ifade eden, yaşının ilerisinde ya da gerisinde çizgisel bir gelişim gösteren çocukların değerlendirilmeleri sağlıklı yapılamadığı zaman çocuk psikolojik olarak çökebilir. Resimden uzaklaşabilir.

3. Çocuk Resim Yarışmaların da konu belirlenirken nelere dikkat edilmeli? Yapılan yarışmaların konuları ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

Çocukların bedensel, bilişsel ve toplumsal gelişimleri dikkate alınarak belirlenmelidir.

4. Çocuk Resim Yarışmalarında teknik malzeme sınırlandırılmalı mı? Teknik malzeme için önerileriniz nelerdir?

Resim yarışmalarında yaş gruplarına göre teknik elbette ki önem kazanır. İlköğretim öğrencileri için yağlı boya sakıncalı bir malzemedir. Yarışmadaki amaç ve seviyeye göre tekniklerin belirlenmesi değerlendirmede objektiflik sağlayacaktır. Ancak teknikler belirlenirken çocukların kendilerini özgürce ifade edebilecekleri seçenekler sunulmalıdır.

5. Çocuk Resim Yarışmalarında seçici kurullar hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Seçici kurul üyelerinin özellikleri neler olmalıdır?

En önemlisi çizgisel gelişim basamaklarını tanıyan alan uzmanları olmalıdırlar. Aynı zamanda çocukların bedensel, bilişsel ve toplumsal gelişimlerini de bilen uzmanlar da jüriye katkı sağlayabilir.

6. Çocuk Resim Yarışmalarında derecelendirme yapılıyor sonucunda da ödül veriliyor. Ne tür ödül verilmeli (para, plaket vs.)? Derecelendirmenin çocuklar üzerinde ne gibi etkileri olabilir?

Ödül maddi olmaktan öte çocuğu mutlu edecek eğitici, eğlendirici olabilir. (müzik aleti, bisiklet, resim malzemeleri vb.) Elbette ki dereceye giremeyen çocuklar üzülecektir. Aslında bedensel, ruhsal ve toplumsal gelişimini henüz tamamlamayan yaş grupları da yarışmalar (resim yarışmaları) teşvik edici olmaktan çok zarar verebilmektedir.

7. Ulusal ve Uluslararası Çocuk Resim Yarışmalarını düzenleyen kurumların yarışmalara bakış açısını nasıl yorumluyorsunuz?

Çocuk resim yarışmaları sanki daha çok kurumlar tarafından bir aktivite gibi görülüyor, daha çok amaç kurumun adının duyurulması oluyor.

8. Ulusal-uluslararası düzenlenen Çocuk Resim Yarışmalarında konu, teknik, ödül ve uygulamada fark var mıdır? Nasıl yorumluyorsunuz?

9. Çocuk Resim Yarışmaları hakkında diğer görüş ve önerileriniz nelerdir?

Eğer bir kurum resim yarışması düzenlemek istiyorsa yapmış olmak için yapmamalı; alan uzmanlarının görüşlerini alarak yarışmayı organize etmelidir. Çocukların bedensel, ruhsal, bilişsel ve toplumsal gelişimleri paralelinde gelişen çizgisel gelişimlerini tanımayan, bilmeyen kişilerce organize edilen yarışmalar değerlendirilen resimler ile ilgili kararlar her zaman objektif olamayabiliyor. O zamanda zararı çocuklar görüyor. Yaratıcılıkları, hayal dünyaları, kendi gerçekleri, bakış açıları atlanabiliyor.

A.1. Adınız Soyadınız: Öğr. Gör. Berna İstifoğlu ORHON

2. Çalıştığınız Kurumun Adı: G.Ü. Mesleki Eğt. Fakültesi

3. Mezun Olduğunuz Okul-Fakülte-Bölüm: Uygulamalı Sanatlar Eğt. Böl.

4. Mezun Olduğunuz Yıl: 1991

B.1. Çocuk Resim Yarışmalarında temel amaç ne olmalıdır. Yapılan yarışmaların yararına inanıyor musunuz? Neden?

Temel amaç, çocuk yaratıcılığını ön plana çıkaracak, farklı bakma, farklı algılama yöntemlerinin vurgulandığı yarışma koşulları olmalıdır. Yararlı ve zararlı olabilir. Zararı güdülemeyi engelleyebilir.

2. Çocuk Resim Yarışmaları çocuğun psikolojik, sosyal, sanatsal ve yaratıcılık gelişimini nasıl etkilemektedir?

Çocuklar psikolojik olarak, derece alamadıklarından olumsuz yönde etkilenmekte ve ben resim yapamıyorum gibisine kapılabilmektedir. Bu durumda yaratıcılığını körelterek, geri çekilme gibi küskünlük gibi olaylara neden olmaktadır.

3. Çocuk Resim Yarışmaların da konu belirlenirken nelere dikkat edilmeli? Yapılan yarışmaların konuları ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

Yapılan yarışma konuları hakkında fazla bir fikrim yok. Ancak konudan daha çok serbest, çocuğun kendini en rahat ifade edebileceği tarzda olmalıdır.

4. Çocuk Resim Yarışmalarında teknik malzeme sınırlandırılmalı mı? Teknik malzeme için önerileriniz nelerdir?

Sınırlandırılmamalı ve her türlü olanaklar sonsuz verilmelidir.

5. Çocuk Resim Yarışmalarında seçici kurullar hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Seçici kurul üyelerinin özellikleri neler olmalıdır?

Bilgim yok.

6. Çocuk Resim Yarışmalarında derecelendirme yapılıyor sonucunda da ödül veriliyor. Ne tür ödül verilmeli (para, plaket vs.)? Derecelendirmenin çocuklar üzerinde ne gibi etkileri olabilir?

Yarışmayı hatırlatacak, başarısının gururunu taşıyacağı, madalyon tarzı vb. hediyeler verilebilir.

7. Ulusal ve Uluslararası Çocuk Resim Yarışmalarını düzenleyen kurumların yarışmalara bakış açısını nasıl yorumluyorsunuz?

Bilgim yok.

8. Ulusal-uluslararası düzenlenen Çocuk Resim Yarışmalarında konu, teknik, ödül ve uygulamada fark var mıdır? Nasıl yorumluyorsunuz?

Bilgim yok.

9. Çocuk Resim Yarışmaları hakkında diğer görüş ve önerileriniz nelerdir?

Çocuk resim yarışması kurulu olmadım. Ve bu konuda yaşanan sorunları bilmiyorum.

A.1. Adınız Soyadınız: Canan Deliduman

2. Çalıştığınız Kurumun Adı: Gazi Üniversitesi Mesleki Eğt. Fak. Uygulamalı Sanatlar

3. Mezun Olduğunuz Okul-Fakülte-Bölüm: Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü

4. Mezun Olduğunuz Yıl: 1984

B.1. Çocuk Resim Yarışmalarında temel amaç ne olmalıdır. Yapılan yarışmaların yararına inanıyor musunuz? Neden?

Çocuk Resim yarışmalarında temel amaç onların görüş açılarını geliştirmek, yaratıcı düşünme yeteneği kazandırmaktır.

2. Çocuk Resim Yarışmaları çocuğun psikolojik, sosyal, sanatsal ve yaratıcılık gelişimini nasıl etkilemektedir?

Resim yarışmalarında konunun amacı, hedefi belirtildiğinde çocuk sosyal boyutunu araştıracaktır. Doğru yönlendirmeyele sanatsal becerilerin sonunda yaratıcı

gelişimler sağlanacaktır. Resim yapmak çocuğu kendini ifade fırsatı verdiğiinden psikolojik rahatlayacak, kendine güven duygusu geliştirilebilecektir.

3. Çocuk Resim Yarışmaların da konu belirlenirken nelere dikkat edilmeli? Yapılan yarışmaların konuları ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

Çocuk Resim Yarışmalarında sevgi ve saygı uyandıran konular seçilmelidir. Şiddet içeren konulardan kaçınılmalıdır. Örnek: Çevre temizliği, doğa sevgisi gibi konular seçilmelidir.

4. Çocuk Resim Yarışmalarında teknik malzeme sınırlandırılmalı mı? Teknik malzeme için önerileriniz nelerdir?

Çocuk Resim yarışması için teknik sınırlandırılmamalıdır. Malzemesi sosyo-ekonomik durumlara uygun olmalıdır. Sağlığa zarar veren teknikler seçilmemelidir. Örneğin; pastel boya, suluboya, guaş boya ile yapılabilir. Yağlıboya gibi tekniklerde tiner vb. kullanılan malzemeler çocuklar için uygun değildir.

5. Çocuk Resim Yarışmalarında seçici kurullar hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Seçici kurul üyelerinin özellikleri neler olmalıdır?

Resim Yarışmaları jüri üyeleri belirlenirken bu konuda araştırma yapıp yapmadıklarına ya da yönlendirdikleri kişilerin bu konuyu ele alıp almadıklarına bakılmalıdır.

6. Çocuk Resim Yarışmalarında derecelendirme yapılıyor sonucunda da ödül veriliyor. Ne tür ödül verilmeli (para, plaket vs.)? Derecelendirmenin çocuklar üzerinde ne gibi etkileri olabilir?

Plaket ve resim malzemesi ödülü verilebilir. Para ödülü çocuk resimleri için olmamalıdır. Sakınca doğurabilir.

7. Ulusal ve Uluslararası Çocuk Resim Yarışmalarını düzenleyen kurumların yarışmalara bakış açısını nasıl yorumluyorsunuz?

Ulusal ve Uluslararası çocuk resim yarışmaları düzenleyerek çocuklara hizmet veren kurumları kutluyorum. Çocukları desteklemek, yönlendirme açısından resim yarışmalarını olumlu buluyorum.

8. Ulusal-uluslararası düzenlenen Çocuk Resim Yarışmalarında konu, teknik, ödül ve uygulamada fark var mıdır? Nasıl yorumluyorsunuz?

Ulusal – uluslararası düzenlenen çocuk resim yarışmalarında konu, teknik, ödül ve uygulamalar açısından benzerlik buluyorum.

9. Çocuk Resim Yarışmaları hakkında diğer görüş ve önerileriniz nelerdir?

Çocuk resimleri yaş gruplarına göre değerlendirilerek ödül verilmelidir. Birinci, ikinci yerine üç ödül, üç mansiyon şeklinde değerlendirilebilir.

EK-6 YARIŞMAYA KATILACAK ÖĞRENCİLER İÇİN BİLGİ FORMU

<u>ÖĞRENCİNİN</u> ADI SOYADI: DOĞUM YERİ VE YILI: CİNSİYETİ: OKUL ADRESİ: OKUL TELEFONU: SINIFI: EV ADRESİ VE TELEFON NOSU:	<u>RESMİN ADI VE KONUSU</u>
<u>RESİM ÖĞRETMENİNİN</u> ADI SOYADI:	
<u>VELİNİN</u> ADI SOYADI:	

EK-7 ÖNERİLEN YARIŞMA ŞARTNAMESİ

AMAÇ
KONU
<u>KATILIM KOŞULLARI</u> - YAŞ GRUBU - YARIŞMANIN SÜRESİ - TEKNİK MALZEME - EBAT - YARIŞMA TAKVİMİ - YARIŞMA ADRESİ - SON TESLİM TARİHİ
<u>YARIŞMAYI DÜZENLEYEN KURUMUN SEÇİCİ KURULU</u> - Kurum Temsilcisi - Milli Eğitim Bakanlığı Veya Milli Eğitim Müdürlüğü Temsilcisi - Alanında Uzman Sanat Eğitimcisi - Psikolog - Ressam, Sanatçı - Resim Öğretmeni - Her Yaş Grubunu Temsil Eden Öğrenciler
<u>DEĞERLENDİRME</u>
<u>ÖDÜLLER ve ÖDÜL TÖRENİ</u> - Ödül Türü - Ödül Töreninin Zamanı ve Yeri
<u>SERGİLEME</u> - Zamanı ve Yeri
<u>DİĞER</u> - Yarışma Koşulları - Öğrenci / Öğretmen Giderlerinin (ulaşım, konaklama, iâşe vb.) karşılanması - İletişim Bilgileri - Yazışma Örnekleri (Makam Onayı Örneği, İzin Dilekçeleri ve Onayları)

**EK-8 ULUSAL VE ULUSLAR ARASI DÜZENLENEN ÇOCUK RESİM
YARIŞMALARINDA DERECEYE GİREN ÖĞRENCİ ÇALIŞMALARINDAN
ÖRNEKLER LİSTESİ**

Düzenleyen Kurumların ve Dereceye Giren Çocuk Resimlerin Listesi

**1- Düzenleyen Kurum: Milli Eğitim Bakanlığı Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü
Konu: Avrupa Konseyi Okulda Avrupa Konulu Resim Yarışması**

Derece Alan Resimler
10-13 YAŞ GRUGU

1. Edip FIRAT

Okulu: Özel Küçük Prens İlköğretim Okulu(i.ö.o),İstanbul (Resim:1)

2. Nazlı DİNÇEL

Okulu: Özel Küçük Prens İlköğretim Okulu(i.ö.o),İstanbul(Resim:2)

3. 3.Tülay BAĞIRSAKÇI

Okulu: Didim Valiler İ.Ö.O,Aydın(Resim:3)

14-16 YAŞ GRUBU

1.Yelda DURAN

Okulu: Isparta Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi(Resim:4)

2. Tayyibe Çetiner

Okulu: Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi,Kütahya(Resim:5)

3.Ekincan ACAR

Okulu: Trabzon İ.Ö.O,Trabzon(Resim:6)

2- Düzenleyen Kurum: Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı

Yer : Tekkeköy

Konu: Dünya Gıda Günü

Derece Alan Resimler

1.Erdem KAYA , Sınıfı: 8D(Resim:7)

2.Cansu ORUÇ , Sınıfı: 8A(Resim:8)

3.Muhammet ŞEKER , Sınıfı: 5A(Resim:9)

3- Düzenleyen Kurum: Çamsu İ.Ö.O., Uşak/Manaz

Konu: Öğretmenler Günü

Derece Alan Resimler

1. Kadriye ÖZEN , Sınıfı: 7A(Resim:10)

2. Nazmiye SARIÇİÇEK , Sınıfı: 7A(Resim:11)

3.Yusuf GÜNDOĞDU , Sınıfı: 6A(Resim:12)

4- Düzenleyen:Mersin Troslar Belediyesi

Konu: 3 Ocak Kurtuluş Günü

Derece Alan Resimler

1.Selim TUNAHAN , Sınıfı:8B

Okulu:Ayşenur Alas Dr.Kamil TURHAN İ.Ö.O(Resim:13)

2.İrem EKİZ ., Sınıfı:5C

Okulu:Özel Toros İ.Ö.O(Resim:14)

5- Düzenleyen Kurum:Montınarte Uluslar arası Çocuk Resim Yarışması

Konu:The Small(Kış)

Derece Alan Resimler

1.Gizem ALKAN.,Sınıfı6A

Okulu:Şeker İ.Ö.O(Resim:15)

2.Halil KARAEEL ,Sınıfı7A

Okulu:Hüsnü Bayer İ.Ö.O(Resim16)

3.Ziynet DEMİREL, Sınıfı:6A

Okulu:Hüsnü Bayer İ.Ö.O(Resim:17)

6- Düzenleyen Kurum :Adıyaman İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Konu:23Nisan

Derece Alan Resimler

1.Simge Sert , Sınıfı:2B

Okulu:60.yıl İ.Ö.O(Resim:18)

2.Ayşe TEPEDİBİ Sınıfı:4A,

Okulu:Merkez İ.Ö.O(Resim:19)

3.Elif KİRAZ , Sınıfı:3A

Okulu:Karageçit İ.Ö.O(Resim:20)

7 Düzenleyen Kurum:Kütahya Evliya Çelebi 15.Çocuk Resimleri Yarışması

Derece Alan Resim

1.Yeşim BATUR Sınıfı:10/C ,

Okulu:Ankara Fen Lisesi(Resim.21)

8- Düzenleyen Kurum:Milli Eğitim Bakanlığı

Konu: Çanakkale Savaşları 91. Yıl Dönümü

Derece Alan Resimler

1.Beril Miray PEKİNGÖR., Sınıfı:7A

Okulu:İstanbul Kalamış İ.Ö.O(Resim :22)

2.Tülay ÇAKAR , Sınıfı:8D

Okulu:Konya İbrahim Yapıcı İ.Ö.O(Resim :23)

3.Seda KÜÇÜK , Sınıfı:8C

Okulu:Kahramanmaraş Millî İÖO(Resim.:24)

Mansiyon:Melike GÜVEN

Okulu:Balıkesir ,Zübeyde Hanım İÖO(Resim :25)

9- Düzenleyen Kurum:Kızılay Derneği

Konu: Sivil Savunma

Derece Alan Resim

1.Ekin HIZ

Okulu:Kadıköy Zühtüpaşa İ.Ö.O(Resim.26)

10- Düzenleyen Kurum:Milli Eğitim Bakanlığı

Konu: Gap

Derece Alan Resim

1. Ekin HIZ Sınıfı 7A (Resim:27)

11- Düzenleyen Kurum:Carrefoursa

Konu :Güzel Annem

Derece Alan Resimler

1. Şahsenem VATANSEVER(Resim:28)

2.Yasemin KÖPMAZ(Resim:29)

3.Eda KUNTALP(Resim:30)

12-Düzenleyen Ülke:Bangladesh Geleneksel Uluslar arası Çocuk Resim Yarışması 2005

Konu :Serbest

Derece Alan Resimler

3-6 yaş grubu birincisi:Humayra TASMİN (farah)

Ülkesi:Bangladesh,Dhaka(Resim:31)

6-9 Yaş Grubu Birincisi:Egecan YAZICI

Ülkesi:Türkiye(Resim:32)

9-12 Yaş Grubu Birincisi:Kashkure Vich VİTAVTAS

Ülkesi:Balerus(Resim:33)

12-16 Yaş Grubu Birincisi:Dulonga JAYURATHNA

Ülkesi:Srilanka(Resim:34)

Düzenleyen Kurum: Milli Eğitim Bakanlığı Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü
Konu: Avrupa Konseyi Okulda Avrupa Konulu Resim Yarışması
10-13 Yaş Grubu

1. **Resim :1**
Edip FIRAT
Okulu: Özel Küçük Prens İlköğretim Okulu(i.ö.o), İstanbul

2. **Resim:2**
Nazlı DİNÇEL
Okulu: Özel Küçük Prens İlköğretim Okulu(i.ö.o), İstanbul

Resim:3

3.Tülay BAĞIRSAKÇI
Okulu:Didim Valiler İ.Ö.O,Aydın

14-16 Yaş Grubu

1.Yelda DURAN

Resim:4

2.Tayyibe Çetiner

Resim:5

Okulu:Isparta Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi

Okulu:Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi,Kütahya

14-16 Yaş Grubu

3.Ekincan ACAR
Okulu:Trabzon İ.Ö.O,Trabzon

Resim:6

Düzenleyen Kurum:Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı
Yer :Tekkeköy
Konu:Dünya Gıda Günü

Reim:7
1.Erdem KAYA
Sınıfı:8D

Resim:8
2.Cansu ORUÇ
Sınıfı:8A

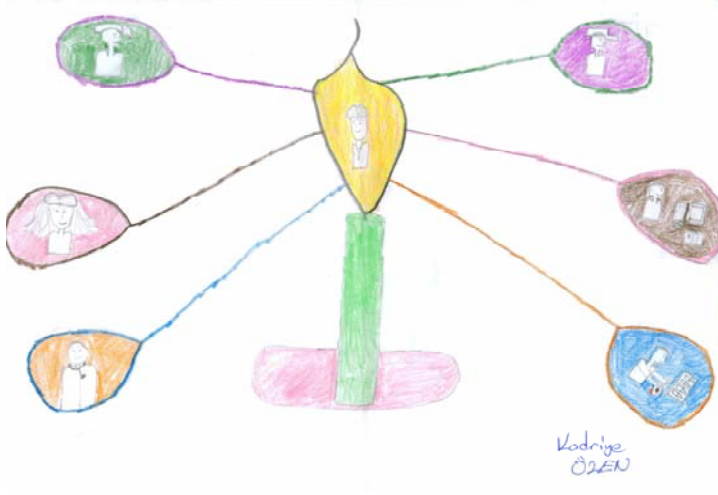

Resim:9
3.Muhammet ŞEKER
Sınıfı:5A

Konu:Öğretmenler Günü
Düzenleyen Kurum:Çamsu İ.Ö.O.,Uşak/Manaz

Resim:10

1. Kadriye ÖZEN
Sınıfı:7A

Resim:11

2. Nazmiye SARIÇİÇEK
Sınıfı:7A

Resim:12

3.Yusuf GÜNDOĞDU
Sınıfı:6A

Düzenleyen:Mersin Troslar Belediyesi
Konu: 3 Ocak Kurtuluş Günü

Resim:13

1. Selim TUNAHAN
Sınıfı:8b
Okulu:Ayşenur Alas Dr.Kamil TURHAN İ.Ö.O

Resim:14

2.İrem EKİZ
Sınıfı:5C
Okulu:Özel Toros İ.Ö.O

Düzenleyen Kurum:Montınarte Uluslar arası Çocuk Resim Yarışması
Konu:The Small(Kış)

Resim:15
1.Gizem ALKAN
Sınıfı:6A
Okulu:Şeker İ.Ö.O

Resim:16
2.Halil KARAEEL
Sınıfı:7A
Okulu:Hüsnü Bayer İ.Ö.O

Resim:17
3.Ziynet DEMİREL
Sınıfı:6A
Okulu:Hüsnü Bayer İ.Ö.O

Düzenleyen Kurum :Adıyaman İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
Konu:23 Nisan

1.Simge Sert
Sınıfı:2B
Okulu:60.yıl İ.Ö.O

Resim:18

2.Ayşe TEPEĞİBİ
Sınıfı:4A
Okulu:Merkez İ.Ö.O

Resim:19

3.Elif KİRAZ
Sınıfı:3A
Okulu:Karageçit İ.Ö.O

Resim:20

Düzenleyen Kurum:Kütahya Evliya Çelebi 15.Çocuk Resimleri Yarışması

1.Yeşim BATUR
Sınıfı:10/C
Okulu:Ankara Fen Lisesi

Resim:21

Düzenleyen Kurum: Milli Eğitim Bakanlığı
Konu: Çanakkale Savaşları 91. Yıl Dönümü

1. Beril Miray PEKİNGÖR
Sınıfı: 7A
Okulu: İstanbul Kalamış İ.Ö.O

Resim:22

2. Tülay ÇAKAR
Sınıfı: 8D
Okulu: Konya İbrahim Yapıcı İ.Ö.O

Resim:23

3.Seda KÜÇÜK
Sınıfı:8C
Okulu:Kahramanmaraş Milliş İÖO

Resim:24

Mansiyon:Melike GÜVEN
Okulu:Balıkesir ,Zübeyde Hanım İÖO

Resim:25

Düzenleyen Kurum:Kızılay Derneği
Konu: Sivil Savunma

Resim:26

1.Ekin HIZ
Okulu:Kadıköy Zühtüpaşa İ.Ö.O

Düzenleyen Kurum:Milli Eğitim Bakanlığı
Konu: Gap

1. Ekin HIZ

Resim:27

Düzenleyen Kurum:Carrefoursa
Konu :Güzel Annem

1. Şahsenem VATANSEVER

Resim:28

2.Yasemin KÖPMÄZ

Resim:29

3.Eda KUNTALP

Resim:30

Düzenleyen Ülke:Bangladesh Geleneksel Uluslar arası Çocuk Resim Yarışması 2005
Konu :Serbest

3-6 yaş grubu birincisi:Humayra TASMİN (farah)
Ülkesi:Bangladesh,Dhaka

Resim:31

6-9 Yaş Grubu Birincisi:Egecan YAZICI
Ülkesi:Türkiye

Resim:32

9-12 Yaş Grubu Birincisi: Kashkure Vich VĪTAVTAS
Ülkesi: Balerus

Resim:33

12-16 Yaş Grubu Birincisi: Dulonga JAYURATHNA
Ülkesi: Srilanka

Resim:34

